

ГЛАС

СРПСКИ

ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

2

ИЗДАЊЕ

БАЊА ЛУКА, 2. и 3. АПРИЛА 1994. ГОДИНЕ - БРОЈ 7301 и 7302, ГОДИНА LI - ПРИМЈЕРАК 30 НОВИХ ПАРА

САВЈЕТ БЕЗБЈЕДНОСТИ ОУН

УНПРОФОРУ ЈОШ

ПОЛА ГОДИНЕ

• Од многобројних захтјева које је Хрватска поставила као услов за продужење мандата, у коначном тексту Резолуције нашло се веома мало

ЊУЈОРК, 1. априла (Танјуг) - Савјет безбједности Уједињених нација усвојио је у четвртак увече резолуцију којом се мандат УНПРОФОР-а у бившој Југославији продужује за још шест мјесеци.

Послије криза коју су у сриједу увече изазвали Американци, тражећи да се коначна одлука о мандату одложи за мјесец дана и да се изгласа привремена резолуција због њихове примједбе на финансирање нових мировних снага, спор је изглађену интензивним консултацијама у четвртак и резолуција је усвојена једногласно.

Американци су ставили примједбу на захтјев Бутроса Галија за 8.500 нових војника за одржавање примирја у Босни и Хрватској, тврдећи да немају одобрење Конгреса за нова средства.

У сриједу је постигнуто компромисно рјешење да у резолуцију уђе бројка од 8.500

нових војника, колико је према процјени УН потребно за април, да би се крајем априла размотрило ангажовање нових снага.

Од многобројних захтјева које је Хрватска постављала као услов за продужење мандата, у коначном тексту Резолуције нашло се веома мало. Експлицитно се само наводи проширење ваздушне подршке УНПРОФОР-а у Крајини и Хрватској и отварање јадранског нафтовода, који је, како стоји у резолуцији, од виталног интереса за привреду Хрватске и сусједних земаља.

Изостала је и најважнија клаузула из Резолуције 871 којом се „нормализација односа међународне заједнице са заинтересованим странама“ успоставља њиховом сарађом у спровођењу мировног плана и релевантних резолуција Савјета безбједности.

Поједине чланице Савјета безбједности, као и Хрватска, су ову клаузулу протумачиле као везивање укидања санкција СР Југославији за рјешење кризе у Крајини.

Овај параграф је фигурирао у првобитним нацртима резолуције, али је испаво из коначног текста. Истина, нова резолуција потврђује ставове из свих ранијих, посебно 871 али се неке важне одредбе експлицитно не помињу.

РЕКЛИ СУ - РЕКЛИ СУ - РЕКЛИ СУ

ВИТАЛИЈ ЧУРКИН:

ЗАГРЕБАЧКИ РЕЦЕПТ И ЗА БОСНУ

изазвала би реакцију УН, ЕУ, Русије и САД, каже Чуркин. Руски дипломата оцјењује да је на загребачким преговорима створен политички модел за рјешавање кризних жаришта који ће, највероватније, бити примјенљив и за коначно рјешење проблема у Босни.

Чуркин сматра да ће, на почетку примјене споразума, најтеже бити раздвајање оружаних јединица. Но, ако Срби из Крајине и хрватска страна буду испунили оно на шта су се обавезали, онда би, по Чуркиновом мишљењу, већ за двије недјеље могао започети други круг преговора - о успостављању међусобних економских и саобраћајних веза.

Што се будућег статуса Крајине тиче, Чуркин је рекао да је

засад прерано говорити о томе. У сваком случају, додао је, ни Срби ни Хрватска нису заинтересовани за одуговлачење рјешења тог питања.

Чуркин је у интервјуу руском дневнику „Сјеводња“ истакао да је у Босни најважнији проблем Сарајево, око кога су ставови заинтересованих страна дијаметрално супротни.

„Ми видимо рјешење у заштити територијалног интегритета Босне и Херцеговине и Сарајева као њеног главног града“, рекао је Чуркин.

Према Чуркину, проблем је како поново успоставити нормалан живот у граду, а да он не буде посљедњи. По његовом мишљењу не може се очекивати брз успјех у подјели територија.

ЗАГРЕБ, 1. априла (Танјуг) - Специјални изасланик руског председника за бившу Југославију, Виталиј Чуркин, изјавио је у интервјуу загребачком „Вечерењем листу“ да споразум Хрватске и Републике Српске Крајине практично онемогућава избијање нових ратних сукоба.

Тај документ, каже Чуркин, садржи све нужне војно-техничке детаље да би могао да буде спроведен у дијелу - и то на цијелој дужини фронта.

Страна која би прекршила споразум о прекиду ватре,

ДНАС У "ГЛАСУ СРПСКОМ"

ПРОФЕСОР БУДИМИР КОШУТИЋ
О КРАЈИНСКО - ХРВАТСКИМ ОДНОСИМА

БОЛАН СПОРАЗУМ

НЕУНИШТИВИ ТЕМЕЉИ ПРАВОСЛАВЉА

Страна 6.

У ГОРЊИМ ВИЈАЧАНИМА КОД ПРЉАВОРА
ПРОНАЂЕНИ ТЕМЕЉИ БОГОМОЉЕ

СВЈЕДОЧАНСТВО О ПРАВОСЛАВЉУ

Стране 10. и 11.

КУЛТУРА, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

РАЗГОВОР: БОГДАН ДИКЛИЋ, ГЛУМАЦ,
ДОБИТНИК КРИСТАЛНЕ ПРИЗМЕ '94

САМО НЕ О ПОЛИТИЦИ

Страна 12

ГАЛЕРИЈА „ГЛАСА СРПСКОГ“:
ТОДОР ШВРАКИЋ (1882-1931)

ЉУБИЧАСТИ ЗВОН

Страна 13.

НОВЕ КЊИГЕ

ВАТРА СА ОГЊИШТА

Његова светост патријарх српски господин Павле: „Онај који полази у одбрану слободе и живота својих ближњих, он ставља и свој живот на коцку“

Страна 13.

РАСТКО ПЕТРОВИЋ

КОСОВСКА НОБ

Страна 12.

У БАЊОЛУЧКОМ ДОМУ КУЛТУРЕ:
ЧЕТВРТА ТРИБИНА ПОВОДОМ ПЕТ СТОТИНА
ГОДИНА ПОСТОЈАЊА ГРАДА

УСПОНИ И ПАДОВИ

Страна 12.

УЧИМО СРПСКИ

„МЈЕЧНЕ КРАВЕ“ И „МЛИЈЕЧНЕ ЧОКОЛАДЕ“

Страна 12.

РАТИШТА

ДРХТЕ ПЛАНИНЕ

Послије краћега затишја јуче у раним јутарњим часовима настањене су жестоке борбе у троуглу између Чајнич, Фоче и Горажда. Ријеч је о најјачим сукобима српских и муслиманских снага на тим просторима од почетка рата. У употреби су све врсте наоружања с обе стране, а од заглашујућих детонација и непрекидне пушњава пропадају се околне планине.

4. страна

ОРУКТОНА
БАЊА ЛУКА

"КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ" ДД
БАЊА ЛУКА

КОМЕНТАР

ПЕТРАКИЈЕ

ПИШЕ ЈОВАН ЈАЊИЋ

Још прије почетка рата у бившој Босни и Херцеговини и њеног признавања као „суверене и независне државе“ од Европске заједнице и САД, муслиманске власти, по рецепту својих османских усвојитеља, упињале су се на разне начине да пронађу Србе који ће да говоре њиховим језиком и по њиховим програмима. Та потрага за новим Петракијама Петрановићима настављена је, поготово, у току рата. И — нажалост — уродила је плодом. Али, срећом, без неких већих посљедица јер је огромна већина Срба знала да распозна те „мутиводне“, као и свој прави национални циљ.

Петракије Петрановић је у бившој БиХ појам за „свиленог Србина“, који се снисходљиво понаша према окупатору сопственог народа. Тај појам фигурира од 19. вијека, када је богати трговац Петракије Петрановић, као „појалан Србин“, турским властима био крпа за сваку закрпу. Турци су га узимали у сва могућа политичка тијела, као представника српског народа. Наравно, он није био представник српског народа, али су га, као Србина, Турци таквим представљали. Настојали су преко њега таквог да задовоље цио српски народ, који није пристао да се потурчи.

То исто, помоћу Мирка Пејановића и још неких других „свилених Срба“, покушавају данашње муслиманске власти Алије Изетбеговића, који је још на почетку рата, послје Лисабонске конференције, када је договорена подјела Босне и Херцеговине на три дијела, рекао да ће убудуће преговарати са другим Србима и на други начин. Очито, још тада рачунао је на своје приватне Србе, нове Петракије, који ће играти на његову карту исламске Босне и бити против легалних власти и суштинских интереса српског народа.

Те нове Петракије показале су своје право лице 27. марта ове године када је у муслиманском дијелу Сарајева, уз помоћ заробљених Срба, основана некаква скупштина грађана српске националности, на којој је усвојена нека тобожња декларација и проглас о сазивању сабора повјерења. На овом скупу, коме је, како су саме муслиманске власти признале, присуствовало више гостију (подразумијева се антисрпски расположених) него домаћина, изабран је тзв. српски грађански форум, на челу са Мирком Пејановићем, чланом муслиманског предсједништва бивше БиХ.

Сама структура људи који су водили овај скуп (све бивши високи комунистички функционери: Мирко Пејановић, Богдан Богдановић, Љубомир Берберовић, Драгутин Косовић, Угљеша Узелац, Јован Дивјак...) показује чудну генезу различитих идеја које су се развијале и провлачиле кроз разне идеолошке обланде. Данашње српске Петракије за себе кажу да су „бошњаци православне вјере“. Самим тим, они подстичу оплођавање Калајеве идеје о превођењу свих становника бивше Босне и Херцеговине у једну нацију — бошњачку, на чему данас, иначе, инсистирају муслиманске вође. Даље, исказивањем појалности муслиманским властима, они иду на руку пропагаторима исламске Босне. Осудом наводне српске „агресије“, они индиректно (вјероватно несвјесно) подржавају политику бивших и садашњих заговорника НДХ и оних међународних фактора којима су циљ дробљење српских етничких простора. Као „бивши комунисти“, који и даље заговарају братство и јединство са муслиманима и Хрватима, они су и у функцији пелцера на који би требало да се калеме идеје данашњих пропагатора југословенства и Брозовог комунизма.

Ето, за све то служе српске Петракије. Само не за оно што је прворазредни српски национални интерес — јединствена српска држава.

Али, узалуд сва петракисања, ако су Срби, као народ, јединствени и одлучни у настојању да сами креирају своју судбину, без наметнутих и подметнутих месија, који ће говорити у њихово име!

Из брозотираниде могу се извући многе поуке!

СРБИ И ХРВАТИ

У ГВОЗДЕНОМ ЗАГРЉАЈУ

● Сви смо ми практично ухваћени у жељезне руке међународне заједнице, која ће нам диктирати шта морамо урадити и која систематски стеже обруч, комбинујући своје сугестије са силом - изјавио је за Танјуг Душан Биланчић, члан Уреда Владе Републике Хрватске у Београду

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) — Увјерен сам да у Београду и Загребу постоји политичка воља да се процес нормализације међусобних односа што прије оконча, изјавио је данас члан Уреда Владе Републике Хрватске у Београду Душан Биланчић.

У разговору са дипломатским уредником Танјуга Стеваном Ђордашом, Биланчић је изразио наду да постоји политичка воља да се у тим односима осигура и достигне онакав степен сарадње какав данас имају Француска и Њемачка.

На питање како ће тај процес тећи и када ће бити окончан, Биланчић је рекао:

ТРЕБА БИТИ ПРОРОК

„Треба бити пророк и дати тачан одговор на то питање. Мислим да ни главни актери и у Београду и у Загребу немају можда чак ни интимно у својим разишљањима коначно рјешење, а вјероватно је исти случај и са међународном заједницом. У том процесу се сада ради о некој врсти игре у којој ниједан актер не зна прецизно какав ће крај бити“.

По мишљењу Биланчића, све зависи од рјешења босанског сукоба. „Мислим да ћемо са једне временске дистанце доћи до закључка да је главна јабука раздора између Србије и Хрватске - Босна, а не Крајина. У националној свијести Србије Босна је увијек третирана као српска земља. С друге стране, у Хрватској је била присутна теза да се шири до Дрине. Међутим, обје стране су превидјеле једну врло важну компоненту - да су муслимани већински народ у бившој Босни. Друга је ствар што можемо сада академски расправљати да ли су они нација или нису. Са становишта политичког прагматизма то је сада ирелевантно“.

Како, дкле, ријешити босански чвор и окончати процес нормализације односа између Београда и Загреба?

Биланчић сматра да ће и у рјешавању босанског сукоба и у процесу нормализације српско-хрватских односа пресудну улогу играти међународна заједница, за коју онима низ примједби.

„Без обзира на то што је међународна заједница на овим просторима понекад била бахата, некад игнорантска, непорумљена и што је понекад вукла пренагљене потезе, а по мом мишљењу поврх свега тога несвјесно је потпиривала рат у бившој Југославији, и таква каква је она је ушла у југословенски конфликт и данас је у њеним рукама 90 одсто свих одлука“.

ПРОТЕСТ МИЛАНА МАРТИЋА БУТРОСУ ГАЛИЈУ

ОМАЛОВАЖАВАЊЕ СВИЈЕТА

КНИН, 1. априла — Предсједник РСК Милан Мартић упутио је писмо генералном секретару Уједињених нација др Бутросу Галију због грубе повреде мировног споразума потписаног у Загребу већ првог дана послје његовог усвајања.

— Војници Републике Хрватске палили су и рушили куће и друге домаћинске објекте у српским селима Смоковић, Ислам Грчки и Кашић. Тиме желе да онемогу-

„Сви смо ми практично ухваћени у жељезне руке међународне заједнице која ће нам диктирати шта морамо урадити и та ствар је мање-више готова. Само је питање времена. Међународној заједници се не жури, и она систематски стеже обруч комбинујући своје сугестије са силом“.

„Међународна заједница је ријешила да размрси босански чвор и то стварањем муслиманско-хрватске федерације, а сада плете неку мрежу око босанских Срба. Чини ми се да постоје у таквим околностима три могућа рјешења - да међународна заједница призна независност државе босанских Срба, али са смањеним територијама, да босански Срби ступе у везу са муслиманско-хрватском федерацијом кроз неки облик асиметричне федерације или пак да се и они кантонизирају, па да Босна остане цјеловита“.

„ЗИД ПЛАЧА“ У БЕОГРАДУ

Уред Владе Републике Хрватске у Београду ради још од 11. марта и по ријечима Биланчића тај пункт није предвиђен да води неку високу политику већ се искључиво бави рјешавањем многобројних проблема, односно људских судбина послје распада старе Југославије. Како је рекао, ништа се неочекивано не дешава. Напротив, чланови Уреда су управо очекивали да ће у Београду бити нека врста „зида плача“.

„Људи имају животне проблеме и обраћају нам се молбама да им помогнемо у њиховом рјешавању, било да се ради о њиховим породицама у Хрватској, пензијама, изгубљеним лицима, разним документима, имовини“.

„Нажалост, нисмо у стању да удовољимо свим захтјевима јер немамо конзуларну службу, а она се не може успоставити без међусобног признања. Када се то догоди, Хрватска ће овдје имати представништво са десетоструко већим апаратом него у било којој земљи у Европи и ван ње због тога што се ради о специфичним проблемима“.

Биланчић није могао да каже када ће бити отворене ППТ-линије између Београда и Загреба, као и друге комуникације. „То је апсолутно политичко питање које ће се рјешавати и надам се ријешити већ у другој рунди преговора између представника Книне и Загреба“.

Осврћући се на крају на неке наговјештаје међународне заједнице о реинтеграцији бивше Југославије, Биланчић је рекао да су ту „перспективе доста добре“, али по његовом мишљењу то не значи стварање неке заједничке државне структуре.

„Постоји историјски тренд стварања великих регионалних структура у Европи. Извјесно је да ћемо се и ми укључити у тај процес. Суштина је да границе постају тако проходне да без проблема циркулишу људи, роба и капитал. Када се то догоди, доћи ће до квалитетно нових односа и до нових повезивања на просторима бивше Југославије“, закључио је Биланчић.

уће повратак српских избјеглица, чиме би се довело у питање спровођење у живот самог споразума — поручио је генералном секретару УН предсједник РСК. Милан Мартић истиче да су ове паљевине у исто вријеме и омаловажавање Чуркина, Редмана, Де ла Прела и других који су учествовали у склапању мировног уговора.

Д. П.

„ГЛАС СРПСКИ“, БАЊА ЛУКА, УЛ. СКЕНДЕРА КУЛЕНОВИЋА 93 ИЗДАЈЕ И ШТАМПА ЈП „ГЛАС СРПСКИ“

ОСНИВАЧ ЛИСТА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

в. д. главни и одговорни уредник Никола ГУЗИЈАН

Уређује РЕДАКЦИЈСКИ КОЛЕГИЈУМ

Први број „Гласа“ изашао је као орган НОП-а за Босанску крајину у Жупици крај Дрвара, 31. јула 1943. године. Од 8. фебруара 1963. године „Глас“ излази као дневни лист.

Од 15. септембра 1992. године излази као дневни лист Републике Српске.

Указом Предсједника Републике Српске од 9. јануара 1994. године лист „Глас српски“ одликован је Орденом бјелице првог реда.

Редакција телефони: главни и одговорни уредник 12-032, деск 12-076 12-084, дактилографи 12-004, телефакс 12-283.

Огласно у Улици Краља Алфонса 13. бр. 1. Телефон и телефакс 11-948. Шеф Пословнице економске пропаганде 11-964. Рукописи се не враћају.

Телефони Јавног предузећа „Глас српски“: централа (078) 12-390, 12-394; Директор предузећа

11-659 и 12-283, телефакс 12-283.

Динарске уплате на жиро-рачун за старе динаре бр. 10500-601-5-12456 и за нове динаре бр. 30500-601-0-12456 код СДК Бања Лука. Уплате на девизни рачун бр. 10500-620-71000-522 код Б

љалучке банке ДД Бања Лука.

КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТПЛАТУ ПОСЛАТИ НА ОГЛАСНО.

Рјешењем Министарства информација Републике Српске бр. 01-413/93 лист је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 35.

На основу тарифе пореза на промет тарифни број 8 тачка 1 под 13 на дневне новине „Глас српски“ порез на промет плаћа се по стопи од 3% (Сл. гласник Републике Српске) бр. 15/92).

ИЗ ВОЈНОГ СУДА У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРВЕ ПРЕСУДЕ ТРГОВЦИМА С НЕПРИЈАТЕЉЕМ

Шест лица која су продавала цигарете и кафу муслиманским војницима осуђена на укупно 14,5 година затвора

БАЊА ЛУКА, 1. априла - Није прошло ни мјесец дана откако је објелодањено да је пресјечен шверц са припадницима тзв. армије БиХ на теслићком подручју, а у Војном суду у Бањој Луци изречене су пресуде шесторици лица.

Због кривичног дјела помагања непријатељу Вијеће петорице којим је председавао капетан Војсилав Димитријевић осудило је Драгана (Ранка) Тешаковића (36) из Доње Бочиње код Маглаја, Винка (Теодора) Митровића (30) из Доње Бочиње код Добоја, Миланка (Илије) Иванчевића (34) из Бакотића код Маглаја на три године затвора, Сретка (Радована) Ђурковића (37) из Бакотића на двије године и шест мјесеци, а Зорана (Милана) Бојића (33) из Бакотића на шест мјесеци затвора. Сви су осим Ђурковића били припадници Треће озренске бригаде Војске Републике Српске.

Вијеће Војног суда у Бањој Луци у посебном процесу осудило је због помагања непријатељу Недељка (Драгољуба) Тривуновића

(30) из Бијелог Бучја код Теслића, припадника Теслићке српске бригаде, на три године и шест мјесеци затвора.

Од окривљених ће се, према пресуди, одузети: од Иванчевића четири пакета цигарета („класик“), од Митровића пакет „класика“, а од Тривуновића 15.000 њемачких марака.

Током септембра и октобра прошле године Тешановић, Иванчевић и Митровић су у селу Мала Близна, код Маглаја, које се налази између линија фронта, у више наврата продали муслиманским војницима цигарете и кафу. Ђурковић и Бојић учествовали су у само једном послу. Робу су продавали непријатељу по различитим цијенама, на примјер за пет килограма кафе од 120 до 150 марака. У једној прилици пакет од 500 кутија цигарета продан је за хиљаду марака.

Тривуновић је трговао са непријатељским војницима од почетка августа до краја прошле године. Мјесто овакве недозвољене трговине било је село Суљевина код Теслића, које се налази између линија фронта. У пресуди се наводи да је набавио 37 картона (са 18.500 кутија) цигарета марке „партнер“ и 500 килограма сирове кафе. Цијена по којој је робу и продавао била је од 1.400 до 1500 њемачких марака за картон цигарета, а за килограм кафе 23 њемачке марке.

М.Д.

ДОБРА ВИЈЕСТ ИЗ ДОБОЈА

ПЕДЕСЕТ ЛИЈЕКОВА ИЗ ГАЛЕНСКЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ

ДОБОЈ, 1. априла — До рата Галенски лабораториј у Добоју важио је за један од најопремљенијих и најпродуктивнијих те врсте у бившој БиХ. Након реорганизовања апотеке у добојској регији, фармацеутска производња у овом граду узима нови замаха.

Под вођством магистра фармације Драгана Арсића, у Галенском лабораторију производи се за потребе војске овдашње болнице, и за тржиште више од 50 разних препарата. Масти, чајеви, капи, парентерални раствори и сирупи само су неки од производа који се праве у лабораторији. Ратни директор Апотеке „Јова Јовановић Змај“, прим. мр пх. Јованка Јањушић, у чијем саставу дјелује Галенски лабораторију, каже:

— Посједујемо апотеку отвореног типа за грађанство, гдје се могу набавити по тржишним цијенама лијекови до којих се теже долази. Поред ове, имамо и апотеку са лијековима

из такзване хуманитарне помоћи. Што се тиче Галенске лабораторије, она нам својом дјелатношћу обезбјеђује финансирање целокупне апотеке и веома смо задовољни досадашњим радом Невенке Пливањевић, Бранке Шашлић, Слађане Шушковић, Слободана Поповића, Миодрага Јанковића, са мр пх. Драганом Арсићем на челу — каже прим. Јањушевић.

Руководилац радног тима за ревитализацију рада галенског лабораторија и фармацеутске производње Веселин Коњашевић, економиста о даљим плановима каже:

— У сарадњи са „Металомонтажом“ израдићемо три покретне сушаре за сушење љековитог биља. Успоставили смо и сарадњу са „Здрављем“ из Лесковца, са којим планирамо да формирамо заједничку фирму за производњу лијекова.

Љ. ЂУРИП

ДОГОДИЛО СЕ У БИХАЋУ

КОМУНИКЕ СТАНОВНИШТВУ БИХАЧКЕ РЕГИЈЕ

Веома други пут, један француски војник је убијен у Биачкој регији. Тај војник је био на својој осматрачкој позицији у Отоци и арката показује да се особа која је извршила убиство налазила у сектору који контролишу босанске снаге. Веома други пут, један човек је убијен од стране оних којима је дошао помоћи.

Покреник LEGRER је затражио долазак једне међународне комисије за истрагу да би се утврдило одговорности. Не ради се само о ономе који је убио, већ о ојанима који су наредили то убиство.

У знак protesta и упозорења, осматрачке позиције у Отоци, Босанској Крупи и Сокосу су повучене. Ми нећемо прихватити да будемо мета свих страна. Ви морате знати да ако се непријатељске акције против батаљона наставе од стране Босанца, ми ћемо напустити град Биач, а последице можете лако одредити.

Знаете шта су све урадили француски војници за ову регију. Они који траже да окалјају UNPROFOR и Француски Батаљон не раде за добро народа, већ напротив, гасе тај народ и пронемијеравају један значајан дио хуманитарне помоћи коју ми дијелимо.

Наш мандат овдје је да помогнемо и да заштитимо становништво. Радимо оно што је у нашим могућностима. Знамо врло добро да та заштита није потпуна, али докле год будемо у Биачу, српске снаге ту неће бити.

ТРАГОМ ВИЈЕСТИ

ХУШКАЊЕ У ПЛАВОМ

„Докле год будемо у Биачу, српске снаге ту неће ући“. Ништа необично не би било да је ових неколико ријечи саопштила команда петог Изетбеговићевог корпуса у Биачу. Међутим, ово је, уз још пуно штошта другог, становништву Биачке регије саопштила, нико други до команда Трећег француског батаљона УНПРОФОР-а, стационираног у Лоралићима код Цазина. Дакле, они који су дошли да се брину о миру, а не да својим хушкањем допијевају кап у чаши, ионако препуној проблема, у Цазинској крајини.

И док се галски „плови шљемови“ упињу свим силама да докажу да су овдје дошли „не да изазивају сукобљене стране већ да спречавају људске жртве“ очигледно је да су на ове просторе стигли и да би потпиривали мржњу према свему што је српско.

Ето, 11. марта, када је на осматрачници УНПРОФОР-а у Отоци, на територији коју контролишу муслимани, убијен један француски војник, одмах су за убиство оптужили српску страну. Тада је због инцидента било затражено и ангажовање суперсонике НАТО-а, који је, у знак одмазде, требало да бомбардује српске положаје на Биачком ратишту. Међутим, у коминикеу Трећег француског батаљона, који се у виду летка ових дана дијели Бишћанима, пијело стоји да се особа која је извршила ово, као и убиство још једног Француза „налазила у сектору који контролишу босанске снаге“. Тврдећи то и у коминикеу, Французи на даље кажу да је „већ други пут један човек убијен од стране оних којима је дошао помоћ“. Убијен је, дакле, од крајинских муслимана. Након свега написаног у коминикеу, рекло би се - већ виђена политика мировњака свјетске организације.

Славиша Сабљић

УНХЦР ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

ЗА ШЕСТ ДАНА 38 КАМИОНА

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) — Високи комесаријат УН за избјеглице у протеклих шест дана отпремио је у Републику Српску (РС) 38 камиона хуманитарне помоћи са 1.600 тона хране и непрехрамбених производа, саопштила је данас та хуманитарна организација.

Конвоји са ознаком УНХЦР носили су избјеглицама, али и становништву у РС, брашно, пасуљ, лебад, одјећу, обућу, душке и пластичне фолије. Њихова одредишта били су Братунац, Власеница, Вишеград, Соколац, Бијељина, Требиње, Невесиње и Брчко.

УНХЦР је у протеклих шест дана обезбиједио и 81 тону горива, искључиво за болнице у Требињу, Бијељини, Брчком и Невесињу.

ПОЗОРИШТЕ ПИШЕ: СА ТУРНЕЈЕ ПО СРБИЈИ

КАО У СВОЈОЈ КУЋИ

ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ, 1. априла — Ансамбл Крајишког народног позоришта је јуче, 31. марта, стигао у Голубац, гдје смо се смјестили, а данас ће бити изведене двије представе у Великом Градишту, у сали Народног универзитета „Милорад Милиновић“. Овдје ћемо за ученике средњих школа у 12 часова играти „Јазавца пред судом“, а у 19 часова, за грађанство, „Боинг, боинг“, у режији Срђана Клечака.

Пројекта директора Позоришта Небојше Зубовића и целог ансамбла да Петурнеја по градовима и мјестима Србије имају изванредне ефекте у потпуности се обистињује. Наиме, велики број гледалаца заиста мотивишу глумце да што профе-

сионалније и прилежније обаве свој посао, па чак и на мањим сценама, гдје се морају прилагођавати и сценографија и свјетло и читав мизансцен.

Прије сваке изведбе глумци детаљно пробају јер не желе да буде икаквих пропуста пред препуним салама.

Приликом гостовања и путовања имали смо и пехова и кварова, али се увијек нађу људи који нам срдечно притекну у помоћ. Тако нам је у Позници, када су затајили и камион и минибус, без икакве накнаде кварова отклонио механичар Раде Костић. Хвала Ради и његовим мајсторима. У Србији се Крајишко народно позориште осјећа као у својој кући...

Борислав ДРАГИЧЕВИЋ

САРАТНИШТА ДРЖТЕ ПЛАНИНЕ

БАЊА ЛУКА, 1. априла — Борбе у троуглу између Чајничке, Фоче и Горажда, после ноћашњег краћег затишја, настављене су несмањеном жестином јутрос око 05.00 сати, након је покушај муслиманског продора из правца Горажда у уторак и сриједу, доживио потпуни крах, саопштила је команда српских снага, прецизирајући да се најжешће борбе воде у предјелу брда Градина.

Ријеч је о најјачим сукобима српских и муслиманских снага на тим просторима од почетка рата. У употреби су све врсте наоружања са обе стране, а од заглашујућих детонација и непрекидне пуцњаве проламају се околне планине.

Према процјенама српске команде, из строја је истовремено избачено око 100 припадника муслиманских јединица.

Два српска борца погинула су у јучерашњим нападима муслиманских јединица на горажданском ратишту, а јаким артиљеријско-пјешадијским дејствима муслиманске формације и јутрос покушавају да угрозе српске територије на подручју Србиња, Чајничке, Рудог и Вишеграда — саопштила је команда Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске.

Најјача дејства муслиманске пјешадије јутрос су забиљежена у рејону српског села Подкозарје, које су муслимани прије три дана спалили, те у рејону Градине одакле муслиманске снаге већ трећи дан покушавају да продру у дубину српске територије.

У борбама које су вођене јуче у касним вечерњим часовима, погинули су српски борци Жељко (Бранка) Костић из Чајничке и Далибор (Млађена) Давидовић из Србиња.

ПОПУЊАВАЊЕ ЕКСТРЕМИСТИМА

Како се сазнаје из добро обавијештених муслиманских извора, Ратно предсједништво општине Бијељина, са сједиштем у Тузли, отпочело је општу мобилизацију свих мушкараца са простора Семберије у нову бригаду, која би требала да се зове „Бијељинска бригада“. Рачуна се да ће ових дана новоформирана бригада бројати око 1200 људи и да ће бити ангажована заједно са 1. теочачком бригадом према Семберији и ријеци Дрини. У том циљу, команда 2. корпуса армије БиХ, отпочела је насилно извиђање појединих праваца и попуњавање интервенционих јединица добро познатим екстремистима, обећавајући им да ће сва пљачка којим се нађе на правцу напада према ријеци Дрини бити додијелен. Зато је команда корпуса већ подузела акцију величања својих успјеха на појединим правцима према Брчком те захтијева већу подршку од стране свих муслиманских радио-станица како би код српског народа изазвали несигурност и створили панику. У ту пропагандну кампању већ је стављена и група страних новинара која ових дана борави на простору тузланске регије, чији ће резултати зависити од наміјере свјетских моћника каква ће се подршка дати муслиманској офанзиви.

ОМЕТАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ РАДОВА

Муслиманске снаге повремено су јутрос и ноћас отварале минобачку и ватру из пјешадијског оружја на положаје српске Војске дуж цијеле линије разгранчења на оловско-кладанском ратишту, јавља дописник СРНЕ са Сокоца.

Снајперским дејствима муслимани свакодневно онемогућавају српским сељацима обављање сезонских пољопривредних послова у пограничним селима у овом дијелу Републике Српске.

Муслиманска офанзива на подручју Мајевице настављена је и ноћас нападима из правца Горње Тузле по српским положајима на подручју Бањ брда, Колимера и Ковачице, саопштио је јутрос Прес-центар Источнобосанског корпуса Војске Републике Српске.

На посавском ратишту током ноћи забиљежена су повремена пјешадијска дејства јединица Хрватског вијећа одбране из правца Општре Луке

према српским положајима у Гребницама, девет километара западно од Орашја.

Прес-центар Сарајевско-романијског корпуса саопштио је да су муслиманске јединице отварале ноћас повремену ватру на илијашком дијелу сарајевског ратишта. На осталим подручјима Сарајева, јутро и претходна ноћ, протекли су мирно.

Команда зворничке бригаде ВРС извјештава да на зворничком ратишту у протекла 24 часа није било борбених дејстава.

НОЋУ ПО ДОБОЈУ

У Добоју је јутрос у 10 часова и 15 минута, након што је на град пало неколико артиљеријских пројектила испалих из муслиманског упоришта Матузићи, дат знак опште, а непосредно после тога и појачане опасности, јавља дописник СРНЕ.

Из правца Тешића, муслиманске јединице синоћ су у 18.30 часова засупе артиљеријским пројектилма центар Добоја, да би се напад истог интензитета поновио и ноћас у 3.45 часова.

Повријеђених, како се наводи, није било, док је на стамбеним објектима причињена знатна материјална штета.

Тим нападима муслимани су наставили праксу ноћних дејстава по цивилним циљевима у Добоју.

Муслиманске формације из правца Бугојна дејствовале су касно синоћ из пјешадијског наоружања и противавионских топова према српским положајима на србобранском и купреском ратишту, јавља дописник СРНЕ из Србобрана.

Данашњи пријелодневни часови на овим ратиштима протекли су у варљивом затишју.

Према дописнику СРНЕ, кроз Србобранби у току дана требало да прође 19 камиона Високог комесаријата Уједињених нација за избјеглице који превозе хуманитарну помоћ намијењену становништву Зенице.

НА ЛИЈЕВОЈ ОБАЛИ САВЕ КУДА СЕ ЖУРЕ ХРВАТИ?

Како се сазнаје из хрватских извора, након потписивања Вашингтонског документа, јединице хрватске војске распоређене дуж ријеке Саве стављене су у повишени степен борбене готовости. Убрзано се врши попуњавање техничким и борбеним средствима из других јединица, а интензивирање је и извиђање српских положаја на десној страни ријеке Саве. Како сазнаје исти извор, у повећану борбену готовост стављена је 106. бригада ХВ у Славонском Броду, 104. бригада у Славонском Шамцу, 101. бригада ХВ у Жупаници, 4. бригада „Посавина“ и артиљеријске јединице на лијевој обали ријеке Саве. Ако се узму недавне провокације и отварање артиљеријске и пјешадијске ватре по Броду, простору српске Посавине и припремама коалиционих хрватско-муслиманских снага у БиХ, онда се јасно могу назријати наміјере концентрисања и припремања снага ХВ на том простору. Припреме муслиманских снага 2. и 3. корпуса армије БиХ, снага у Орашју и јединица хрватске војске у Славонији указују на стварне наміјере које захтијевају од свих јединица ВРС пуну будност и праворемено предузимање мјера како би се елиминисали сви облици изненађења.

На бихаћком ратишту, борци Војске Републике Српске разбили су рано јутрос муслиманску диверзантско-терористичку групу која је покушала улад на српске положаје код Алибеговића косе, сјеверно од Бихаћа, јавио је дописник СРНЕ из Петровца позивајући се на Команду Другог крајишког корпуса.

У том окршају, како се наводи, погинула су два муслиманска диверзанта, док их пет рањено. Код погинулих су пронађени документи из којих се види да су припадници 501. и 511. бригаде петог корпуса муслиманске војске.

Муслиманска пјешадија кренула је јутрос у жесток напад на положаје српских јединица у рејону Пелара и Голубића.

Прецизнији подаци о овим нападима нису саопштени.

СРНА — Танјуг

МНОГО МИЛОВАНОВИЋ У ЕМИСИЈИ „ВИДИК“

ПЕТ ОФАНЗИВА МУСЛИМАНСКЕ ВОЈСКЕ

Прошле године најјављивана велика пролећна офанзива муслиманских снага отпочела је ових дана свом жестином на пет подручја Републике Српске, изјавио је начелник Главног штаба Војске РС генерал — мајор **Манојло Миловановић** у емисији „Видик“ Српске телевизије — Студио Бања Лука.

Према Миловановићевим ријечима прво подручје гдје муслимани изводе офанзивна дејства је српска Посавина са циљем да, у садејству са регуларним јединицама хрватске војске, пресеку „коридор“ који повезује источни и западни дио РС.

„Друго подручје које су муслиманске снаге оцијениле интересантним и које желе освојити јесте Подриње“, рекао је Миловановић, додајући да су муслиманске снаге за излазак на лијеву обалу Дрине припремиле три варијанте.

„Прва варијанта, јесте попречни напад путем Тузла — Зворник, друга предвиђа продор на релацији Кладањ — Олово — Хан Пијесак — Шековићи док је трећа могућност коју муслимани форсирају уздужно спајање муслиманских енклава Горажда, Желе и Сребренице са Зворником“ — прецизирао је Миловановић.

Он истиче да су муслиманске снаге ових дана почеле са првом варијантом — попречним нападом са подручја Тузле и Калесије ка Зворнику, затим од Кадња, преко Власенице, према Сребреници и са простора Олова, преко Хан-Пијеска, ка Жели, али без било каквих успјеха.

„Треће подручје гдје ће муслимани покушати са офанзивом јесте сарајевско подручје, без обзира на тренутно примирје које се поштује и напоре УН и међународне заједнице да се у овом граду очува мир“, сматра начелник ГШ ВРС, додајући да је циљ ове муслиманске офанзиве да силом, преко српске општине Илијаш, повеже Сарајево и Високо.

Четврто подручје гдје бјесни муслиманска офанзива јесте Купрес, али су за овај дио РС, према његовом мишљењу више заинтересовани Хрвати него муслимани.

„Хрватима је стало да уђу у Купрес, а зато користе муслимане који из правца Бугојна нападају према Купреским вратима. Српској страни Хрвати сада нуде помоћ из правца Ливна са циљем да своје трупе уведу у Купрес и заузму га без испаљеног метка“, додао је Миловановић оцијенивши да су овакве наміјере Хрвата на време схваћене.

И, коначно, пети простор, како је рекао начелник ГШ ВРС, јесте бихаћки, али је, по његовој оцјени, Пети корпус муслиманске војске у колапсу и припадници српске војске успјешно чувају достигнуте положаје.

РАЗГОВОРИ У БОРАЛИЊИМА КОД ЦАЗИНА

ТЕЗЕ ЗА НАРЕДНИ САСТАНАК

ПЕТРОВАЦ, 1. априла (СРНА) — Усвајањем платформе и теза за наредни састанак на највишем нивоу, синоћ су у Бораљима код Цазина завршени вишечасовни разговори између делегација Другог крајишког корпуса Војске Републике Српске 5. (бихаћког) корпуса Муслиманске војске и Хрватског вијећа одбране.

Делегација на овим преговорима, који су вођени под покровитељством УНПРОФОР-а, предводили су командант Другог крајишког корпуса ВРС генерал-мајор **Грујо Борић**, а са муслиманске и хрватске стране **Атиф Дудаковић** и бојник **Славо Буторац**.

На састанку, по којим је предсједавао начелник штаба УНПРОФОР-а за бившу БиХ генерал **Аб Ван Бал**, расправљало се о датуму прекида непријатељстава на бихаћком ратишту, успостављању тампон-зоне и линије раздвајања, надледању артиљерије, те о повратку у нормално стање жељезничког саобраћаја и далеководног електроенергетског система.

Пошто је ријеч о питањима о којима свој став могу дати само парламенти, односно државне делегације РС и супротних страна, преговарачи су се споразумјели само око теза за наредни састанак.

СА КОНФЕРЕНЦИЈЕ ЗА НОВИНАРЕ ЛИБЕРАЛНЕ СТРАНКЕ У БАЊОЈ ЛУЦИ

● **Ступање Републике Српске у унију босанскохерцеговачких држава (сложену творевину кантоналног типа) било би у овоме тренутку за српски народ најреалније ријешење, сматра др Миодраг Живановић**

БАЊА ЛУКА, 1. април — Најновији мировни споразум Републике Српске Крајине и Хрватске води ка мирном рјешењу српско-хрватског конфликта, док српско национално питање у Крајини тек треба рјешавати. Хрватско-бошњачка федерација ставила је др Радована Караџића и руководство Републике Српске у веома деликатну ситуацију, јер је стварање заједничке државне творевине Хрвата и муслимана „претекло“ босанске Србе.

Ово су главни акценти, али и ставови са данашње конференције за новинаре Либералне странке у Бањој Луци коју је одржао предсједник ове странке др

Миодраг Живановић. Везано за питање хрватско-бошњачког „брака“, др Миодраг Живановић сматра да је др Радован Караџић „сада у позицији да, најјерватније, или мора потписати какав-такав споразум о миру, па и о конфедерацији са друге стране у бих-конфликти, или, ако не потпише, мора бити спреман на нове квалификације међународне заједнице, по којима ће Срби остати једини кривци за овај рат.“ На додатна питања новинара у вези са овим ставом изнесеним у својштем и подијељеном новинарима прије почетка конференције за штампу, предсједник Либералне странке оцијенио је да би ступање Републике Српске у унију босанскохерцеговачких држава (сложену творевину кантоналног типа) било за српски народ најреалније рјешење. Једино, уколико би хрватско-бошњачка федерација ступила у конфедерацију са Хрватском, тада Републици Српској, односно српском народу, остаје право могућности да ступи

федерални или конфедерални однос са Србиом, односно Југославијом.

Као могућност спаса српског народа у Републици Српској тада остаје „Византијско плаво“, како се метафорички изразио др Миодраг Живановић, предсједник Либералне странке. Коментаришући идеју „сви Срби у једној држави“ (на коју се односило једно новинарско питање), др Миодраг Живановић је рекао да је та идеја, ма колико ког била племенита, неостварива, бар у овом тренутку. Одговарајући децидирано на питање шта мисли о рјешењу крајинског, односно српског националног питања, и да ли се оно може ријешити у оквиру Хрватске — др Миодраг Живановић је одговорио:

— Најјерватније је да ће РСК остати у Хрватској. Српско национално питање може се ријешити и у оквиру Хрватске, и добар пут за то је оно што ради, што је покушао да ради, предсједник Српске народне странке у Загребу **Милан Букић**. Ратом се не може ништа ријешити, него

само мирним путем, а за то се пружају могућности управо кад рат заврши.

Идеолошко-политичко поистовјеђивање нације и државе у Републици Српској како је рекао др Миодраг Живановић, резултирало је стварањем централизоване државе и елиминисањем сваке рационалне могућности организовања економског живота, друштва, надградње, итд.

Либерална странка се данас залажила и за јачање регионалне улоге Бање Луке, јер је, према оцјени предсједника ове странке, дискредитована у том погледу. Др Миодраг Живановић је обавијестио новинаре да суданас представници Либералне странке обавили разговоре са предсједницима Социјалистичке партије и СК-Покрета за Југославију Републике Српске, са сједиштем у Бањој Луци, и договорили се о заједничкој сарадњи и политичком дјеловању у оним сегментима гдје су им ставови подударни.

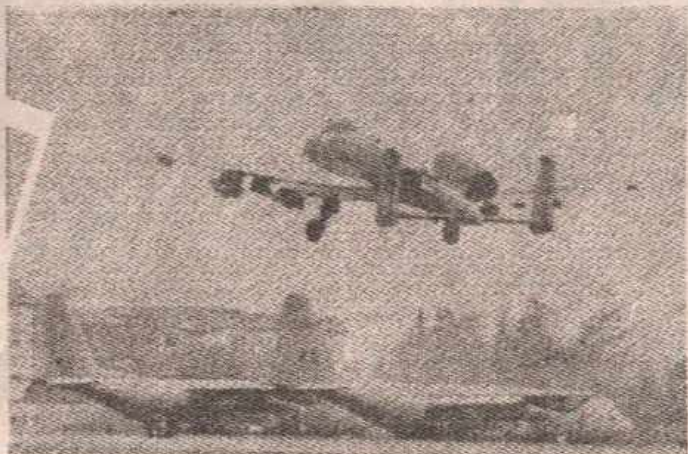
А.А.

САРАДЊА ЛИЈЕВОГ БЛОКА

ПОСЛИЈЕ НАЈНОВИЈЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ САВЈЕТА БЕЗБЈЕДНОСТИ

НАТО „СВИРА“ ЗА НОВАЦ

Натезања око најновије резолуције за продужење мандата Унпрофору сугеришу да Американци уводе у игру девизу „колико, пара, толико музике“

НАТО-база у Италији - „колико пара, толико музике“

ЊУЈОРК, 1. априла — Када је америчка делегација у Савјету безбједности у сриједу довела у питање изгласавање резолуције за још једно продужење мандата Унпрофору, правдајући се да нема „зелено свјетло“ у Конгресу за финансирање додатних мировних снага, поједине дипломате су посумљале да Американци минирају сопствене мировне иницијативе.

Прије тога су у више наврата „извукли телих“ испод мировних пројекта порца Карингтона, Кутиљера, Овена, Венса, Столтенберга и, на крају, цијеле Европске уније.

Британски амбасадор у УН Дејвид Ханеј увјерава је у четвртак новинаре да се не ради ни о каквом америчком бојкоту, већ о уставним обавезама које треба да се испоштују и да нико због тога нема право да критикује Американце.

Да ли је Ханеј био баш сасвим у праву - показале вријеме. У сваком случају, Американци су на крају пристали на резолуцију којом се одобрава 3.500 нових војника за Босну и Хрватску, а преосталих 5.000, колико је тражио Бутрос Гали, преговараће се крајем априла.

ЛОНДОН

БРИТАНИЈА ОТВАРА АМБАСАДУ У САРАЈЕВУ

ЛОНДОН, 1. априла (Ројтер) — Велика Британија ће идућег мјесеца отворити амбасаду у Сарајеву, саопштио је представник британског Форин офиса.

Британски министар иностраних послова Даглас Херд наименовао је функционера у Форин офису Роберта Барнета да води амбасаду као отправник послова. Мада је Британија успоставила дипломатске односе са муслиманском владом у Сарајеву априлу 1992. године, отварање амбасаде је сматрано сувише опасним због „несигурне ситуације у граду“.

пској турнеји која их је одвела и у Сарајево и у Загреб.

Један виши функционер УН рекао је у четвртак да Американци намјеравају да НАТО, а не УН, обезбједи снаге за имплементацију евентуалног мировног споразума у бившој Југославији и да не желе да њихове трупе буду под било чијом контролом.

„У том случају, ми перемо руке“, рекао је дотични функционер који је желио да остане анониман.

Америчко учешће у 70.000 мировних трупа широм свијета износи само пет одсто, али они сносе преко 30 одсто трошкова.

„Сједињене Државе су биле и остале највећи финансијски контрибутор за мировне операције УН и то нико не треба да заборави“, рекла је Олбрајт. „Увјеравам вас да ћемо користити свој утицај, а ако затреба и вето, да бисмо блокирали операције које би штетиле нашим интересима“.

Ако се анализира америчко понашање у односу на кризу у бившој Југославији у последње три године, може се с правом поставити питање да ли је мир, како га замисљају Уједињене нације, у америчком интересу.

Олбрајт је критиковала УН што им је требало три сата да издају наредбу за ваздушне ударе по положајима босанских Срба недавно код Би-хаћа, и закључила: „Кад ми предузимамо акције унилатерално, ми носимо трошкове, и ризик. Кад Уједињене нације интервенишу, највећи терет пада на друге“.

КО ПЛАПА И ОДЛУЧУЈЕ

Порука је јасна: ко даје највише пара, тај треба и да одлучује. Американци ове године треба да уплате у редовни буџет УН 298 милиона долара, а за мировне операције 185 милиона. Са заостајцима од ранијих годи-

РАЗГОВОРИ КОЗИРЈЕВ — ЈОВАНОВИЋ У МОСКВИ

НОВИ ЗАХТЈЕВИ СВИЈЕТА НЕПРИХВАЋИВИ

МОСКВА, 1. априла (Танјуг) — Конфликт у бившој Југославији и могућности његовог рјешавања били су главна тема разговора министра иностраних послова Русије и Југославије Андреја Козирјева и Владислава Јовановића, јуче у Москви.

Југословенски министар боравио је јуче, у руској пријестоници на пропутавању за Минск, гдје ће разговарати са бјелоруским руководиоцима.

Разговор у Министарству иностраних послова трајао је око један и по час. У њему су са руске стране учествовали и замјеник министра иностраних послова Виталиј Чуркин, а са југословенске отправник послова југословенске амбасаде Милан Роћен.

Козирјев је послје разговора изјавио да су они били веома корисни. Разговарали смо о томе како да даље идемо оним путем којим смо пошли у последње вријеме. Он је подсетио на договор о разграничењу, који су прије два дана у руској амбасади у Загребу постигли представници Републике Хрватске и Републике Српске Крајине.

Козирјев је рекао да Срби и у Крајини и у Босни имају пуна права да реализују своје интересе. Надамо се да ће Београд, југословенско и српско руководство даље подстицати све стране да испоље конструктивност како би се дошло до нових позитивних резултата. Такви позитивни кораци су већ видљиви, а уочљиви су и позитивни потези српске стране. То дозвољава да се у Уједињеним нацијама постави питање укидања санкција против Југославије, додао је Козирјев.

на, тренутно по оба основа дугују преко 750 милиона.

Из неколико нацрта Резолуције 908, којом је мандат Унпрофору продужен од 30. септембра ове године, доста су олако отпали бројни хрватски захтјеви. Додуше, они су садржани и наглашени у ранијим резолуцијама, које су и даље на снази, али, стекао се утисак да амерички улог овом приликом није био ни издалека тако велик као прије шест мјесеци и да је притисак на Србе, како оне у Босни, тако и на оне у Краји-

ни и Југославији, знатно спласнуо.

Американцима као да није било много стало шта ће уопште да уђе у резолуцију. Да ли зато што не вјерују у способност Уједињених нација да спроведу своје одлуке, или због тога што Вашингтон, можда, размишља о неким другим варијантама?

Од одговора на нека од ових питања у доброј мјери зависи даљи развој југословенске кризе, али, можда, и сама будућност Уједињених нација.

Вјекослав РАДОВИЋ

„ТАЈМС“: АМЕРИКАНЦИ У БОСНИ КАО У СОМАЛИЈИ

СРБИ ТРЕБА ДА БУДУ ИСТРАЈНИ!

„Срби ће схватити да Вашингтон неће бити ништа истрајнији у бившој Југославији него што је то био у Сомалији, што значи да могу да задрже територије које су освојили само уколико буду истрајни“ — пише „Тајмс“

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) — Под насловом „Америчке лудорије око Босне“ угледни британски дневник „Тајмс“ објављује опсежан коментар, који данас преноси британски радио Би-Би-Си посвећен потенцијалним америчке дипломатије у „босанском комплексу“ па указује да је „у тренутку кад је мир на босанским просторима почео да се указује, Клинтонова администрација извела још један од својих неочекиваних балканских заокрета“.

„Америчка екипа при УН је жалосно некомпетентна, а ни министар спољних послова није много бољи. Јер, истога дана када је УН Вашингтон распршио илузије да је спреман да пошаље своје војнике у босанске просторе, њен амбасадор при свјетској организацији Мадлен Олбрајт је била у Сарајеву да присуствује грљењу посланика муслимана, Хрвата и умјерених Срба некон доношења резолуције о федерацији. Био је то поносан тренутак америчке дипломатије“ — помало иронично пише британски лист у редакцијском коментару.

„Активност Клинтонове владе је била кључна у постицању вашингтонског хрватско-муслиманског споразума, баш као што су и заједнички напори са Русима резултирали оноведјељним прекидом ватре у Крајини. Али ово су само први несигурни кораци ка ширем миру“, пише даље лист и закључује:

„Вашингтон то добро зна и то је разлог што одбија да пошаље војнике да служе као „плави шлемови“. Но, оклијевањем са давањем новца за мировне операције Вашингтон ризикује спровођење споразума у чијем је постицању сам забиљежио поене и у којег је уложио свој углед. Босански Срби ће то схватити као потврду свог увјерења да Вашингтон неће бити ништа истрајнији у бившој Југославији, него што је то био у Сомалији, што значи да могу да задрже територије које су освојили само уколико буду истрајни.“

ТУЉМАН О СПОРАЗУМУ И КРАЈИНИ

НОВА ПРИЧА ПОГЛАВАРА

ЗАГРЕБ, 1. априла (Танјуг) — Хрватски председник Фрањо Туђман изјавио је да су споразумом о прекиду ватре између Хрватске и Крајине створени услови за нормализацију односа и да ће „успјети на миран начин укључивање подручја под заштитом мировних снага УН у уставно-правни поредак Хрватске“.

Он је истакао да тај документ не одређује никакве границе него само регулише раздвајање оружаних снага ради онемогућавања наставака ратних дејстава.

„Био сам први за то да се осигурају грађанска права за Србе у

Хрватској, и то остаје наш задатак, али“, рекао је Туђман, „неки заборављају да је српско становништво обманом било увучено у рат против нове хрватске власти“. И поред тога, каже он, био је таква однос према Србима да су имали и чланове владе и парламента и архивних судских органа. „А требало подјејати“, рекао је хрватским председник, „кад се Америка нашла у рету са Јеланом, сви су припадници Јеланске нације у Америци били стрпани у логоре и заплијењена им је имовина“. Тосу, оценио је Туђман „законитости у ратним разрачунавањима“.

ПОСЛИЈЕ
СПОРАЗУМА
КРАЈИНСКО —
ХРВАТСКЕ
СТРАНЕ

САН ЗА ДРУГО ПОЛУВРИЈЕМЕ

● Мировни споразум у Загребу јесте производ обостраног попуштања, у политичком и територијалном смислу, мада ваља имати на уму да су преостале још двије фазе „мировног пакета“, и да коначно рјешење српског националног питања у Крајини тек предстоји

АНЂЕЛКО АНУШИП

Кад се узме у обзир најновије територијално разграничење Републике Српске Крајине и Хрватске постигнуто приликом споразума о прекиду ватре на састанку двију делегација у руској амбасади у Загребу, односно резимира ли се оно што је Крајина добила или изгубила у територијалном погледу — цинк би изговорио ону народну пословицу: шта на мосу добио, на пуприји изгубио!

Но, није баш тако, мада има нешто од сурове и болне истине коју асоцира и сугерише ова народна пословица. Чињеница јесте да сви етнички и историјски простори српског народа нису остали (за сада, надати се) под државним и политичким окриљем Републике Српске Крајине. Кренимо редом у нашој анализи.

Српска села Ислам Грчки, Смоковић и Кашић у Равним котарима на која је усташка војска извршила агресију 22. јануара 1993. г., на зверски начин поубијавши неколико стотина људи и спаливши ова села до темеља — враћена су подскуте Крајине, што је од велике утјехе, и нешто од испуњења боље правде за преживјело становништво ових села. Хрватске снаге пристале су да се повуку и са тек једног дијела Велебита, што је од користи изначаја за нормализацију живота у Оброvcу и околних села зрмањског региона. На српској страни остали су, како пише у интегралном тексту споразума, и Теслинград и Јасеновац, што и не би требало никога да посебно изненади, поготово кад је ријеч о Јасеновцу.

Јер, највећи српски град под земљом гдје је вјечно станиште нашло неколико стотина хиљада српских душа — по свим законима, и етничким, природним, историјским и божијим одвијек је припадало и припада српском народу. Ту бар не би требало да буде никаквих спорних нити недоумица.

Међутим, хрватска страна добила је овим споразумом оно што јој никада, по начину, није припадало, а што је тражила од самог почетка ратног конфликта. Наиме, под њеном контролом и даље остају ХЕ „Перућа“, Миљевачки плао, аеродром Земуник, и дио „Масленице“, а Хрватској је враћена и Шкабрња код Задра. Тиме је, нажалост, хрватска страна ставила под своју контролу морска „врата“ Крајине која су велике стратешке важности, како за Крајину (била прије), тако сада поготово за Хрватску.

Надати се да је све ово под привременом контролом Хрватске, до дефинитивног рјешења крајинског, односно српског националног питања. Јер, „усисавањем“ у Хрватску ових дијелова, крајински односно српски сан о изласку на море (српско море) „оставањем“ је да буде саван у неком другом периоду (полувријему).

Међутим, у поменутом крајинско-хрватском споразуму нема ни ријечи о статусу и судбини, на примјер, Плашког, Пакраца (и околних српских села гдје је усташка војска извршила етничко чишћење), и Дарувара и тамошњих српских села, дакле, једног дијела западне Славоније. Такође, није позната судбина ни српских села осталих у тзв. „ружичастим зонама“, на примјер, у дијелу **кордунашког појаса**.

Све у свему, наречени мировни споразум у руској амбасади у Загребу јесте производ обостраног попуштања, у политичком и територијалном смислу, али којим је, чини се, хрватска страна добила нешто повољнији статус и бољу „одскочну“ даску у следећој етапи „мировног пакета“.

Ипак, ваља сачекати коначно рјешење српског националног питања у Крајини, јер слиједи још двије радне, „мировне фазе“.

ПРОФЕСОР БУДИМИР КОШУТИЋ О КРАЈИНСКО-ХРВАТСКИМ ОДНОСИМА

БОЛАН СПОРАЗУМ

Борис ДЕЛИЋ

● Свака од страна рачуна да ће остварити свој циљ ● Најважније да престане крвопролиће ● Ипак је ово болан споразум, а треба признати да се родно уз обострано попуштање и одрицање

вероватно немају снаге да их остварују ратом, иако ратне акције не би добиле подршку у свету. Напротив.

Америци би, то је јасно, нове ратне акције у Крајини онемогућиле њезину иницијативу у Босни, она би уз наставак рата доживела фијаско.

Тешко је избројати све споразуме које су досад с истом овом намјером, да се обуставе непријатељства и ратни сукоби — потписале зараћене стране. Међу свима њима, онога који није остао само слово на папиру, па макар и као траг можда најискреније намјере — нема. Ниједан од њих, као овај, потписан између преговарачких делегација Републике Српске Крајине и Републике Хрватске, није примљен ни без мање резерве, ни са више наде. Оквалификован је као добар, добродошао, важан, значајан, користан за све, и одмах после 18-часовних порођајних мука, као неко спаситељско новорођенче, поздрављен од свих — и од Републике Српске Крајине и Републике Хрватске, и од Европске уније, и од Русије и Америке. Па у чему је тајна?

● Можда сте ви, професоре Кошутућу, као искусан дипломата и добар познавалац конкретних прилика, а с обзиром на то да нисте били ни члан преговарачке екипе ни директан политички „суфлер“, кадри да објективно и са дистанце одговорите на то питање?

„Тајна... Па, нема никакве тајне. Можда, међутим, постоји неизвесност. Знате, свака од страна рачуна да ће остварити свој циљ. Хрвати гледају на споразум као на почетак реинтеграције УНПА подручја у хрватску територију, а Срби га доживљавају као признавање и прихватање Републике Српске Крајине као реалности. Те ће се разлике у схватањима и циљевима неминовно испољити, али тек у трећој рунди, кад на дневни ред дођу политичке теме. Засад, споразум заиста одговара свима: у интересу је Срба, јер зауставља рат. Престаје крвопролиће. Договорено је, као што знате, да подручје између линија раздвајања буде под надзором УНПРОФОР-а, а охрабрење пружа, наравно, и гаранција међународне заједнице и великих сила — Русије и Америке. Пружа се могућност за привредни опоравак а и за, што није мање важно, сређивање унутрашњих крајинских прилика.“

Хрвати су такође задовољни: и они налазе ослонац у највећим светским силама, и они се радују разбуцтавању „господарствених акција“, али, свакако, имају и своју визију о политичким акцијама и дефинитивном политичком рјешењу. Они, укратко сматрају да својим потписом на споразуму остварују своје циљеве, за које

Надаље, споразумом је задовољна и Европска заједница јер у њему налази потврду за исправност своје политике, оправдавајући тиме на неки начин несмотрено преурањено признање Хрватске. А своје задовољство споразумом, заправо својом дипломатском иницијативом, изразила је, као што је познато, и Руска Федерација.

● Дакле, неки идвалан споразум...

Не. Ипак не. То је ипак болни споразум. Не само за нас. Треба признати да се ради о уз обострано попуштање и одрицање. Српска страна пристала је на одређене компромисе, али ми морамо схватити целину српских интереса, а то подразумева и одређене територијалне уступке. Дакле, српска страна морала је прихватити неке болне уступке, и оставити на хрватском територију део Масленице, Миљевачки плато, Перућу, аеродром Земуник... С друге стране, Републици Српској Крајини враћена су села у Равним котарима — Ислам Грчки, Смоковић и Кашић, а хрватске снаге повлаче се и с дела Велебита, важних стратешких тачки за Обровац и одбрану Крајине, што је, несумњиво, било једнако болно за другу страну“.

● Боли, да. Али, кудикамо се лакше одређи и моста, и планине, него - државе?

Свака од страна рачуна да је то неће снаћи. Хрвати рачунају на чињеницу да су се велике силе, усвајањем резолуција, определиле за неприкосновеност територијалног интегритета Хрватске. Истичу како „чаки Москва“ сматра како Хрватска треба да има суверенитет над територијама Српске Крајине. Упркос томе, тешко им је што се у споразуму не говори о Крајини, ни овако, ни онако — по њима неспорни, интегрални део хрватске државе, на којем толико инсистирају, остао је недефинисан.

● А ми бисмо вољели да је старна - потписница именована као Република Српска Крајина...

— Њима је то теже пало, јер ми смо ипак нешто добили — самом чињеницом да нам то није ни одузето“.

● Линија раздвајања крајинских и хрватских снага организована је „по кипарском моделу“, а Хрвати се, чини се, највише боје управо доживљавање кипарске судбине...

Професор Будимир Кошутућ: Морамо схватити целину српских интереса

— Није наше да улазимо у то. Што се нас тиче, ми стојимо на становиштима Венсовог плана, а он предвиђа, зна се, да се до коначног рјешења дође политичким договором. А ја мислим да ће у томе реч народа бити пресудна.

● Народ жели уједињење...

— Срби нису разједињени. Српски народ се ујединио 1918. године. Сада имамо три републике и једну сложу ситуацију на је сам чин уједињења са становишта међународног права небитан. Докле год постоји део државе, и део народа који хоће ту да остане, она постоји. Друга је ствар што се покушава да се једино на случају Југославије погазе темељни међународни принципи. Сем тога, изложени смо невиђеним притисцима и присиљени да правимо компромисе, али...

● Из свијета допиру приједпозив о конфедерацији Хрватске и Крајине. Да ли би то спадало под компромис, или под издају?

— Сматрам да су по питању конфедерације доста занимљиви ставови господина Туђмана. Пре распада Југославије он је предлагао конфедерацију, која је, као смоквин лист, имала једино некакво заједничко парламентарно тело састављено по принципу равноправности од чланица конфедерације. Сада о томе не говорим, и с обзиром — ми Срби то морамо схватити то да је политика уметност могућег, ја желим да верујем да се господин Туђман још држи својих конфедералних идеја. Променили би се једино субјекти — Република Српска Крајина и Република Српска, најбоље као један идентитет, а Хрвати и муслимани као други. И Југославија као трећи. Туђманова идеја, дакле, зашто да не?

Може се то звати и конфедерацијом, и заједницом независних држава, па да се у њу позову и други — Словенци, Македонци...

● Шта нам је тренутно чинити, у овом деликатном тренутку? Ми Срби смо доста свадљив народ...

— И сам сам имао неспоразуме и доживљавао чак и увреде и жестоке нападе. Али, ето, управо ме звао један важан човек, и ми смо, као да неспоразума никада није ни било, контактирали око реализације владе националног јединства. Мислим да су сви схватили шта су најпреча посла: влада националног јединства и обнављање привреде. И мислим да смо на добром путу.

КОЛИКО ЈЕ СЛИКА СРПСКИХ УМЈЕТНИКА ОСТАЛО ИЗВАН ГРАНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

РАЊЕНЕ СЛИКЕ

● Пијани њемачки официри пуцали су 1941. године у Боцарићеву слику на зиду сарајевског хотела „Европа“ ● Да ли и данашњи муслимански војници настављају овакву забаву ● Управо дјела Шпире Боцарића и Пере Поповића, уз Божу Николића, из сјајне бањолучке „сликарске тројке“ највећим дијелом остала су у Сарајеву

Нада ПУВАЧИЉУ

Како ли данас изгледају зидови сарајевског хотела „Европа“? Очевици кажу да су пламени језици прогутали један дио зграде, да су дуго овдје биле смјештене муслиманске избјеглице, да је данас овдје смјештен штаб неке муслиманске бригаде. Да ли и њени војници настављају забаву коју је почела ратна 1941... У вече, пијани њемачки официри пуцали су у слику на зиду, такмичећи се ко ће бити прецизнији и ко ће више пушчаних зрна оставити у њеном пејзажу. На зиду великог хола стајало је тада и остало до овог рата познато платно српског сликара Шпире Боцарића. На слици „Алифаковац“ (дно Сарајево). На другој страни зида, такође вриједна слика Боцарића — „На чесми“. Овим сликама сликар је платио самовање и становање у хотелу „Европа“, пред први свјетски рат, када се из Венеције вратио у Сарајево. Где су данас те двије слике? Да ли их је неки анонимни љубитељ на вријеме склопио или су исушене бијесом оних који желе уништити све што је српско. И људе, и пјесме, и слике. Да ли ће их неко, попут професора Воје Хаџидамовића, који је послје овог рата спасавао и крпао посљетине од метка на платну „Алифаковац“, сачувати, ако ни због чега другог, него да их сутра, у миру, размијени за слику „свог“ националног сликара.

ПОЛИТИЧКИ ЦЕНТАР ОТКУПЉУЈЕ СЛИКЕ

Управо о томе, шта је од умјетничких слика српских сликара остало изван граница Републике Српске, у галеријама и

музејима муслиманског Сарајева, Мостара и Тузле, разговарамо са госпођом Видом Грандић, историчаром умјетности и директором Центра за културу у Бањој Луци. Занимљивом причом о двије слике Шпире Боцарића из сарајевске „Европе“ потврђује свој страх да ће дјела српске културе и умјетности, сви историјски трагови, доживјети на другој страни сличну судбину.

— Најзначајнија институција за ликовну умјетност, Умјетничка галерија БиХ, осамдесетих година, проглашена је, преко ноћи државном институцијом, о чему смо „обавијештени“ само путем тадашњег Службеног листа — каже Вида Грандић. Ликовне умјетнике и стручњаке нико није консултовао а та „политичка“ одлука обезбиједила је Сарајевској галерији надређен статус. Били смо изненађени јер је тада Умјетничка галерија у Бањој Луци, са значајним збиркама, истраживачком дјелатношћу и југословенском манифестацијом „Јесењи салон“ могла конкурисати за такво мјесто а дошла је у подређен положај. Тако је галерија у Сарајеву обезбиједила и новац и богатије збирке. У њеном фондусу остао је не само велики број слика српских умјетника који су везани баш за Бању Луку, него и врло добра збирка православних икона. У Умјетничкој галерији БиХ остао је најзначајнији дио опуса Пере Поповића, настао по повратку са студија у Прагу затим серија актова и 22 рада Шпире Боцарића. У Музеју града Сарајево остало је и седам Боцарићевих портрета познатих сарајевских трговаца (настали од 1900. до 1914. г.) Најзначајнији су свакако три пор-

трета породице проте Јунгића, његове супруге Јованке и сина Белуша, који упале у врх српског портретног сликарства.

Госпођа Грандић подсећа на бившу Галерију Југословенског портрета у Тузли која је имала доста новца за откуп слика, за своју бијеналну манифестацију, па је и у Тузли остао један број вриједних дјела савремених српских сликара. Мостарска галерија, као експозитора сарајевске, није стварала велики фондус, припремала је текуће изложбе, а она у Зеници била је више оријентисана на тренутну, савремену продукцију. Велико је питање шта је са тридесетак радова Стојана Пепића које је велики сликар поклонио Галерији у Босанском Новом, данас наш Нови Град (Незванично се знаје да је велики дио уочи рата „изузет“ за сарајевску галерију).

РАЗМЈЕНА КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ

„Сликарска тројка“, Бањој Луци најинтересантија — Перо Поповић (рођен у Приједору 1881) Шпиро Боцарић (рођен у Будви 1876.) и Божо Николић (чије грандиозне изложбе управо у Бањој Луци припрема Вида Грандић 1968. и 1977. године, овдје имају најмање слика. У спомен — кући академика Владе Милошевића је репрезентативно платно Боцарића свог првог управника Музеј РС у Бањој Луци такође чува један број слика високог квалитета, као и пет експоната које је завјештала госпођа Умићевић, а наследици предали Музеју. Једно платно посједује и Умјетничка галерија. У галерији Терзић су портрети Добрице и Дамјана Грбића које је урадио Перо Поповић као и изузетан портрет госпође Вите Крацо који је у власништву породице Крацо. Бањолучани су вољели ове

Шпиро Боцарић: Портрет проте Јунгића, уље на платну, 1897. г., власништво Музеј града Сарајево (улази у врх српског портретног сликарства)

српске сликаре, праве представнике грађанског сликарства, а поготово слике Боже Николића кресе домове старих трговачких бањолучких породица.

Историчар умјетности и члан АИЦА (Међународног удружења ликовних критичара при УНЕСКО) Вида Грандић говори о међународном праву и Женевској конвенцији која регулише и ова питања размјене културне баштине: „Пошто посједујемо пописе слика и фотодокументацију, трежићемо од „друге стране“ дјела која доказују развој и богатство српске ликовне умјетности у Републици Српској у Бањој Луци. Заузврат ћемо понудити, поготово дјела савременог муслиманског сликарства које до другог свјетског рата не биљежи ни једно име школованог муслиманског умјетника. Баш из тог периода, српски и хрватски умјетници, школовани у Европи, оставили су нам богате опусе. То су чињенице и оне ће се морати уважити.“

ПОСЉЕДЊЕ ПИСМО МЛАДЕНА ОЉАЧЕ РУСКИМ ПРИЈАТЕЉИМА

ПРАВО НА „ЖИЗЊ“

Љубазношћу породице књижевника Младена Ољаче, који је у Београду преминуо 8. фебруара ове године, доносимо текст писма које је писао упутно руским пријатељима. Интиман тон обраћања онима који знају шта су патње српског народа, крајишки, бањолучки, југословенски писац је обојио и драгоцијним информацијама о „мрачним силама“ које су се опет окомиле на нас. Слиједиће гесте великих писаца, који су увијек, у свим кризним временима оглашавали гласом истине и правде и Ољача је овим писмом упозорио неколицину својих пријатеља на трагедију свог српског народа. Нажалост, ове ријечи нису им стигле, јер је болест била бржа.

Моја земља преживљава велику трагедију. Југославија коју сте ви познавали више не постоји. Остала је само Србија и Црна Гора, а српски народ у Босни и Хрватској води тешку борбу за опстанак. Из нашег саопштења о Десанки видим да Ви понешто знате о ситуацији коју преживљавамо. Угрожени смо с многих страна, нападају нас мрачне силе врмачама, толовима, звонима, бродовима, терористима, пропагандним лажима, подвалама, најмрачнијом агресијом, која за собом доноси згаришта и злочине. Али ми се не дамо, ми одолијевамо.

Овај народ, кроз историју, уз пирилицу, је научно и да се бори за слободу и опстанак, попут старих ратника који су записали: NON SINE GLORIE PRO PATRIA NOSTRA MILITABATIS! Наш пјесник је томе додао: БОЈ СЕ ОНОГ КО ЈЕ СВИКО БЕЗ ГОЛЕМА МРИЈЕТИ ЈАДА! Од смрти живимо, рекао бих, почнављајући стих једног пријатеља. То нам је судбина, од које побјећи не можемо... Хвала вам, браћо, на подршци и саосјећању! Бољшево спасибо, братјо!

Ја сам у Босни провео двадесет година, све до одласка у пензију, живим у Бањој Луци, западна Босна, Козара, српска Крајина! Темо су моји Татјана, супруга, Рада, супруга Срђанова, Инвачица, моја унучица. Син Срђан је капетан наше војске, двије године је на ратиштима, војује за опстанак српског народа у Босни и Хрватској, по Козари, Грмачу, Кордуну, Лици, Банији, Книнској крајини. Тај народ бјесомучно нападају, убијају, кољу, а његове домове разарају, пале, руше, минирају цркве, храмове и друге споменике културе (муслимани су порушили и споменик Иве Андрића у Вишеграду у Сарајеву, са спомеником Бранку Попићу и другима). То чине клерофашисти, као и прије педесет година, по угледу на Нијемце, Италијане, хрватске и мађарске усташе, које наш народи данас зовемо усташама, јер се ни по чему не разликују од својих клерофашистичких претходника из другог свјетског рата. Уза све несреће, ми смо увјерени да ћемо побједити и у овој борби, јер је непобједив онај ко брани своје право на голи живот (жизњ) и опстанак

Драги пријатељи, дургови и браћо! Узбуђен сам и радостан што видим да сте живи,

да држите перо у руци и не заборављате народ чији сте гости били, чију историју познајете и над чијом судбином сте забринути. Лијепо је то чути и сазнати да нисмо сами и да неко саосјећа са нашим патњама у овом тренутку! Још једном вам захваљујем браћо!

Најзад ћу вам нешто рећи о себи лично тешке дане сам преживио, и тешке ране преболевао, уз двије смртоносне операције, једну на срцу (три бајпаса) и другу на тзв. средњем тракту, у дебелом цријеви. Два пута сам клинички био мртав, али нисам претутихуно (скончил), већ ми је срцацце наставило да куца, а руке, попут руке Обломова, поново придржала перо! Три стотине дана сам провео у болничком кревету, а онда наставио да корачам, чак и да помапо пишем, објавио сам прије тога неколико књига, а потом... чекам нову књигу ових дана, коју ћу вам послати у Кијев чим буде објављена. У једном београдском часопису објављујем одломке из мемоарске књиге Драма Козара, у којој је ријеч о догађајима од прије педесет година, кад су по мом и Попићевом завичају харали фашисти и клерофашистички злочинци, који су само на Козари убили 34.000 људи, међу њима и 11.000 дјеце.

Сјећајући се тих догађаја, опет пелевине, разарања, поклоњ и злочинства против народа који носи српско име! Недам се да ћу до краја године објавити и ову књигу.

Драга браћо, и пријатељи моји, недам се да ћемо успоставити везу овим писмом и наставити да се дописујемо, како бисмо старо пријатељство обновили. Жарко желим да преписку наставимо, очекујем ваше писмо. Пишите ми на Београд, Његошева 72, телефон 011-444-20-64. То је стан моје кћерке Наде и мог унука Милоша Петровића, којем сам део име по имену нашег пјесника Ђуре Јакшића и српског јунака Милоша Обићкића, који је на Косову расприори турског цара Мурата године 1389!!!

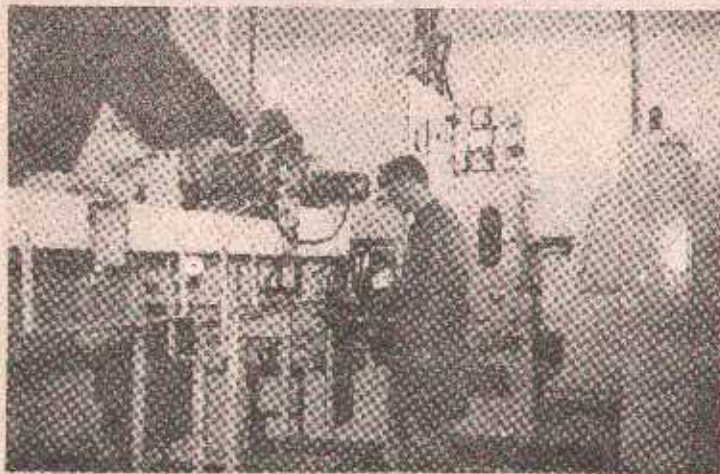
Свиња вама, Ољесу, Захару, Ивану и другима, као и вашим породицама, шаљем много братских поздрава, уз жељу да вас прати срећа, здравље и нада у боље дане!

Искрено ваш брат и пријатељ
Младен Ољача

Београд, 14. IV 1993.

Дорогие, уважаемые Слеса
Толкач, Захар Толпарук, Ивет
Драл, милые друзья, братья,
слава богу, Вы живы!
Это тоталитетера из газети
ПОЛИТИКА, которая пишеш
пимо Вы трайтисаиц Некролог
Десанки Максимович. А
радујусь, вазм могу напич
саиб несколько слов --
Прочити друга Толпарука
пмои он перевел слова
которая следуют: напич-
сана машинкой.

Почетак писма писан на руском језику

Би епрувета...

НОВА ЛИНИЈА ПРОИЗВОДЊЕ У БАЊОЛУЧКОЈ
„ФРУКТОНИ“

ФЛАША ИЗ ЕПРУВЕТЕ

● „Набавили смо 600 хиљада епрувета од којих ћемо направити исто толико боца, у које ће стати око милион литара сока“, каже Миливоје Комљеновић, директор „Фруктоне“

Љиљана БОЖИЋ

Од краја јануара ове године у погонима бањолучке „Фруктоне“ производе се пластичне флаше од литар и по. „Фруктоне“ је тако поставила једино предузеће у Републици Српској које производи ову савремену амбалажу.

Машину смо платили 400 долара и већ нам се исплатила. Раније смо пластичне боце увозили из Србије што нам је доносило бројне тешкоће. Куповном машини коју зовемо „дуваљка“ ријешили смо те проблеме – каже Миливоје Комљеновић, директор „Фруктоне“.

Ова машина може, по потреби, производити боце свих димензија. Само у једној смјени направи се од 12 до 15 хиљада флаша. Приликом њихове производње, како нам рекоше, скро да нема шкарта, а машину опслужује један радник. Осталим запосленим преостаје једино да са покретне линије скину флаше које за само неколико минута прођу „салто мортале“ од епрувете до боце спремне за пуњење.

— Набавили смо 600 хиљада епрувета од којих ћемо направити исто толико боца, у које ће стати око милион литара сока. У „Фруктону“ ове флаше тренутно пуњимо „пепси-копом“ и „наром“. — Набавком „дуваљке“ знатно су смањени трошкови транспорта амбалаже, а пошто се

ради о неповратним боцама, и издатке око прања и спремања за поновно пуњење, као што је случај са стакленим пакша. То ће све, наравно, утицати на нижу цијену коначног производа – прича Комљеновић.

Набављена количина епрувета подмирује све тренутне потребе предузећа. Пошто долази њето, у којем је потражња за газираним напцима повећана, очекује се да ће нова машина и радити у три смјене. Према досадашњем искуству, ове године требало би да буде произведено око три милиона флаша. У „Фруктону“, како кажу, не желе да држе монопол са овом врстом флаша, тако да их сви заинтересовани могу набавити у „Фруктону“ без проблема.

Епрувете се могу набавити у Грчкој, Италији, Француској, Фабрике које се баве тим послом у Савезној Републици Југославији, због санкција и недостатака репроматеријала, не раде. Међутим, чим се санкције скину, србијанске фирме ће почети реализацију договора са бањолучким „Инцелом“, који ће производити сировине за израду епрувета. Самим тим и „Фруктону“ ће бити олакшан избор тржишта.

— У том случају, „Фруктону“ ће бити у стању да купи више епрувета и повећа производњу, те тако прошири тржиште – рекао нам је Миливоје Комљеновић.

... и постаје флаша

ПРИЧА О ПЛИШАНОМ МЕДВЕДИЊУ СА МИРИСОМ КРВИ И ВИЊАКА

ОДБРАНА И ОБМАНА

● Она није Косовка дјевојка небески чиста и лијепа и недодирљива. Она псује, пије и говори оно што „нико други не би смио“. И чега има лијепог и узвишеног у расијецању прљавих униформи на тијелима рањеника и у откинутим комадима људског меса, који још подрхтавају... И има ли у блатњавом рову, „великих догађаја“ за историју

Ивана је „пролупала“, кажу. На Грчком гробљу, скидала је комаде тијела са дрвећа. Није могла, није хтјела, да дјечаци, њени вршњаци остану тамо, непојани, несахрањени. У пименим, завареним сандуцима, путовали су, оплакани, у земљу, за коју су погинули, да стигну у небо. А Ивана је „пролупала“.

Пију, момци, домаћу ракију, у рову, и причају.

XXX

Она много псује. Галами и гласно се смеје. Она има „поган“ језик, каже сваком, у лице, у брк, оно што нико не смеје. Мала безобразница! Али нико нема образа да јој одговори на те погане, реске, тачне ријечи. Она не зна истину, откуд би је сазнала, али (скоро) увијек истину каже, јер је осјети. Кад би неко други, „такве ствари“ говорио, ко зна шта би са њим било. Можда би га прогутало мрак. Али се она мрака не боји, јер је много страшније страхове преживјела.

Луда Ивана, кажу. Никог њена истина не вријеђа. Она је „јуродива“. Ја и народ вичемо. Пси лају, каравани пролазе. И све тако заврши.

Она пије вињак и пиво. Ако може да бира. Ако не може, пије лозу, коњак, виски, ракију, клеквачу... све сем копољске воде и нафтних деривата. И тапше ратне другове, мушки, по рамену.

XXX

Ивана има пуних деветнаест година. Живота. И више од двије године ратног искуства. Године 1991. чекала је осамнаести рођендан, да постане пунољена, па да крене, у рат. Можда родитељи нису хтјели да је пуште на фронт, као што неке дјевојке пуштају на журке. Или тамо у војном одсјеку нису примали малољетне дјевојчице. Али кад је постала „свој човек“, нико није могао да је спријечи. Први животни корак о

томе је сама одлучила, први потпис пунољетног човека... Оде Ивана у војнике, добровољце.

Како је рат, тада, романтично изгледао. Нове маскарне униформе, угланцане пушке подигнуте на готове и полазе колоне тамнооких момака, у акцију, у сутон... И „завршићемо ово до зиме“. Ех, које зиме, драги дјечаци. Ко је тада мислио да ће то бити само увод у филм, што ће сурово показати да рат није велика коцка, драматични руски рулет из „Ловца на јелене“, са паганом музиком у пасажима, нити витешки поклч „за крст часни и спободу златну“ из којег се рађају мирови и ордање. Исвето до зиме, каде ће се ратници вратити и уз камине у тихим домовима у ослобођеној земљи, причати подмиге задивљеним слушаоцима.

XXX

Шта је Ивана мислила кад је стигла, у јединицу и пребацила преко рамена, торбицу са црвеним крстом и постала ратна болничарка? Можда није стигла да мисли, било ишта. Јер су падали, рањени и мртви, њени саборци, и оне им је прва прилазила, и прва их превлазила и извлачила из „ватре“ и тјешила оне који су још могли да је чују.

Косовка дјевојка, што по разбоју ходи и тражи вјернике и кума и ручног дјевера, остала је у пјесми и сплици, у сјећању васколиког народа, небески чиста и лијепа и недодирљива. Вјечити символ.

Ивана је остала само у сјећању и причама својих рањених другова и живјеће док они живе. А последице све то избрисати вријеме и правиће се историја само од великих догађаја и митови само од узвишеног и лијепог.

А чега великог има у данима, и ноћима проведеним у блатњавом рову и у „борби“, са главним санитаретом, за сва-

Милкица МИЛОЈЕВИЋ

ки комедиј газе и сваку таблету за умривање болова. И чега има узвишеног и лијепог у расијецању прљавих униформи на тијелима рањеника у опорном мирису крви и зноја, у откинутим рукама и ногама што висе по дрвећу. И то да је Ивана „пролупала“ податак је вриједан пажње само за момке из њеног рова и њене чете.

XXX

Било је прољеће и лијепо вријеме када су оспобидили велико село у равној Посавини. И док су момци претурали рафе разрушених продавница и базели богатим напуштеним дворштима и завиривали у куле па се чудили мермарним кадама „три с три“ и лебадима на „електрични погон“ и „воденим“ креветима које никад у животу нису видјели, Ивана је сједила сама на пространом своском тргу и читала књигу. И питао се командант батаљона, смијеште се, побједнички, шта она „мала пујка“ ради сама, на тргу.

А је се питам, шта је читала „Рат и мир“ или је вјешто ескивирала обавезну школску лектуру. И ако је прочитала „Рат и мир“ или је вјешто ескивирала обавезну школску лектуру. И ако је прочитала „Рат и мир“ или је вјешто ескивирала обавезну школску лектуру.

И да ли је икад прочитала „Рат и мир“ или је вјешто ескивирала обавезну школску лектуру. И ако је прочитала „Рат и мир“ или је вјешто ескивирала обавезну школску лектуру.

Да ли је читала „Српску трипогију“ и „Свободе“ и „Време смрти“? И знали Ивана ко је, Надежда Петеровић и како је умрла у ваљевској болници. Или своје недовершено дјетинство попуњава читајући стрипове, између двије битке.

XXX

Причао ми, последице, један официр, како је срео Ивану, у граду. Ишао је са супругом и побојао се шта ће „мала пујка поганог језика“ изговорити у том часу. А она је рекла „добар дан, „како сте“, и „драго ми је што сам Вас упознала, али сада журим“. И отишла. А супруга је рекла „баш симпатична дјевојка, уопште није оваква као што си ми причао“. А официр је путао и није се могао начуди-

ти толикој пристојности и углађености „озлоглашене“ ратне другарице.

А зар ником није папо на памет, како је она не само пристојна дјевојчица, него и добра, и блага, и рањива, и млада: И да је Ивана дијете које се брани: посвојком, тешком ријечју, вињаком, мушком гестом. Да се у суровом свијету крви и смрти затвара у тврђаву своје „неповаредности“. И да том одбраном обмањује и себе и друге. И да би поудјела да није „лука“ и „впаљача“ и „безобразница“. И зар се нико није запитао зашто Ивана никад не плаче. И зашто се усриједи само кад јој неко дирне пилићаног медведића, којег је покупила у Улицама, или на Кострешу или на Лепници, ко зна гдје, на којем разбоју, и увијек га са собом носи, и слава са њим у рову и у болници и у својој соби, кад дође кући, на одмор.

XXX

И док изгужвану новчаницу од сто марака, зарађену негде у ситном шверцу са ситним људима, ставља на шанк забаченог бивалучког кавића у коме се скупилају анонимни борци изблијеђени у рововима, и док зове пиће „за цијелу кафану“, она „доказује“ да је окорјели ратник кога ништа не може дирнути. Одбрана и обмане. И док пали цигарету, осујући ко зна кога и зашто, уз пети дупли вињак, учини јој се да су јој прсти њепљени од крви. Али тјера од себе, тај тренутак „слабости“ и пита, момка до себе: „Гдје си ти то био. ЈА сам била ТАМО па те нисам видјела“. А „лука“ се смије кафанском ратнику, кога „проваљује“ једна жена. Постаје тај филм већ отужан, али не може, Ивана, која је пролупала на Грчком горбљу, изаћи из тог филма, јер би остала сама, и усамљена и незаштитена. И срушила би се тврђава одбране и обмане. И остала би само сјаћања на језике љуке у влажним шумама, испод рова, и откинута комаде људског меса који још дрхте, и грозна немоћ да сачува живот оном са којим је јуче, прије сат - два разговарала и дијелила посљедњу цигарету...

XXX

„Ивана, дјевојчице, љепотице, скини униформу и скини старе фармакре, навуци уски миниф од страча, прошетај. Нека ти неко каже да имаш пијеле ноге. И забаци косу и откриј њажно блиједо лице и отвори очице. Двадесет ти је година тек, Ивана, и ниси још стигла ни да се погледаш, честито, у огледалу, да станеш пред себе, а имаш шта да видиш. Лијепа си, љепша од ових цура што се шапура Господском, љепша си од њих, не за дужину косе и сјај шминке, љепша си за прожвињену трагедију. И боља си и њажнија од свих жена које ходе овим свијетом“.

Никад јој нико није овако рекао. Никад је, нико, није питао буди ли се ноћу, у кошмару и зато ником не може испричати шта је сањала. И зато, кад је нико не види, она пригри пилићаног медведића, покупи га на разбоју, последије крваве битке.

XXX

Ивана осује, пије и говори оно што нико не би смислио. Ја и народничаме. Посилају, каравани пролазе. Ивана је „пролупала“. Ништа нарочито.

Владимир Жириновски. Долази у најскупље вријеме

„Баук Владимира Волфовича Жириновског“ кружи средњом Европом, написао је ових дана у једном сатиричном листу један Чех који је изгледа сачувао смисао за хумор опесивним бављењем нације доласком у посету лидера руске Либерално-демократске партије.

Сама најава могућности да Жириновски дође у посету изазвала је овдје толико реакција, често на иницијативу масовне хисторије у Влади, међу политичарима, у новинама, на улици... да се намеће питање: Шта ће тек бити ако он заиста дође? Посјета најављена за 20. март одложена је, како Жириновски предвиђа, за почетак априла.

ПРАГ У ГРОЗНИЦИ

Читава недјељу прије 20. марта Праг је живио у грозници очекивања и изјашњавања поводом посјете Жириновског. Руског политичара позвао је лидер Чешке републиканске странке Мирослав Сладек, током заједничког боравка у Варшави на Конгресу Пољског националног фронта, тамошње екстремне деснице која је, по оцјенама посматрача, у веома јаком успону. Уз Жириновског, звијезда овог конгреса био је „други човек“ чешких републиканаца Јан Влк који је за говорником предложио формирање међународне асоцијације националних десничарских странака и покрета.

Чешка републиканска странка, четврта по снази у Парламенту, позната је по радикалним националистичким анти-

мачким ставовима и као посљедњи отворени заговорник заједничке чешке и словачке државе. Позив Жириновском да посети Праг Сладек је лапидарно објаснио „разматрањем одбране интереса Чешке републике пред њемачким експанзионизмом“. Као „експерт“ за ту тему, Жириновски се препоручио почетком године у једном интервјуу чешким „Лидовим новинама“, кад је Чехе дубоко увериједио јер им је сасуо директно у лице:

— За неколико година неће бити ни Моравске ни Чешке... дјеца ће говорити само њемачки... чешки официри ће њемачким чистити чизме“.

Чешки премијер Вацлав Клаус је последије те изјаве апеловао да нико из Чешке не позове Жириновског у посету. Сладек се ипак оглушио. Министарунутрашњих послова Јан Румл је, слиједећи расположење доброг дијела јавности, најавио „предузимање свих расположивих мјера да би се онемогућила посјета“. Влада је, ипак, само дан последије тога саопштила да „нема на располагању законска средства да спријечи посјету“, али је упозорила Жириновског, који, иначе, као посланик руског парламента има дипломатски пасош, да током боравка не крши чешке законе јер ће одмах бити протјеран. Премијер Клаус је томе додао да „посјета није пожељна“, али да је Влада „сигурна у дубину чешке демократије и увјерена да је никаква посјета не може угрозити“.

НАЈАВА ДЕМОНСТРАЦИЈА

Више политичких група, посебно студентских, најавило је да ће демон-

Милан ЛАЗАРЕВИЋ

стрирати и приредити „врџб дочек“ Жириновском, уколико дође у Праг. Општа расположења су ишла у прилог забране посјете или дозвољавања, али тако да се Жириновском на сваком кораку покаже колико је омражен у Чешкој. Можда прва суштина те мржње, која пелазу и ирационални политички став, готово несвјесно је изразио саопштењу заједношћу Покрет за грађанску солидарност и толеранцију (ХОСТ): „Национализам и расизам који Жириновски представља, долази из земље са чијом империјалистичком политиком смо ми имали застрашујућа искуства“. Ријечју, Жириновски не би био толико опасан и застрашујући да није - Рус. А Чеси, изгледа, највише на свијету страхују од повратка Руса. Једно недавно истраживање је показало да се огромна већина Чеха највише плаши „промјена у Русији које би ствари вратиле на старо“. Чак 82 одсто испитаника је изјавило да се тога „највише плаши у животу“.

Дан учини најављене посјете, из Москве је стигла вијест да „Жириновски вјероватно неће доћи“, што је изазвало оштакшање у Чешкој. Али не задово. У суботу „Лидове новине“ (опет тај лист који успјешно користи страх од Жириновског за tiraжну промоцију) доноси интервју са Жириновским у коме овај отворено каже да је проблем био у томе што „Сладек и друштво“ нису обезбиједили плаћање трошкова пута. Успут је, говорећи о томе да он не плаћа трошкове својих посјета, поменуо примјере посјета Србији и Пољској. „Посјета Прагу није отказана него само одложена“... долазим у најскорије вријеме“, поручио је Жириновски Чесима.

„МАКЕДОНСКИ“ СЛУЧАЈ У БИЈЕЛОЈ КУЊИ

ПРЕСУДИО ГРЧКИ ЛОБИ

● Зашто је председник Клинтон одложио одлуку о слињу амбасадора у Скопље. Писмо Кире Глигорова и Грци из Америке

Дејан ЛУКИЋ

— Утицајни грчки лоби у Америци навео је председника Клинтона да одустане од раније најављеног непосредног успостављања пуних дипломатских односа са Скопљем, открива у једном коментару уредник и колумниста „Вашингтон поста“ Џим Хогланд наводећи да се иза овог одгађања налазе председников лични савјетник Џорџ Стефаноулос и Ненси Сoderберг директор кабинета Савјетника за националну безбједност Ентони Лејка.

Бијела кућа је недавно признала Бијелу Југословенску Републику Македонију а Стејт департмент је потоа најавио да ће ускоро доћи до отварања амбасада у Вашингтону и Скопљу. Клинтон је доцније, како наводи Хогланд, у једном сусрету у Бијелој кући са представницима америчких Грка рекао да САД неће предузети даље кораке сав док се не оствари напредак у грчко-македонском спорју. Одлука председника је „покосила“ до тада званично изражену наміјеру Стејт департмента да ће ускоро доћи до пуног успостављања дипломатских односа.

Хогланд оцјењује да је грчки лоби успио да изнуди одгађање које се управо коси са Клинтоновом основном линијом — заштитом Кире Глигорова од „ширења сукоба са сјевера“.

Грчка кампања у Америци управо је противна основној наміјери због које је Клинтон послао три стотине Американаца у Македонију; околност која је подстакла Глигорова на наду да ће демократска ад-

министрација заузети чвршћи став према грчком лобију у Америци него Џорџ Буш и Џејмс Бејкер који су одбили да признају Македонију последије стицања независности“, износи Хогланд.

Почетком фебруара председник Клинтон је упутио писмо Глигорову у коме га обавјештава да ће САД одмах успоставити пуно дипломатско односе на нивоу амбасада, чим Киро Глигоров пружи гаранције о успостављању слободног тржишта, заштите људских права и лоштовања међународних уговора“. Глигоров је одмах одговорио прихватајући све Клинтонове услове, а у Стејт департменту је био већ одређен и амбасадор САД за Скопље (Виктор Комрас).

Непосредно иза овога четрнаест представника грчког лобија у Америци, предвођени демократским сенатором из Мериленда Полом Сарбанесом, састали су се са Клинтоном у Бијелој кући и цијела ствар са Македонијом је заокочена.

На поменутом састанку био је окупиран највиши Клинтонов спољнополитички тим, између осталих и савјетник за националну безбједност Ентони Лејк и потпредседник Ал Гор, али није било државног секретара Кристофера који је познат опет, као лобиста за Кире Глигорова.

Неки учесници састанка примјетили су да је Клинтон своје примједбе износио из замишљених и нотесу што је сведочио да је

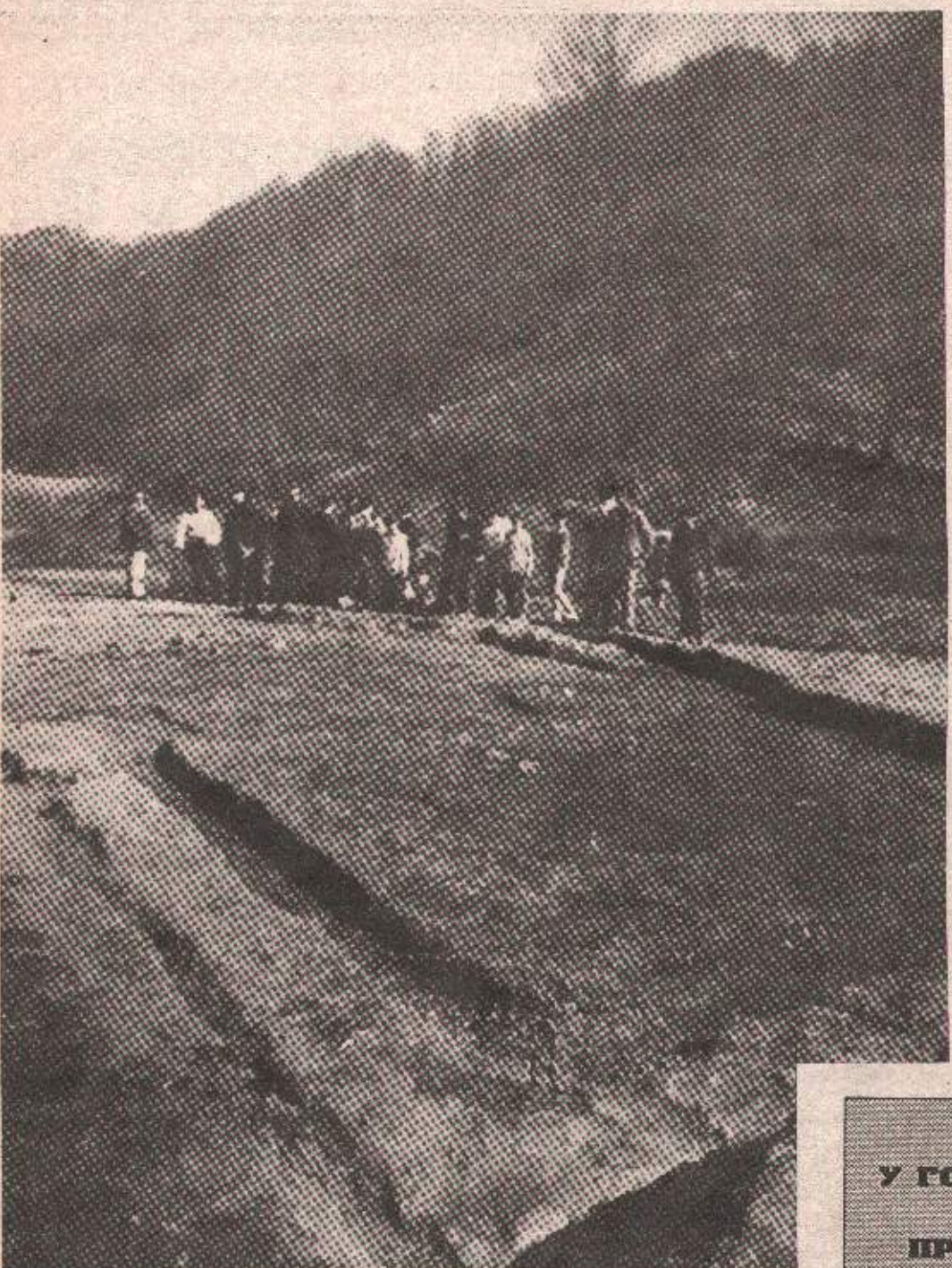
прије тога већ био припремио какву ће одлуку донијети и да није ријеч о тренутној импровизацији каква је у посљедије вријеме честа у америчком спољнополитичком врху.

Умјесто да пошаље амбасадора, Клинтон шаље специјалног изасланика Метју Немеца да преговара између Скопља и Атине, док америчка штампа бруји о „бруталној блокади“ Македоније од стране Грчке.

Киро Глигоров пише 22. фебруара друго писмо Клинтону у коме говори о „хитној потреби успостављања дипломатских односа на нивоу амбасада, што би била најзначајнија помоћ коју Македонија може да добије“.

Македонско-грчки спор, и епизода са успостављањем пуних дипломатских односа са Скопљем, показују колико је председник заробљеник унутрашњег распореда снага у коме такозване мањине имају често одлучујућу улогу у потезима администрације. Клинтон је на председничким изборима изабран са свега 43 посто америчких гласова. Многобројна грчка колонија одиграла је значајну улогу у његовој побједи и може да одигра такође значајну улогу у борби за његов други мандат. До те мјере да је Бијела кућа спремна да, као што показује овај случај, дезавуира и сам Стејт департмент.

Случај је такође поучан са становишта резултирања америчког односа према Југославији и посебно Србији. Муслиманско-албански и хрватски лоби у Америци одиграли су, заједно са новцима из исламских земаља, кључну улогу у америчком окретању лабај спремна да, као што показује овај случај, дезавуира и сам Стејт департмент.

Темељ православне богомоље: пронађен је доњи слој камена

Манастир Ступље су запалили Турци 1691. године

Радмила ШКОНДРИЋ
Снимки: Растко ОСТОЈИЋ

Археолози и историчари одмах су изашли на терен

Мјештани су притекли у помоћ при откопавању

У ГОРЊИМ ВИЈАЧАНИМА
КОД ПРЉАВОРА
ПРОНАЂЕНИ ТЕМЕЉИ
БОГОМОЉЕ

СВЈЕДОЧАНСТВО О ПРАВОСЛАВЉУ

• У селу Горњи Вијачани, код Прљавора, на локацији Црквиште пронађен темељ православне богомоље за који се претпоставља да је остатак манастира Ступље

Вријеме пролази, али трагови остају. Остају свједочанства о прошлости, оживљавају, култури. Недавно су у селу Горњи Вијачани, поред Прљавора, на локацији Црквиште нађене камене громаде које својом монументалношћу указују да се ради о православној богомољи.

Ово мјесто посетили су његово преосвештенство господин Јефрем, владика бањолучки, археолози и историчари.

Претпоставља се да се ради о манастиру Ступље који је први пут поменуто у Крушевском поменику у другој половини 15. вијека, а који је изградио 1941. у Народној библиотеци у Београду. Манастир је вјероватно постојао и раније. Овдје је 29. године писана црквена књига три игуману Георгију, што говори да је манастир имао преписивачку радионицу — каже његово преосвештенство господин Јефрем, епископ бањолучки.

Према свједочанству љетописца монаха Данила, записаном на једној црквеној књизи која је до овог рата чувана у манастиру Ораховица у Славонији, манастири Ступље и Липље порушени су 1690. године.

— Турци су 1691. године запалили манастир Ступље. Потом је успијела пљачка и одвожење целокупног материјала, којег су уградиле у своје грађевине — рекао је господин Јефрем, епископ бањолучки.

Података о ктитору манастира Ступље нема. Претпоставља се да су га саградили народ и монаси.

— До сада је обављено само једно истраживање. Нађена је сакрална грађевина, у дужини од 15 метара, једнобродна. Брод је дужине мање од пет метара, у основи се виде правоугаоне бочне пијевнице, које обухватају просторе жртвеника и баконикона. Олтар је полукружни, исте ширине као и брод. Пронађена је и зидана олтарска преграда. Јужни зид грађевине је оштећен, а у

једном дијелу је и потпуно уништен, али он се може направити на основу сјеверне стране — каже Љиљана Шехо, историчар ујетности из Бање Луке, додајући:

Археолог др Славиша Перић открио је један слој паљевине на западном дијелу. У подници су нађени дијелови керамике. Анализа ће показати из ког је времена. Пронашли смо и велики број кованих ексера за које се претпоставља да су пали са кровне конструкције и остали у подници. Количина нађеног материјала је доста скромна и необично је што нисмо пронашли слој шута — обијеног малтера.

Истраживања ће се наставити на простору сјеверно од објекта, јер се претпоставља да би на том мјесту требали бити конаци.

— На простору бивше Босне сви манастири су се градили у дужини између 15 и 20 метара. Ова грађевина коју смо пронашли најсличнија је манастиру Света тројица под Овчаром. Сада слиједи чишћење зидова пронађене сакралне грађевине, истраживање нађеног санација, а могућа је и реконструкција релјефа Љиљана Шехо.

Освећење овога мјеста обавиће се 8. маја ове године када ће се поставити и крст.

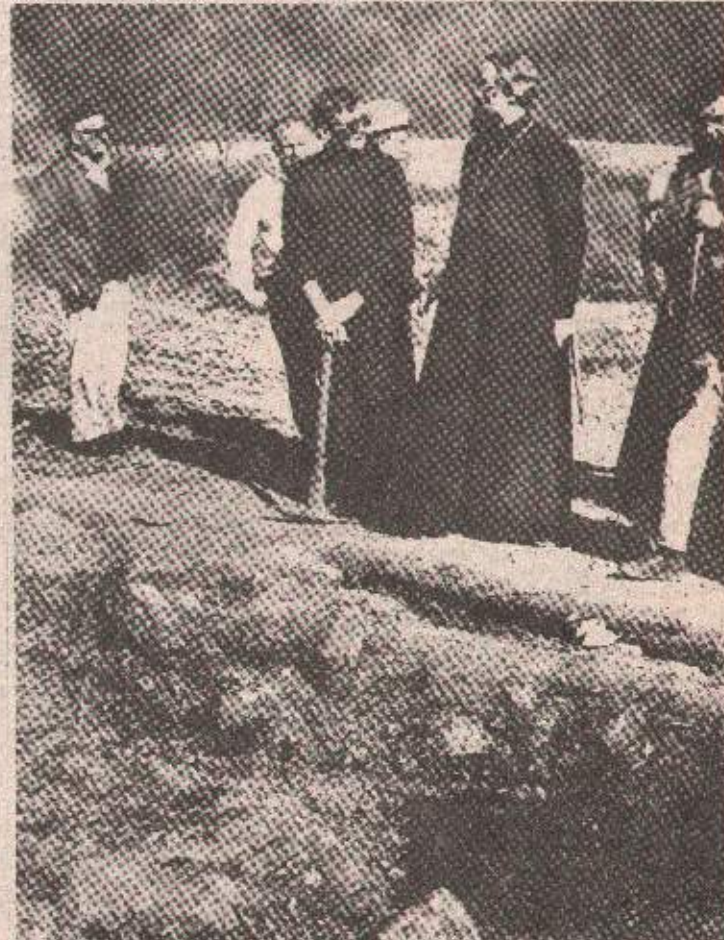
Епископ бањолучки, господин Јефрем у разговору са проналазачима темеља, Душан Јотин (лијево) и Милеком Малешевич (десно)

Освећење темеља и постављање крста 8. маја

Бањолучка епархија ће приступити реконструкцији целокупног комплекса: Епископ бањолучки господин Јефрем при доласку на Црквиште

Претстоји велики посао

РАЗГОВОР: БОГДАН ДИКЛИЋ, ГЛУМАЦ, ДОБИТНИК КРИСТАЛНЕ ПРИЗМЕ 94

САМО НЕ О ПОЛИТИЦИ

Богдан Диклић: Глума је глума, или постоји или не постоји, или је добра или не ваља

„Никада нисам правно планове. Тренутно радим Басарин текст „Црна хроника“, који смо прекрстили у „Оксиморон“, у режији Дејана Мијача. Премијера ће бити ових дана. Других планова немам нити сам их у професионалном смислу икада имао. Назвао бих троболесном амбицијом. Када ме неко позове, прочитам текст и радим или не радим“, објаснио је свој начин рада Богдан Диклић, „извођач глумачких послова“.

● Богдан Диклић одговара шкрто, али лако. Као да није био ту за вријеме разговора, као да је усредсређен на нешто друго...

два дана након добијања Кристалне призме за најбољу мушку епизодну улогу у филму „Три карте за Холмауд“. Аплауз којег је добио приликом уручења награде, потврда је да публика зна да цијени његов рад и његову непретенциозност.

● Какав изазов је представља улога Живадина у „Три карте за Холмауд“ Божидара Николића? Он је милиционер разапет између нове оданости Титу и старе Стаљину.

— Тај посао схватио сам као и сваки други. Професионалац сам, прочитао сам сценарио, улога ми се допала из првог читања, и кренуо сам у филм. Живадин је ситни каријериста, а не идеалиста, оданост каријери важнија му је од оданости вођама. Гавра, лик којег игра Лечић у једном тренутку каже: „живадин једва чека да седне у моју столицу“. Живадин је мислио да је одабрао праву истину, а погрешно је. Али, погрешно би и да је одабрао другу.

● Каква је атмосфера била током снимања. Гледаоци се чини да је било забавно радити тај филм?

— Јесте. Стално то понављам. Била је баш лепа атмосфера и дивно се радило. Снимање јесте било напорно, радило се по 12-15 сати дневно, али смо имали готово идеалне продукционе услове па се тај напор није тако осетио.

Одговара шкрто али лако. Као да није био ту за вријеме разговора, као да је усредсређен на нешто друго. Уосталом,

разговарали смо непосредно пред пробу „Оксиморона“, док су га колеге чекали.

● Живојин Павловић, умијетник који је награђиван колико и забрањиван, каже да награде умијетнику нити помажу нити одмажу?

— Кристална призма је мало признање, разлог за краткотрајну приватну радост. Ништа се значајно у мом животу није десило да би га променило.

● У професији сте већ приличан број година. Шта бисте рекли о досади урађеном?

— Негде сам на пола свог професионалног пута. Доста сам радио. Урадио сам ствари које су биле добримење добре, а у почетку је било и оних којенису биле нимало добре. То је све што могу да кажем након сабирања и одузимања.

● Глушите и на филму и у позоришту. Прате ли разлику између њих?

— Оба медија имају своје законитости, али нема неке суштинске разлике. Глума је глума, или постоји или не постоји, или је добра или не ваља. Не спадам међу оне који причају да је позориште светиња, озбиљно схватам посао у сваком медију.

● Разговор може, али да не причамо о политици, једини услов је који нам је Богдан Диклић поставио.

— Кад бих вам одговорно на питање зашто нећу да разговарам о политици, почели бисмо да причамо о њој, а то не желим. Не желим да поменем реч политике.

Р. РАДОВАНОВИЋ

У БАЊОЛУЧКОМ ДОМУ КУЛТУРЕ: ЧЕТВРТА ТРИБИНА ПОВОДОМ ПЕТ СТОТИНА ГОДИНА ПОСТОЈАЊА ГРАДА

УСПОНИ И ПАДОВИ

● Бања Лука, захваљујући повољним природним факторима има изврсне могућности за развој и изградњу, али о њеном изгледу и њепотиморају одлучивати само они који је воле и који се занста осјећају њеним припадницима

БАЊА ЛУКА, 1. априла - Бањолучке урбанистичке дијагоналне, четврта у низу трибина посвећених овом граду у поводу 500 година постојања одржана је синоћ у Дому културе.

Гости трибине били су секретар Општинског секретаријата за просторно уређење и комуналне послове Предраг Митраковић и дугогодишњи директор Урбанистичког завода Павле Паштар.

Господин Митраковић је, истакнувши на почетку смисао настанка и постојања града као територијалне јединице („град настаје са првим светиштима, осјеницима и селима, то јест онда кад људска врста из кретања прелази у стационарно дјеловање“), те давши приказе урбаних концепција изумрлих цивилизација, у кратким цртама предочио урбану историју Бања Луке.

Тако смо се могли подсетити да су прву насеобину - тврђаву на овим просторима, узводно од Сутурлије, изградиле Римљани. Ово војно утврђење звало се Кастро, а ту је био и градић сличног имена Субкастро.

У 4. и 5. вијеку нове ере Римљани се повлаче пред најездом Хуна и Гота. У 8. вијеку овдје долазе Словени, а пронађени трагови насеобине су управо из тог периода. Године 1295. на овом мјесту није Врбаски гр-

ад у посједу бана Радислава. То насеље, по својим карактеристикама типичан средњовјековни град постаје значајно трговачко средиште регије.

Освајањем града од стране Турака 1598. године град запада у урбану стагнацију, осим у кратком раздобљу од 59 године када постаје сједиште Беглер-бега. У мрачном периоду турске владавине градом три пута хара куга, а у 17. вијеку бива спаљен.

Долазак аустро-угарске владавине Бања Лука је „дочекала“ са 9000 становника и ниједним значајним изграђеним објектом. Црно-жута монархија, примјењујући круту нормативизацију свих сегмената друштва, тај принцип уводи и у бањолучку архитектуру. Ипак, у том периоду град доживљава урбану револуцију. Изграђен је низ објеката који постају основа каснијег урбаног развоја. Тада се отвара и прво градско језгро.

По формирању Краљевине СХС, односно Југославије, град доживљава нову стагнацију све до 1929. године када постаје средиште Врбаске бановине. Граде се Бански дворци, Хипотекарна банка и многе друге грађевине.

За вријеме другог свјетског рата након

њег, све до 1958. године, град доживљава ново „затамњење“ по питању изградње. У том периоду изграђена су само четири стамбена објекта са 11 станова.

Касније, захваљујући економском процваату, па у неку руку и замљотресу који је „донио“ велики капитал за обнову, Бања Лука улази у пету по реду урбану експлозију, која траје до наших дана.

Павле Паштар се осврнуо на неке опште карактеристике развоја града, рекавши између осталог:

— Бања Лука је одувјек имала изврсне услове за развој и изградњу. Постојање добрих природних фактора (ријека Врбас, шуме, плодна поља, угодна клима) овом граду даје могућности да испуни све потребе његових становника.

Урбанизација Бање Луке је текла константно, у већем или мањем обиму, континуирано или стихийски. Њен развој нема и не смије да има било каква ограничења и прегове, ријечи су господина Паштара.

Након тога је успједила дискусија. Уз изнешење углавном конкретних, често и полемичких проблема развоја и изградње Бање Луке, све оно што је речено на трибини могло би се свести под јединствен став: до сада је често због форсиране изградње занемаривана природна љепота града. Уз то, наглашено је и дао изгледу илици Бање Луке морају одлучивати само они који га воле и који се занста осјећају његовим припадницима.

М. КИЊДП

РАСТКО ПЕТРОВИЋ КОСОВСКА НОЋ

Ноћ је сасвим црна, помрчине палма,
Ко покрива телу непомичних ласа,
На попрште тујино прозујало беса,
Ко границе дана слободе и зала.

И пролећу врани изнад тамних гора,
Црне птице носећ у грозденим њуну,
Златне, свете бурме, ратника што труну,
Љуб' ме које чежу усред пустих двора.

Месечина стизну с застора ко свила,
Приушти под њоме, с гавранових крила,
Огромна и страшна сенка пољем паде.

Свуд оружје сину: штитови од меда
И секира туча: а месец се загледа
У просутој крви и ужаснут стице.

УЧИМО

СРПСКИ

„МЉЕЧНЕ КРАВЕ“ И „МЛИЈЕЧНЕ ЧОКОЛАДЕ“

● У екавском изговору јат је углавном замијењен са Е и то не представља већу потешкоћу, док у ијекавском изговору рефлекс и тог старог гласа стварају неприлике и ученицима и новинарима, и свима који говоре и пишу

Познато је да је стари глас јат још давно замијењен различито на нашим просторима: са Е (лепа песма) или са ИЈЕ/ЈЕ (лијепа пјесма) или са И (липа пјесма). По томе су поједини говори и названи екавским, ијекавским и икавским. Нас интересују два прва, јер Срби говоре екавски (у Србији) и ијекавски (у Црној Гори и републикама Српској и Крајини), док су се „икарштини“ одупрли и тамо гдје су вијековима живјели са Хрватима и муслиманима.

У екавском изговору јат је углавном замијењен са Е и то не представља већу потешкоћу, док у ијекавском изговору рефлекс и тог старог гласа стварају неприлике и ученицима и новинарима свима који говоре и пишу.

Једноставно и практично правило гласи: ако је у екавском изговору Е од јата дуго, тада у ијекавском треба ИЈЕ: дете-дијете, свећа — свијета, звезда — звијезда и сл. а ујесто кратког Е допази ЈЕ: деца - дјеца, свећница - свијетница, звездица - звијездца.

И поред једноставности правила, у говорној пракси много је грешака. Тако спушамо и читамо: „лепа рјеч... цијели свијет“ и сл. (ујесто лијепа рјеч... цијели свијет или, још ружније: „дијете“ (према иначе правилном дијете), „цијеник“ (према цијена), „свијетник“ (према свијет) и слично - ујесто правилно: дјеца, свијетник, свијетник јер је у овим ријечима дошло до краћења Е (испоредите: дете - дуго Е, деца - кратко Е (па и рефлекс и јата треба да су различити).

Готово редовно и сви ујесто правилно коријен и рјечник говоре и пишу погрешно: „корјен“, „рјечник“!

Међутим, како језик није математика, у њему правила нису апсолутна па и од поменутога правила има изузетака. Тако, у неким ријечима, чак и дуго Е треба замијенити са ЈЕ (а не са ИЈЕ, како гласи правило): понедељка - понедјељка, премешати-премјерати, премештати - премјештати итд.

Понекад ИЈЕ и ЈЕ, као фонопошке опозиције, једини су носиоци разлике у значењима ријечи. Једно је, на примјер, извјештен (тј. вјешт), а друго извјештен (тј. обавијештен очему). Боље је бити умјешан (у неком послу) него умјешан (у какву аферу)! Млијечна је крава која даје доста млијека, а чоколада са млијеком је мљачна! Мала ријека је рјечица, а мала ријеч - ријечица.

Екавици ће рећи: Брегови су завејани, а ми, ијекавици: Брегови су завијани. Примјећујемо да се у ријечи брегови ништа није промијенило, а да је у ријечи завејани Е замијењено са И. А то значи да у ијекавском изговору ујесто јата имамо чак четири рефлекса: ИЈЕ, ЈЕ, Е, И! Већ је речено када треба писати и изговарати ИЈЕ и ЈЕ. А када треба Е? Када И?

Ми кажемо вријеме, бријег, цријеп, али у множини је и код нас (као и у екавском): времена, брегови, црелик; кажемо вриједан, али вреднији (не врједнији), гријех, али грешка и грешник. Тако и, врло актуелни, огрех: не огријех ни огрјех! Све је то ради лакшега изговора: скупине врј, брј, црј, грј било би врло незгодно изговарати.

Ујесто јата имамо И у свједелим случајевима: испред Ј (сјати — свијати, грјати, - грјјати, зато је и свијаници, свијани путеви, а не вејаници, завејани - то су екавски облици! Затим испред Љ (белог - биљег, бележница - биљежница) и испред О које је настало од Л — кажемо“ два дијела, али један дио; видјела је, али видно је; жиајели ви, а живио ја.

Ову су била досадна правила. У наредном прилогу о јатовим зајмама, али на лакши начин.

Милорад ТЕПЕБАК

У НЕДЈЕЉУ У КРАЈИШКОМ ДЈЕЧЈЕМ ПОЗОРИШТУ

„ЧАРОВНА ЧЕСМА“

БАЊА ЛУКА, 1. априла — Омладинска сцена Крајишког дјечјег позоришта ће и ове недјеље, 3. априла, у редвоном термину од 11 часова извести представу за најмлађе љубитеље театра.

На програму је, наравно, „Чаровна чесма“, савремена бајка пуна ведрине и пјесме. Аутори режисер је Лука Кеџман, а главне улоге играју: Дарија Бузаквић (Игранко), Милана Граховић (Смешко), Славиша Јанковић (Свирко), Снежана Перичевић (Певачко), те Александар Лукач (Злојко). М.К.

У СПОМЕН СЛИКАРКИ НАДЕЖДИ ПЕТРОВИЋ

ЦВИЈЕЋЕ ЗА СРПСКУ ХЕРОИНУ

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) — У недјељу, 3. априла, у 11 часова у Дворској башти, данашњем Пионирском парку, Друштво за његовање традиција ослободилачких ратова Србије до 1918. године са старим српским ратницима и потомцима одаће пошту и положити вијенце и цвијеће пред споменик знамените српске сликарке Надежде Петровић, добровољне болничарке и хероине из балканских и првог свјетског рата. Надежда Петровић умрла је 3. априла 1915. године.

ГАЛЕРИЈА „ГЛАСА СРПСКОГ“: ТОДОР ШВАКИЋ (1882-1931)

ЉУБИЧАСТИ ЗВОН

Послије умјетничког одласка 1931. највећи дио опуса чувао је интеријер његове сарајевске виле. Затим је пресељен у Београд. А намијењен је раскошном крајишком пејзажу, одакле је и потекло

Да је неким случајем изостало, прво у Бечу 1901. и затим уз Преображење 1902. године у Сарајеву, оснивање „Просвјете“ — Куптурно — просвјетног друштва Срба у Босни и Херцеговини, чији је први циљ био „да материјално потпомаже Србе ђаци из Босне и Херцеговине, који уче у средњим и великим школама Босне и Херцеговине и Аустроугарске монархије“, питање је како би данас изгледала историја модерне српске ликовне умјетности двадесетог вијека. Да ли би сиромашни родитељи Пера Поповића (1881 — 1941), Тодора Швакића (1882 — 1931), Лазара Драче (1883 — 1970), Јована Бијелића (1884 — 1964), Бранке Радуловића (1885 — 1916), Раденке Мишевића (1920) — да поменемо само неке — стигли да изшколују своје талентоване синове на умјетничким школама и академијама умјетности по европским метрополама: Београду, Минхену, Бечу, Прагу, Кракову, Будимпешти и Паризу? Тешко да би била одржана и прва сликарска изложба наших умјетника на овим западним српским странама, приредена у Српској школи у Сарајеву 1907, да „Просвјета“ није у таквој намјери подржала тројицу својих питомаца: Перу Поповића, Тодора Швакића и Бранку Радуловића. Они су овом изложбом показали резултате студија на Академији ликовних умјетности у Прагу и највише скори повратак у отаџбину и ступање на нашу умјетничку позорницу. Први је то учинио Пера Поповић и он већ од 1908. године преузима дужност „намјесног учитеља просторног цртања“ на бањалучкој Великој реалци. Радуловић и Швакић стижу исте, 1910. године.

Тодор Швакић се одмах престао самостално изложбом својих радова у Приједору и затим се упутио у Беч намјером да се тамо „етаблира“. Послије свега неколико мјесеци Швакић се поново враћа, сада у Сарајево, гдје је и започело његово умјетничко школовање.

Тодору је отац намијенио кројачко занимање и зато га одмах по завршетку основне школе у родном Приједору, уписује на сарајевску Занатлијску школу. Али Тодор више интересује сликарске студије и он убрзо напушта

НОВЕ КЊИГЕ

ВАТРА СА ОГЊИШТА

• (Јован Јањић, „Српски одговор“, Матица Српска Нови Сад, 1994)

Већ сам назив књиге Јована Јањића „Српски одговор“ која се ови дана појавила у књижевне реномиране издавачке куће „Матица српска“ подгријава и провоцира читаочеву знатижељу — одговор на шта, коме, зашто, чему?... И одмах да „отклонимо“ ту „недоумицу“: „ријеч је, понајприје, о српском одговору на зло, на поново исукане каме у рукама џелата, који нам се у „мирна времена“ представљају као „браћа“ а кад год свјетске але и караконџуле дигну главе тад се преобразе у српске крвопоке, крену у хордема да сију зло, да кољу, жаре и пале све што је српско и православно. Ова књига је одговор Срба на „безочно и дрско бачену им рукавицу своје тобожње браће у бившој БиХ“ — како је то у предговору на „Српски одговор“ написао угледни српски новинар публициста и писац Павле Павловић. Она је, што луцидно примјећује и саопштава у предговору академик Чедомир Попов, допринос растјеривању многих маглушина које се увијек вију око великих историјских збивања и прекретних историјских промјена.

„Српски одговор“ је тешко смјестити у неки устаљени књижевни жанр. (писано је у новинарској форми интервјуа), можда је родоначелник ове врсте књижевног стваралаштва која би се, условно, могла назвати новинарска историографија, или, пак, историографско новинарство. Званично за „ратном трпезом“ ове књиге су, сви до једнога, људи који су најпозванији да дају праве и ваљане одговоре на несрећу што је спет, по козна који пут у њего-

вој историји, задесила српски род. Тринаесторици „учесника својеродног високог форума“, како је Чедомир Попов у рецензији назвао Јањићеве саговорнике, читалац, једноставно, и кад би то кито, не може да не вјерује.

Сабесједници Јована Јањића, признати и цијењени српски ауторитети, дају одговор, између осталог, на бестидне и изопачене апелите „демократских“ моћника из тзв. међународне заједнице, али и објашњавају откуд то да Срби изненадише муслиманску „браћу“ својим непристајањем на улогу „кротких јагањаца“ на жртвенику „зелене трансверзале“, на синхронизованост и понизност непримјерну људском роду православне вјере.

Почасно мјесто за „трпезом“ припало је патријарху Павлу, „свецу који хода“. Заправо, прве странице ове књиге почињу интервјуом са патријархом, његова светост поручује да „у највећем злу које нас је снашло останемо људи“. Занимљиво је, с обзиром на вријеме у којем живимо, на свеколике патње и искушења корз која пролази српство, како патријарх Павле објашњава божју заповијест „Не убиј!“ Јесте Бог рекао „Не убиј“, али је Христос рекао и ово, да нема веће љубави него кад неко живот свој положи за ближње своје, у онај који полази у одбрану слободе и живота својих ближњих он ставља и свој живот на коцку. И, заиста, нема веће љубави него свој живот положити и за ближње своје.

Међу гласноговорницима пробуженог српства који говоре на „форуму“ Јањићевих гостију сви су — осим једног, др Мирољуба Јевтића — западни Срби, дакле из оних дијелова гдје се данас бране и српска огњишта Шумадије, и света косовска земља и манастири старог

Раса... И Јевтић, као „изузетак“ — како је то у предговору записао Павле Павловић — „мада доминиран Србин из матице, као специјалиста за ислам, укупним својим научним занимањем и политичким ангажманом је и сам, ништа мање од других, човек „Западне Србије“.

Препоручујући књигу „Српски одговор“ као вриједан документ о једном тешком времену кроз које пропзи српски народ, пркосно одолијевајући пријетњама и уценама свјетских држава и безочника, „као најаутентичнији и највреднији порук будућности“, како пише рецензент Чедомир Попов, издавајмо сљедећих неколико мисли Јањићевих сабесједника, као свијетлеће репере који опомињу оне који би да нас униште и буде ону поспану и покућену српску браћу која синхронизовано повлађује свјетским катилима.

Ратко Младич:
„Ратко пут не вјерујемо, хоћемо да будемо своји на своје. Ту гдје смо, гдје је дошао нашвојник, побједи се камен, ту је граница“.

Рајко Петаров Ного:
„Историја нас је раскинула широм овог окршњег свијата. Скупчили смо се наспред главног друма. Пробисвијети и папикуне вагда улаћу главу прво у нашу кућу убац. И ето, то нам је што нам је. Када бисмо могли да бирамо, можда бисмо и мењу кућу одабрали. Мењу — али своју“.

Милорад Екмечић:
„Главни побједник (у овом рату, прик. Б.Р.) је српски свјак у Шумадији, Босни, Хрватској и Црној Гори... Босанска унија три државе, то не смије бити“.

Гошко Бого:
„Срби морели гледати своја посла и омаћити своју државу, у којој ћес нећи све српске земље“.

Бранислав РИБАР

„БАРКЕ У ГРУЖУ“, 1919.

запажа и Буковчев поентилизам и тежиња ка импресионистичким рјешањима. Слика са називом „Свети Георгије убија змјаду“, из 1912. (у власништву Старе српско-православне цркве у Сарајеву) представља синтезу раних сликарских дилема Тодора Швакића.

У периоду који слиједи нема много колебања. Тада настаје за цијелу фазу атипична Старкија, сликана у Паризу 1914. и сва увијена у мрки широки експресионистички потез. Она нам се чини тек као један предак у страсној жељи умјетника да на платно уведе импресионистичку илузују свијетла. У томе је савику учествовао и Швакићев боравак у јужној Србији (1913) гдје га као добровољаца у српско-бугарском рату шаље врховна команда са само једним задатком: да слика „ослобођене крајеве“. И затим, нешто каснији (1919) умјетнички поход на југ: у Столиц, Дубровник и његову околину. Овдје настаје неколицина капиталних Швакићевих дјела: „Мотив из Стоца“ и „Барке у Гружу“, прије свих (задржане у Умјетничкој галерији у Сарајеву).

Овако рађена слика Тодора Швакића лако је могла да се трансформише у поетски реализам. Али Швакић у годинама које долазе само понекад, на неком акварелу задржава стару поетску. Од једном надолазе сјећања на мјесец тамновања у гарадским казематима (1914/15) и слике из тек минулог рата. Тешка симболистичка атмосфера старог Беклина које се давно одрекао, сада му постаје најближа и Швакић тако 1920. и 1921. слике „Прелаз преко Албаније“, „Тријумфални поратак“, „Мученике за слободу“... И само пред Романијом он донекле мијења свој исказ. У првом плану слике поново звони онај стари акорд љубичасте и зелене. А затим се он поново гаса на „Прену“, 1927/28. године.

Тих година Тодор Швакић све чешће поболијева. Највише времена проводи у санаторијумима гдје заључује туберкулозу плућа. Успијева и да нешто уради — понеки портрет у оловци.

Послије умјетничког одласка (1921) највећи дио опуса чувао је интеријер његове сарајевске виле. Затим је пресељен у Београд. А намијењен је раскошном крајишком пејзажу, одакле је и потекло.

Данка ДАМЈАНОВИЋ

ПЛАВИ ПУТЕВИ У ЗОНИ САРАЈЕВА

МОСТ ЗВАНИ ЧЕЖЊА

Вукан ДУБОЧАНИН
Снимио: Огњен РАДОШЕВИЋ

• Након много ишчекивања отворен Мост Српских бораца на Грбавици • Првог дана с једне и друге стране прешло 65 цивила, а осталим данима преко моста је могло прећи максимално 50 цивила с једне и с друге стране • Многи грађани заклоњени иза зграда на Грбавици свакодневно очекују своје најмилије из муслиманског дијела града

Више стотина људи на Грбавици је очекивало своје најмилије из муслиманског дијела Сарајева

Старица Ленка Обрадовић једва је прешла Мост српских бораца на Милвацки. Када је закорачила на слободну српску земљу у сарајевском насељу Грбавица, и када су иза ње остали зелени и плави војници, бодљикава жица, вреће с пијеском и бијели оклопни транспортери, остала је без даха. Од силног узбуђења клонуле су јој и руке и ноге - онесвијетила се.

и људи. њеног мужа Душана Обрадовића није било на виду.

- Можда му неће дати да пређе - шаптала је више за себе.

Знала је добро да је и њен муж био на списку за прелазак на Грбавицу, али и поред тога муслиманима није вјеровала.

Тек када је у даљини, тамо на муслиманском дијелу моста видјела добро

прије осам часова иза дугачких зграда које су им служиле као сигуран заклон од снајпериста, скупљао се свијет. До девет часова, када је требало да се отвори Мост српских бораца на улицама Грбавице нервозно је цупкало у мјесту неколико стотина људи. Из муслиманског дијела града сви су неког очекивали.

Људи су нервозно ходали тамо - амо. Нису знали шта се на мосту дешава. До њих је најприје допрпа вијест да од отварања моста тог дана неће бити ништа, јер муслимани имају примједби на обиљежја Републике Српске постављена уз мост на Грбавици. А тамо је писало „Република Српска“ и „Српска општина Ново Сарајево“.

Док су на мосту представници српске стране и француског батаљона УНПРОФОР-а разговарали о отварању моста људи у групама заклоњени иза зграда постајали су све нервознији.

— У муслиманском дијелу Сарајева имам сестру и зета, братића и снаху, али право да вам кажем с обзиром на све што сам за ово вријеме преживјела ја једноставно немам жељу да идем тамо. Очекујем да ће они доћи овамо. Овдје је сада много боље, мирније је, продавнице су добро снабђене, имамо свега - прича Милица Димов, пензионер.

Борка Новаковић је такође очекивала да јој из муслиманског дијела Сарајева стигне сестра. Иглумац Ранко Гучевац је такође чекао сестру, букетом мимоза и с нестрпљењем.

— Ја очекујем да ми сестра дође, али као лик у овој серији „Голи живот“ коју снима Српска телевизија. Сестра ми је дође у Краљчевићеву улицу.

супруга. Пред рат отишла је код сестричине и није се могла вратити.

СВИ КРАЈ МОСТА

У непосредну близину моста као да су сишли сви становници Грбавице. Тог пријеподнева није било уобичајених гужви ни пред Црвеним крстом гдје се редовно снабдијевало више од хиљаду муслимана са Грбавице. Ни пред канцеларијом републичке комисије за размијену одакле се једино могло телефонирати у муслимански дио Сарајева није било уобичајених редова.

Кад је прошло девет часова, о отварању моста се још ништа није знало. Спискови, по којим је из муслиманског дијела града на Грбавицу требало да пређе 43 особе а са Грбавице у муслимански дио 14 лица су још јуче посредством УНПРОФОР-аразмијењени, али цивила још није било на мосту. Погранични полицајци и бројни домаћи и страни новинари за које је тај догађај ипак био медијска атракција постајали су све нервознији.

— Муслиманска страна нас је писмено обавијестила да је мост данас отворен и да грађани неће моћи прелазити - рекао је Будимир Обрадовић, председник Извршног одбора општине Ново Сарајево, старјешини француског батаљона.

— Ми ћемо учинити све да се мост отвори. Наши људи су спремни а милим да је тако и са друге стране. То морамо учинити јер данас је овдје цијели свијет који чека тај велики догађај - рекао је француски официр.

Тек када се на мосту у пратњи плавих шлемова коначно појавио један цивил људе на мосту испунио је оптимизам. Вјеровали су да ће муслимани овог пута испоштовати договор.

Био је то Жак Кола, француски амбасадор у муслиманској држави, човек који добро говори и разумије српски. Неколико тренутака касније, када се ова необична претходница вратила, зелене беретке су пустиле прве цивиле из муслиманског дијела града. Наши такође са Грбавице.

Од 65 цивила, колико их је прешло тај дан преко моста, Срби су свакако били најбројнији. Прелазили су и из муслиманског дијела града и у муслимански дио. У Алијину државу су тог дана на примјер отишли Смиља Ристановић, Зора Мирковић... На списку путника са Грбавице је, наравно, било и муслимана. Први дан, истина, знатно мање него што се очекивало, али тај број се сада свакодневно повећава.

Дневно преко моста прелази највише 50 људи с једне и друге стране, наравно најсрећнијих. За друге остаје нада да ће можда сљедећи дан имати више среће.

Прелазак цивила из једног у други дио града под надзором „плавих шлемова“

Није се срушила на мокар, тек опрани асфалт граничног прелаза. Њен нећак, Будимир Обрадовић, иначе председник Извршног одбора општине Ново Сарајево и момци из српске пограничне полиције су је истог тренутка чврсто држали под руку водећи је према заклоњеном полицијском пункту гдје су се већ пријављивали први цивили пристигли из муслиманског дијела града.

познати мантил како журно пролази између жежева и плавих шлемова, са њеног лица нестала је туга и очај. Била је сада потпуно сигурна да стиже и њен Дуле.

ДАН ЗА ПАМЋЕЊЕ

Било је то 23. мартовског дана, љета Господњег 1994. Тај дан памтиће још многе Сарајлије. Рано ујутро, још

Магистар економских наука Урош Козомора је тог дана очекивао да му из муслиманског дијела Сарајева дође

НЕЋАКА НИЈЕ ПРЕПОЗНАЛА

Неколико тренутака касније жена дубоко уздахну и дође себи. Широм отворених очију, намрштена као последије ружног сна, жена нешто промрља и сигурнијим кораком сама крену напред. За тренутак се окрену, насмијеши се војницима.

- Хвала вам момци, Бог вам дао! Нећака није препознала. Тек када се у њеној од узбуђења побрканој меморији регистровао његов лик, постала је изгледа свјесна шта јој се протеклих минута дешавало. С нећака није скидала поглед.

На мосту којим је прије рата толико пута прелазила из једног у други дио града, сада је опет видјела бодљикаву жицу, вреће с пијеском, бијеле оклопне транспортере и плаве шлемове како нервозно шетају тамо-амо с пушкама на готовс. Преко моста је тада прелазило неколико цивила са усаглашеног списка. Углавном стари-

На српској страни моста обиљежја РС

ГОЛГОТА СРБА ИЗ СРЕДЊЕ БОСНЕ (13)

Милан МИТРОВИЋ

Провоцирао је дијете пред чијим су очима на НАЈЗВЈЕРСКИЈИ НАЧИНУБИЛИ ОЦА АНЂЕЛКА БОЖИЋА. Подсјетио нас је на дан лова на предсједничке одбора СДС у мјесним заједницама Зенице. У овој „сјечи кнезова“ јуна 1992. године Анђелка и његова два сина ухапсили су полицајци Патриотске лиге из приградског насеља Тетова и одвели их у проспорије основне школе. У том мучилишту, пред Анђелком су почели злочиначки пир над његовим сином Славишом. Отац је у тешком вапају, замолио Шишића, свог комшију који је предводио ову хорду, да му не туче сина. Шишић је најгрубље одгурао Анђелка у другу проспорију, вичући, „сад нећеш гледати у своје четнике“, и отпочео са невиђеним садистичким наступом. Пришли су му у „помоћ“ и други школовани србомрзци и опробавали методе мучења за које су се дуго припремали. Тукли суга кундацима, чокулама, палијама, свеуда, а највише по кичми, стомаку, глави...

Онда су га одвукли. У касне ноћне сате довели су га до градске амбуланте и избацили из кола. Зеничка јавност је обавјештена да је у близини амбуланте нађен леш непознатог човјека, а за починиоцима злочина се трага...

• СТРАВА У БОЛНИЦИ •

У цијелокупно српско становништво Зенице и зеничке регије од почетка рата уселио се неизвјестан страх од зеничке регионалне болнице „Црквице“. Ником није падало на помет да већ од априла 1992. године иде на било какво лијечење у ту болницу.

Већ у том периоду болница је била препуна тешких рањеника. Свој бијес због рањавања искаливали су на болесницима српске националности. Чим би се сазнало да је у болесничком кревету Србин, пласирали су гласину да је заклао 4 муслимана, масакрирао дјецу, силовао жене, а онда слиједе удари по рамена,

„СРБИМА, ЦИГАНИМА И ПСИМА УЛАЗ ЗАБРАЊЕН!“

• Чим би се сазнало да је у зеничку болницу „Црквице“ стигао болесни Србин, пласирале би се гласине да је клао муслимане, масакрирао дјецу, силовао жене • У затворску болницу стизали су наши рањеници, унакажени Срби које су злостављали и љекари и медицинско особље и пацијенти „Црквице“

кидање завоја, ломљење гипсова, а потом пријетње ликвидацијом.

Једно вријеме болничко особље је Србе смјештало у посебне собе. Кад се и то сазнало, оргијане је настављено мањи број љекара супротстављао се овом задржавању међу којима је било и муслимана, али су од екстремиста доживљавали неугодности и пријетњу да ће исто проћи ако се ставе на страну четничких кољача. У поступку пријема пацијената са српским именом медицинско особље је испољавало србомрство, а једно вријеме је на улазу у болницу била извешена табла са натписом СРБИМА, ЦИГАНИМА И ПСИМА, УЛАЗ ЗАБРАЊЕН. О овима записима прочуло се по граду, а кад су вијести стигле и до нас у логору, затражили смо од затворских власти да нам омогуће адаптацију двије затворске проспорије за импровизовану болницу у којој би се лијечили затвореници. Захваљујући љекару логора неком вишем медицинском техничару, звали смо га Чех, иначе добар човјек и велики зналац свог посла, у томе смо успјели. Радове је извео затвореник Веселико Карач, родом из Мутнице. Радови нису били ни приведени крају, а у ову затворску „болницу“ доведено је из „Црквице“ више тешко унакажених Срба. Није се знало који је од њих у тежем стању.

Међу њима је био и ЗОРАН ДАМЈАНОВИЋ, рођен 1975 године у околини Патића. Голобради младић, дјечијег израза лица, погледао нас је и осмијехнуо се. Настојали смо да га не оптерећујемо било каквим питањима, док се не опорави. Међутим, Зоран је спонтано почео причу о својој судбини. Кад је након неколико дана Зоран изашао у логорски круг из болесничке собе логором је завладала радост. Сви смо му прилазили са честиткама на успјеху. Био је окружен нашом пажњом, а ко је имао понешто од боље хране, откидао је и нудио му. Зоран више није био сам. Према свједочењу овог младића, у његово

село у рано јутро око 6 часова упала је група наоружаних комшија и по селу убијали све живо на што су наишли. Њега, мајку и оца дигли су у велику буку и викају из кревета и наредили да стану уза зид.

• ЗОРАНОВА ИСПОВИЈЕСТ •

По нама запуцаше из аутоматских пушака. Отац и мајка падоше мртви, а ја сам полуонесвијештен лежао на земљи и притајио се као да сам и ја мртав. Кад су кренули од куће, један из те групе крвнички повика: Видите, четник дише, дижемо се прашина око уста“. Видим да ми прилази, упира са цијеви у мене и ничег се више не сјећам. Тек сам у болницу дошао сајести. Тада сам осјетио неиздрживе болове по цијелом тијелу. Једва сам дишао од згрунчаног крви, у устима, и грлу. Сазнао сам касније да су ме довезле комшије кад су купећи мртве, видјели да сам жив.

У овој соби тешких рањеника, своје црне дане проживљавао је и Слободан Бајић, земљорадник из Високог. Звали смо га Брко због његових црних бркова. Лежао је подигнутих ногу високо изнад кревета. Стопала су умотана у дебеле завоје натопљене крвљу. Када се придигао и почео „учити“ прве кораке, сви смо застали и тужно посматрали Слобу како се бори са боловима. На сваку понуду да му се помогне, одговорио би „нека сам ћу, прије ћу проhodати“. Вријеме је пролазило а нико да започне разговор с њим о голготи кроз коју је прошао.

• СЛОБИНА ТРАГЕДИЈА •

Ранише ми кћер у стомак. Зграбим је у наручје и не знам ни како из Високог дођох до зеничке болнице. Они на капији и пријемном одјељењу оклијевају да

допусте пријем на лијечење. Доквичем у помоћ, медицинско особље хладнокрвно пролази. Видим да умире. Још неколико минута... издихне. Чарсто сам је стегао уза се и загрлио. Кад сам онако изгубљен завикао „Зликовци, што ми дијете убисте“, приђе ми група полицајаца. Мртаво дијете ми отеше из загрљаја, а мене свезаше и угураше у кола, те почеше са ударцима. Наслађују се како и приличи креницима, уз сталну псовку, понављају исте ријечи „види га прави четнички кољач“. Кола се зауставише у неком потоку, а изнад нас висок кањон. То мјесто зову Бабина Ријека. Шта су од мене радили у тој дубокој ноћи, ја то не умијем испричати. Знам само да су се надметали који ће више удараца упутити. Тукли су ме по цијелом тијелу пендрешима, кундацима, а кад ни то није било довољно, један од њих рече „Сад ћемо ти изрешетати ноге да никада више не проходаш“ а онда извади пиштољ, испали три метка у моја стопала. Погубен сам у висини пета в метри су изашли између ноћних прстију. Не сјећам се како су ме одвели у болницу. Сутрадан ево их у моју болесничку собу и са врата узвикују „Е, тај је поклао муслиманску дјецу“. Чупају ми завоје са ногу а један удара пендрекком по замотаној ноzi и узвикује како ме он средио. Изговорили су доста погрдних ријечи, а онда цинично разговарају између себе, као овај четник више никада неће проhodати. Љекари све мирно посматрају, а медицинске сестре се осмјехују. Ко зна шта би са мном било да ме не превезоше у затворску амбуланту. Сигуран сам да би ме измасакрирали.

Да ми је бар знати гдје је сахрањена чини ми се да би ми било лакше“, каже ова кршна људина, најомиљенији затвореник логора.

Након годину дана сазнао сам да је Слобину кћерку одио на рукама један љекар Србин и сахрањено је у Капљу. У логору је строго забрањен контакт затвореника, а доћи до телефона било је забрањено и полицајцима, а да о нама не говорим. Слобу је стално тражио саветјер како да јави својој супрузи шта је било са кћерком и да је жив. На притисак собних старјешина и многих од нас, позван је једно јутро да обави кратки разговор у присуству управника логора Алића. Сви смо забринуто гледали у Слобу, а многи су окретали главу да не виде његове тешке и дуге кораке до канцеларије логорских власти. Кад је обавио разговор лице му је било окупано сузама. И ми смо плакали. Његов бол постао је и наш.

(Наставље се)

АУТОР ХЕМО РЕШЕЊА	ВРЕМА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ОДБРЕ	ВРЕШТИНА СТЕПЕНА ПРОЗ КОЈОСТВО	ПРИСТАЈИЦА ЕТА ТРИМА	АУСТАЛО ОДО ОСТВО	ПОДВО ДАЧ ОСВРНИЦ	ПОСРЕ ДВАВЕРС ТАЈА	АКТОВКЕ	СЛОВА КОА "Б" и "Х"	КРАЈИЦА РАСТИ	ОПШТИНА У ПЛАНИ	ЗЕМЉА ОД КОЈЕ СЕ ПРАВЕ ПЕТА
САСТИ НИК НЕМАК ИТЕРЕСА									МЕТА ИЗМАРИ ПАН ЗАВЕН		ДИО КОЈИ ОПРЕМЕ
ВРСТА ВАЦИНЕ											
КРАЈИ ПЕРИОД ЖИВОТА											
ЛАТИНСКО ИЗВО ИМЕ, ТИПЛО				ИТРИЈА КОСЦА ВРК ВРЧАК							
НЕГАТИВНО ЕЛЕКТРИЧНИ ИОДИ АЦИОН						БОЈАР ШАКОСТА ТОТЕВ ГАСАК РАБЕЉУ					
ПОЧЕТИ ОБИЧАЈИ										РИМА СТАНИСА ОДИНА, СТАВЕ	
АМТЕР		ТРИЧНИ РАСТУ ПОСЕЈАН ОПИСАК ЧЕВКА							СРЕМСКА МАТЕЈ ИМЈЕРНО БРО ВАСИ		
ВРСТА ПТИЦЕ, КРАВИ СЕ ОСАМА										ПРИЈЕЛМА ОСОБА, СОКРАТА ОКОНАТОР КОПОС	
2. ИЛИ СЛОВО АЗБУКЕ			ШПТИНА УТИШЕ ДИКЕ, ПРИНОГОР КОЛО								НАДНИК ПЛАНА АТАО НОВИЛА
ИМП. ТРИВА, СПОКОН								ВОСАН ФОРМУЛЕ АДРОМ ГЛОМАК КОРК			
КОРИСТ. ДОСТАК						ВАСЕВИАН 8 и 12 СЛОВО АЗБУКЕ					
РОД ЛЕТНА							ГОРЈЕ У ТРОКОУ ПАНОВА ОБОРКА			АИТ САОНИЈЕ	
ИТАЛИЈ. УТИС СРЕДНЕ	ПРВО СЛОВО КРАТАК САДРЖАК САКЕТАК		СОП ИТИЈА ДИОСТА, ТУРА								СЛАВНИ МАЈИЧ ОИ ВИДЕ КОНЕ
СТРАНА САРЈ						ВОЈСКА (ЛАТ.) ИВАНОВИ КОУТАН ДУК					
САСТАВНИ ВЕЗНИК		ФИНИСА РОД М. и 1 СЛОВО АЗБУКЕ						ЛЕНА ЗАМЕ ТРИЈА ИСТА СЛОВА			
РАСА ДУЖИ									ПРЕМА К		
БЕО ГРАДСКА ПЛАНИЦА									ПРА		
							ЈАКНИ ПОЗИВ				

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1																0
2																3
3																3
4																2
5																2
6																0
7																3
8																2
9																2
10																2
11																2
12																1
		0	0	1	2	2	3	3	1	0	2	2	2	1	1	

БИЈЕЛА УКРШТЕНИЦА
 Бројеви на крају сваког реда означавају број црних поља у сваком реду.
ВОДОРАВНО:
 1. Филм Стивена Спилберга, добитник овогодишњег Оскара.
 2. Биљка од које се прави индиго — Дрво слично бору (мн.) — Мјесто код Бање Луке.
 3. Лабораторијска станица (АБХ одбране) (скр.) — Свједок на вјенчању — Динар (скр.) — Дио куће, кат.
 4. Импресија — Мушко име (лат. Северус) — Ауто-ознака за Пећ.
 5. Ауто-ознака за Ниш — Скакачка дисциплина — Радни занос, полет.
 6. Монументална грађевина у Риму на обали Тибера.
 7. Назив за кинематоскоп у филмском језику — Макар мало, имало — Армијска артиљеријска група (скр.) — Тона
 8. Територијална техничка радионица (скр.) — Стриц од миња — Супротни везник.
 9. Испрекидани Јецаји при незадрживом плачу — Учењем сазнати.
 10. Мјесто у Црној Гори — Трећи мјесец — Водене животиње.
 11. Који је одане — Количина траве која се осјече једним замахом косе (мн.) — Мјера за површину земље (100 м²).
 12. Увијен, омотан — Резервоар — базен за верзију вода текућица.
УСПРАВНО:
 1. Да говоримо озбиљно, говорећи озбиљно.
 2. Умјетничка струја која се темељи на голом инстинкту.
 3. Кончасти израштаји, лучевине — Италијанско мушко име (философ Бруно).
 4. Децилитар — Врста плеса — Сократов тужитељ.
 5. Лумен — Боја игралих карата — Сјенка, сјен.
 6. Енергија (скр.) — Накривити, нахерити — Непер (скр.).
 7. Оквир за слику — Резултат натјечања — Дијеле их „и“ и „њ“.
 8. Иницијали режисера Рида — Стубиште, степените.
 9. Жена власница видеотеке (мн.).
 10. Прво и задње слово — Висококвалификован (скр.) — Творац.
 11. Бијеле пјега на челу домаће животиње — Америчка ферма — Важан зачин.
 12. Италија — Предио — Врста минерала.
 13. Страница (скр.) — Варати, обмањивати — Ампер.
 14. Неспретан, тром — Азијска земља (Либанон).
 15. Предаци (лат.) — Арканзас (скр.).

Жељко ПЕТРОВИЋ

(Бијела укрштеница) Шиндрова листа, анил, ариши, трн, лст, кум, д, спрат, утисак, Север, ПЕ, НИ, трсок, елан, Андреска, тврђава, скоп, иоле, ааг, Т, ттр, стрикан, али, ридији, мучити, Азаве, март, риба, мавин, откоси, ар, умотан, аеротан, Ева Рас, апеп, РЈЕШЕЊА: (скандинавска) представник, аутоваклина, ста-рост, шљ, Тит, Данкан, антон, Тотио, зашварати, р, в, тркаши, СМ, осаш, склапа, бе, алвеола, упокој, сена, пар, педагог, уро-д, Таур, в, в, конгрес, стр, милитар, и, упога, оне, жуа раса, ка, Ева Рас, апеп.

ФУТБАЛ

БАЊОЛУЧАНИ У СУБОТУ ГОСТУЈУ НА ЦЕТИЊУ

ЛОВЊЕН ЋЕ ПАСТИ!?

● У бањолучком друголигашу меч са Ловњеном прогласили за један од „кључних“ у борби за улазак у „клуб четири“ ● Наступ поузданог Мирослава Савића под знаком питања

БАЊА ЛУКА - Сви у бањолучком друголигашу слажу се у једном: суботњи меч са Ловњеном на Цетињу један је од „кључних“ у борби за једно од прва четири мјеста које воде у виши ранг.

- За нас већ почињу квалификације - каже Роберт Зрилић, центарфор бањолучког Борца. Сваки сусрет до краја првенства има изузетну важност. Овај са Ловњеном посебно, јер нас након успеха у Бачу против Дубочице само победа „враћа у живот“.

Полуп Зрилића, слично мисли и везиста Борца Дарко Љубојевић.

- Морало се испуни за пораз у дуелу са лидером Дубочицом - сматра Љубојевић. Ловчен је права прилика за то. Сајесни смо да нас у Цетињу очекује „први“ пакао. Ипак, оптимист сам, убијен сам да ћемо успешно преборити ову препреку, да ћемо „прескочити“ Ловћен.

Тренер Борца Јосип Пелц у суботњем мечу најва-

ероватније неће моћи рачунати на поузданог првотимца Мирослава Савића. Истина, он је са клупским друговима кренуо пут Цетиња, али су мале шансе да обуче дрес са бројем два. Ако Савић не буде могао да игра, онда ће Драгић заузети његово мјесто, а на позицији лијевог бека заиграће Зоран Шавија, који је у пријатељском мечу са купским Хајдуком пружио добру партију.

- Безобзирна то ко буде играо, знам само једно - морамо побједити. Бодови из овог сусрета су вреднији од злата. Убијен сам да ћемо их освојити, да ћемо остати у трци за улазак у „клуб четири“ - оптимиста је Зоран Шавија.

БОРАЦ: Вујић, Савић (Драгић), Драгић (Шавија), Билбија, Мариновић, Ковачевић, Тринић, Инђић, Зрилић, Љубојевић, Бањац.

Утакмица Ловћен - Борац игра се у суботу. Почетак је у 16.00.

Ж.ТИЦА

ОПТИМИСТА: Роберт Зрилић

ДНАС (СУБОТА)
У МОТЕЛУ
„ИНТЕРНАЦИОНАЛ“

СКУПШТИНА СУДИЈА

БАЊА ЛУКА - Данас (субота) у бањолучком храму фудбала мотелу „Интернационал“ одржаће се Оснивачка скупштина фудбалских судија бањолучког Подручног савеза. Почетак је предвиђен за 11 часова.

На дневном реду ће бити усвајање посланика о будућем раду Скупштине, као и програм и план рада. Расправа ће се водити и о усвајању статута фудбалских судија бањолучке регије.

Такође је предвиђен и избор председника Скупштине те Извршног и Надзорног одбора.

С.Б.

У ЗАВОДУ
ДР „МИРОСЛАВ
ЗОТОВИЋ“

СИМУЛТАНКА МАЧКИЋА

БАЊА ЛУКА - Након посјете представника КШК Адриа Заводу за рехабилитацију и уручених поклона, успједила је још једна акција чланова овог клуба. Рањеници који се налазе на опоравку у овој установи прекуче су угостили новопеченог шампиона Републике Српске у шаху за протеклу годину. Била је то прилика да првак још једном покаже како је најбољи у држави. Одиграна је симултанка на шеснаест таблица, у којој је Зоран Мачкић забиљежио исто толико побједа. Но, битија од свега тога је угодно послеподне које су га ратници провели у друштву шаховског аса и тако бар накратко заборавили на недаће које су их снашле у овом несрећном рату.

С.Б.

У НЕДЈЕЉУ КРЕЋЕ ЛИГА МЛАДИХ

ТЕРЕНИ ПУНИ МЛАДОСТИ

● Наставља се такмичење у Лиги младих у све три конкуренције; најприје ће се одиграти шест заосталих кола из јесење етапе, па тек онда тринаест редовних

БАЊА ЛУКА - Након нешто дуже паузе, с борбама настављају млађе селекције клубова: јуниори, кадети и пионири. Да подсјетимо, прошле године је такмичење прекинуто због неповољних временских прилика. Биће то права прилика за нова доказивања младих талената, којих у нашој регији заиста има доста.

Предвиђено је да се прво коло прољећног, односно осмо кола јесењег дијела одигра у недјељу. Даљим ритам такмичења је заиста „пеклен“ јер је договорено да се прво одигра шест заосталих, па тек онда тринаест „редовних“ кола. Утакмице ће се играти сриједом и недјељом, с тим што ће се због обавеза сениорских екипа у Купу Републике Српске поједини мечеви одгађати.

У међувремену је дошло до помијерања старосне границе, тако да право наступа за јуниоре имају играчи рођени до 1.8.1975, за кадете до 1.8.1977. и за пиониере до 1.8.1979.

У недјељу Песасатати: Борац (Бања Лука) - Пролетер (Теслић), Слога (Србац) - Козара (Градишка), Рудар (Приједор) - Љубић (Приједор), Слобода (Нови Град), Лијевач (Нова Топола), Борац (Козарска Дубица), Младост (Бајинци), Слога (Горњи Подградци) - Напријед (Бања Лука) и БСК (Бања Лука) - Подгумач (Сански мост).

С.Б.

ПРИЈАТЕЉСКА ФУДБАЛСКА УТАКМИЦА

ВАРНИЦА СПАСАО ГАВРИЛОВИЋА

ОМПАДИНАЦ ДИ—ТИ—КРАЈИНА 2:2 (0:2)

СТРИЈЕЛЦИ: Тулић у 50. и Варница у 65. минути за Омпадинац ДИ—ТИ, а Трбошковић у 10. и Телић у 15. минути за Крајину; судија: Радосин (Бања Лука); гледалаца 100.

ОМПАДИНАЦ ДИ—ТИ: Зељ, Вршић, Вукмир, Новаковић, Варница, Јакобашић, Милутиновић, Тулић, Гагула, Трубајевић, Иванишевић. Још су играли: Рађеновић, Савановић и Николић.

КРАЈИНА: Бојанић, Јосиф, Милчић 1, Богут, Остојић, Цветановски, Карапић, Трбошковић, Благојевић, Телић, Пиљавић. Још су играли: Милчић 1, Јеличић, Лолић, Васић, Врањеш 1, Врањеш 2, Штрбац и Пљавић.

БАЊА ЛУКА - Играчи Крајине и даље не знају за пораз против кошшија из Буџака. И у трећој утакмици тренер Петровић је бољом стратегијом надмудрио свог познатијег колегу Гавриловића. Иако су спортисти радници Омпадинаца још једном доказали организациони професионализам и гостопримство, гости из Росуља су показали „незахвалност“ еуро головома Трбошковићем и Телићем.

Прво полувреме трајало је у потпуној надмоћности Крајине, па је и завршено вођством гостију, уз безброј шанси које јанису искористили Карапић, Благојевић и Пиљавић. У другом полувремени су обатренери извршили неколико измјена. Млађи и физички спремнији играчи Омпадинаца успјели су да изједначе резултат након великог притиска на гол Крајине. Посебно треба истаћи велико разумијевање војних власти, које су омогућиле да готово комплетна екипа Крајине одигра и овај сусрет у склопу припрема за треће коло Купа Републике Српске.

Рајко ПУШИЋ

ШАХ

ОДГОВОР НИКОЛИ ЛАКИЋУ

ШАХИСТА ПРОТИВ — ШАХА!?

Шаховски мајстор Никола Лакић, секретар Шаховског савеза Републике Српске, демантујући наводе у коментару „Сраман потез“ написао је равно 160 новинских редова. Био је то прави пуцањ у празно, јер готово ништа није побио од оног што је наведено у том коментару. Прије свега, сваки званични допис који није потписан изложен је, дакако, сумњи, представља фалсификат. На свим рејтинг-листама Филиповић и Мачкић се, од шахиста РС, налазе на прва два мјеста, и уколико је у избору кандидата за тај дуел дошло до грешке, није омануо Организациони одбор већ они који су саставили, односно објавили рејтинг-листу.

Тврдећи да ШС РС у минувих годину и по дана није повукао више од два потеза, занемарно сам неколико акција у основним школама (постоје и средње, постоје и факултети, али се ту ништа није урадило), па ми се то, увјерен сам, не би требало да узима за зло, јер све то није имало неког већег, општепознатог ефекта, мада сам увијек био и остао поборник идеје да спорти шах треба да уђу у — школе. Организатор турнира „Јахорина 93“ било је Министарство за науку и културу, а ШС РС пружио је само уобичајене услуге. Меч Републике Српске Крајина — Република Српска на Плитвицама организовали су домаћини, а Никола Лакић добро зна како и под којим је условима одигран овај меч у хотелу „Босна“. Надам се да га не треба на то подсељати. Покушавајући да докаже како је Шаховски савез РС, чији је он професионални секретар, од октобра 1992. до марта ове године организовао то то, навео је 11 „става“. Просјечно једна акција у педесет дана? Наравно, ако се спојимо да је ШС РС „урадио грандиозан посао“, тиме што је пружио „стручну и техничку“ помоћ при формирању нових клубова, односно обезбједио превоз до Милућа, побринуо се за „израду чланских књижица и регистрацију клубова и чланства у Савезу“. Питам се: ко је то требало да уради, ак оне ШС РС? Није, међутим, демантовао податак да се ИО ШС није ниједном састао за пуних годину дана!

У коментару „Сраман потез“ навео сам, а то су чињенице: држава Република Српска постоји од јануара 1992. године. До данас не би имала свог сениорског првака у шаху да није дошло до меча Филиповић — Мачкић. Република Српска нема шампионе у конкуренцијама: пионири, кадети и омпадинци, за мушкарце и шахисткиње. Нема првака у екипној конкуренцији? Шаховски савез РС није, нажалост, ништа предузео да се и уз помоћ ШАХА, те древне и лијепе игре, потврђује државност Републике Српске, као што су то, у много тежим условима, чинили и чине: кошаркаши (сјетимо се само Пепси-лиге!), фудбалери, рукометаша (подсељам на финале Купа!), одбојкаши, каратисти, уудисти, бициклисти...

Оно што изазива мучнину и непагодност јесте подуг пасус у којем Никола Лакић замјера што се, у последње вријеме, толико писало и говорило (на телевизији) о шаху.

..... Тако еуфорично извјештавање с неке спортске (шаховске) приредбе на овим просторима није забиљежено. Посједујем титулу шаховског мајстора и међународног судије, био сам на доста шаховских манифестација у различитим улогама (шаховска олимпијада, међународни турнири високог ранга), али ово остаје непоновљиво, бар што се тиче уступљеног простора игри на 64 поља у средствима јавног информисања. У једном тренутку сте одушевљено у микрофон узвикнули: „Ово је дан за историју!“ Вјероватно сте у узбуђењу испустили ријеч „шаховску“...

Овај пасус је комплимент листу у којем редим и СРТ Студио Бања Лука и мени лично.

Међутим, Лакићу, то се само по себи намеће као закључак, смета што је меч Филиповић — Мачкић, односно шах уопште добио толики публицитет? Он је због тога, видљиво је из тог пасуса, несрећан човек, умјесто, да ако древној игри припада душом и срцем, буде најсрећнији од свих шахиста, који не престале да нам честитају на бриљантно обављеном послу! Очигледно, секретар би волио да све буде у стипу „не таласај“, на се ништа не дешава.

Наша држава није добила првака за 1992. годину. Можда, из оправданих разлога. Пошто га није добила ни за минуто, одлучено је да двојица мајстора подијеле меџдан. Зашто тај меч сада смета ШС РС? — питам се. Ником због тога није фалила ни длака главе, ником није ништа одузето! РС стекла је свог шампиона. Одсад па до вјечности.

Секретару једне озбиљне асоцијације не допикује да за себе, и само за себе, организује симултанке, како је то Лакић чинио. Он је требало да ангажовањем и радом симултанке припреми другим шахистима, с већим титулама, познатијим и признатијим од њега. И да не играју у радијусу од двадесетак километара од сједишта Савеза већ широм државе, на првим линијама одбране, у рововима.

И на крају, тек толико да читаоци знају: дане 12. марта 1994. године у 11.00 часова учесници меча за титулу ПР-ВОГ првака РС, у присуству чланова Организационог одбора, међу којима су били и угледни шаховски ствараоци, потписали су Правилник меча. Прочитао га је судија Недељко Илић. Речено је: „Меч се игра за титулу првака РС за 1993. годину!“ Потом је потписан. Од стране учесника двојица, судије и чланова ОО. Том чину, стицајем околности, присуствовао је и — Никола Лакић. Ниједном ријечу није оспорио легитимитет меча који је почео сутрадан, историјског 13. марта 1994. године.

Лимун ПАПИЋ

КОШАРКА

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗА
КОШАРКАШИЦЕ — ПЛАВА ЛИГА

САМО ПОБЈЕДА

● У последњем колу Плаве лиге кошаркашице Младог Крајишника путују у Бечеј, где ће се састати са истоименом екипом

РУМА — Кошаркашице Младог Крајишника у последњем колу Плаве лиге путују у Бечеј, где ће се састати са истоименом екипом. Иако су „млене“ у последње вријеме доживљавале поразе на гостовањима, како кажу, вјерују да ће пред плеј-оф успјети да савладају водећи тим на табели.

У СУБОТУ СЕ ЗАВРШАВА ПРВЕНСТВО ПРВЕ „Б“ ЛИГЕ

ЗА ДОКАЗИВАЊЕ И ПРЕСТИЖ

● Борац-Боровица дефинитивно обезбјеђује статус прволигаша, а његов противник Елконд титулу првака, па обје екипе, неоптерећене, обећавају квалитетну утакмицу

БАЊА ЛУКА — У суботу се игра последње коло првенства у Првој „Б“ савезној лиги. Углавном, све је познато што се тиче пласмана већине клубова, па ће многи мечеви имати само драг међусобног доказивања и надметања.

Најпријатније ће свакако бити у Руми, где је Борац-Боровица дочекује Елконд из Беоцине. Бањолуча-

— Сигуран сам у побједу — поручује Драго Керелић, тренер бањолучког прволигаша. Иако нас је у последњих неколико утакмица напустила спортска срећа, у Бечеју морамо показати максимум. Велики подстрек за нас је био протекли меч са Винер-Брокером. Савладали смо их убједљиво и доказали да је криза била кратког вијека. Што се тиче

Бечејки, свјесни смо да располажу квалитетом. То је уигран тим, који може много да пружи. Треба очекивати све. Као и увијек, ми смо оптимисти.

Г.С.

РУКОМЕТ

РУКОМЕТАШИ БОРАЦ-КРАЈСА
ДОЧЕКУЈУ ДАНАС
(СУБОТА) САСТАВ ОБИЛИЊА

СПРЕМНИ ЗА УСПЕХ

● Утакмица се игра у Спортској дворани „Борик“, са почетком у 19 часова

БАЊА ЛУКА — Рукометаша Борац-Крајса дочекују данас (субота) у утакмици 19. кола Друге савезне рукометне лиге — центар састав Обилиња из Београда. Послије неколико слабо одиграних утакмица стање у бањолучком тaborу је мобилно.

— Морамо побједити Обилињ и освојити два бода. Наш састав је квалитетнији не бисмо смјели имати већих проблема са гостима из главног града СР Југославије — поручују рукометаша Борац-Крајса. — Уосталом, све

све освојена два бода за нас би значило пораз.

Утакмица између Борац-Крајса и Обилиња игра се данас (субота) у 19 часова, на паркету бањолучког храма рукомета. Спортске дворане „Борик“.

У саставу Бањолучана ни овог пута неће бити повријеђених Јејинића, којег муче препоне и Станишиће, који још није заплочио повреду скочног зглоба. Остали су сви спремни и расположени за игру и побједу. Д.Г.

ЗАВРШЕНО ЈУНИОРСКО ПРВЕНСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА РУКОМЕТАШЕ

ПОБЈЕДНИК БОРАЦ I

● Једнодневно такмичење у Козарској Дубици протекло је у знаку бањолучког Бораца I, који је у три утакмице извојевао исто толико побједа

КОЗАРСКА ДУБИЦА — Завршница јуниорског првенства Републике Српске за рукометаше, која је одржана у Козарској Дубици, у потпуности је припала рукометашима Бораца из Бање Луке. Наиме, најтрофејнији спортски колектив државе имао је двије екипе у финалу, док су треће и четврто мјесто заузеле наде Средњошколца из Новог Града и Партизана из града домаћина.

Једнодневно такмичење протекло је у знаку састава Бораца I, који је у три одигране утакмице извојевао исто толико побједа. Видјело се и овог пута да је рукометна школа Бањолучана непресушан извор талената и непревазиђена чак и у југословенским оквирима.

У борби за титулу друга екипа Бораца је поражена од првог састава, који из себе има искуства у Другој савезној лиги Југосла-

вије. Голобради младићи тренера Унчанина равноправно су се носили са шампионима, али се видјело да им недостају утакмице.

Средњошколац и Партизан су, треба рећи и то, пружили добре партије. Љубитељи рукомета су у сваком случају могли да уживају у атрактивним играма ова два клуба, којој ће временом, сигурно је, прерасти у квалитетне лигаше.

Све у свему, била је то ревија рукометних талената, међу којима су проглашени и најбољи појединци: Небојша Голић (Борац I) изабран је за најбољег играча, Данијел Шарип (Борац II) је најбољи голман, дик сз најфукаснују булу (ој 12 гилва) Нвбије Гилуз и Двијан Роуеуџ (Iba Влас I), те Синиша Недовић (Средњошколац).

Г. СТАНАРЕВИЋ

ОДБОЈКА

ФИНАЛЕ КУПА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ЗА ОДБОЈКАШИЦЕКОМЕ
ПРВИ
КУП?

● У финалу ће се састати Врбас, Игман, Дрина и Украина

БАЊА ЛУКА — Данас и сутра (субота и недјеља) Првавор ће бити домаћин одбојкашице Врбаса, Игмана са Илије и зорничке Дрине, које су се поред домаће Украине пласирале у финале Купа Републике Српске.

— О фаворитима не желим да причам јер су све екипе изједначене и до сада се неке од њих међусобно нису никада састале. Управо ће финале Купа наше државе показати која је женска екипа најјача — ријечи су Милана Опачића, секретара Одбојкашког савеза Републике Српске.

Екипе Врбаса и Украине су до сада одијериле снаге, баш као и Дрина и Игман, док остали међусобни сусрети нису одиграни, тако да екипе у принципу нису познате једна другој.

— Врбас и Украина се боре у групи запад, док Дрина и Игман наступају у групи исток. Биће то интересантни мечеви, након којих ћемо добити првог освајача Купа Републике Српске у женској конкуренцији. Напоменуо бих само то да Украина можда има малу предност над осталим саставима, а то је домаћи терен — каже Опачић.

Напоменути на крају да је ово ПРВИ финале Републике Српске када је одбојка у питању. Након овога слиједи финале Купа за одбојкаше, затим финале првенства у обје конкуренције.

Т.П.

НАРЕДНОГ ВИКЕНДА НАСТАВЉА СЕ
РУКОМЕТНО ПРВЕНСТВО РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ-ГРУПА ЗАПАДПРВАК ГОСТУЈЕ
У ЈАЈЦУ

БАЊА ЛУКА — Наредног викенда биће настављено рукометно првенство Републике Српске — група запад утакмицама осмог кола. Свакако најзанимљивији сусрет биће одигран у Јајцу, где ће се састати истоимени клуб и јесењи првак Приједор. У осталим сусретима састају се Подгрмеч — Средњошколац и Борац — Пролетс, док ће термин одигравања утакмице Борац Крајс — Партизан бити накнадно утврђен због обавеза Бањолучана у Другој савезној југословенској лиги — центар.

Д.Г.

КУГЛАЊЕ

ДРУГИ ТУРНИР КУГЛАШКОГ ПРВЕНСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕУ МИЛИЊЕ ПО
ПОБЈЕДУ

МИЛИЊИ — Данас и сутра (2. и 3. априла) у Милићима одржава се други турнир куглашког првенства Републике Српске. Прошлонедјељно окупљање осам клубова учесника у Бањој Луци завршено је тријумфом куглаша домаћег Партизана, који су повели на првенственој табели са 17 бодова.

— Мислим да неће бити изненађења. Имамо уједначен и компактан састав и све друго осим побједе представљаће успјех за нас — мишљење је једног од најбољих куглаша Партизана Јовице Болтића. — Не желим да потцијеним наше противнике, али смо сигурно без премца у Републици Српској.

Распоред мечева другог турнира: субота: Ветеран-Братство (9.00), Боксит — Рудар (14.00), недјеља: Витаминка-„Чајваец“ (9.00) и Жељезничар — Партизан (14.00).

Д.Г.

ОДРЖАН САСТАНАК ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ СРЕДЊОШКОЛСКОГ
ТАКМИЧЕЊА

НА РЕДУ ОПШТИНСКА НАДМЕТАЊА

БАЊА ЛУКА — У просторијама Спортског савеза Бање Луке одржан је састанак педагога физичке културе бањолучких средњих школа поводом позива београдске општине Чукарица за учешће на првом међународном такмичењу средњих школа. Надметања би се одржала у малом фудбалу и кошарци

за мушкарце, одбојки за жене и шаху у обје конкуренције, у периоду од 5. до 8. маја 1994. године.

Послије динамичне расправе донесен је закључак да се обавезно учествује на овој спортској манифестацији. Међутим, прије тога треба организовати такмичења на

подручју Бање Луке, како би се добили директни учесници међународног надметања средњих школа. Утврђени су организатори првенства у шаху, одбојки, малом фудбалу и кошарци. Термини ће се накнадно дефинисати, али је сигурно да ће се са такмичењима почети у најскорије вријеме.

Д.Г.

СПОРТСКА
ДВОРАНА
„БОРИК“

БОРАЦ-КРАЈС — ОБИЛИЊ

СУБОТА
2. АПРИЛ
19 ЧАСОВА

Јављамо тужну вијест свој родбини, комшијама и пријатељима да је дана 7. априла 1994. год. у 35 год. живота као припадник ВРС изгубио живот.

БОЖО (Здравке) СТРИКА

Сахрана ће се обавити 3. априла у 13 сати на Православном гробљу у Борику. Ожалошћени: отац Здравко, мајка Драгојла, супруга Марица, син Марко и кћерка Јована, брат Жељко и остала многобројна родбина.

Последњи поздрав драгом сину

БОЖИ СТРИКИ

Од оца Здравке, мајке Драгојле и брата Жеље

Последњи поздрав драгом брату

БОЖИ СТРИКИ

Од брата Миланка, снахе Марице и дјеце Александра и Ђорђа

Последњи поздрав драгом супругу и оцу

БОЖИ СТРИКИ

од супруге Марице, сина Марка и кћери Јоване

Последњи поздрав драгом брату

БОЖИ СТРИКИ

од брата Мирослава, снахе Маре, дјеце Маријане и Мирјане

Дана 4.4.1994. године навршава се тужна година откако је престало да куца племенито срце моје драге и вољене мајке

ДУШАНКЕ ТУБОЊИЋ

Тешка је чињеница и истина да нам се, мајко, нећеш никад вратити јер ријечи никад више су најтеже и најболније у животу. Вријеме које је прошло није ублажило бол и тугу већ само потврђује горку истину да више ниси са нама да смо те заувјек изгубили. Вјечно ћеш, мајко, остати у нашим срцима, вољена и никад незаборављена. Твоји најмилији: кћерка Цица, зет Миле, унучад Санела и Дадо. 0048249

Дана 4.4.1994. године навршава се тужна година откако је престало да куца племенито срце вољене и никад незаборављене супруге

ДУШАНКЕ ТУБОЊИЋ

У недељу, 3.4.1994. године, у 11 сати посјетићемо њену вјечну кућу, окитити је свијетлом и залити сузама, те позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже. Прерано си отишла из живота, а тугу и бол оставила у срцима оних који су те највише вољели. Твој супруг Гуте, син Нешо, кћерка Цица, снаха Снежана, зет Миле, унучад Катарина, Санела, Далибор и Клаудија. 0048249

Дана 4.4.1994. године навршава се тужна година од преране смрти моје драге и непржељене мајке

ДУШАНКЕ ТУБОЊИЋ

Драга мајко, прве године ишчекивања и надања да ћеш се вратити, да ћеш нас опет дочекати с оном топлином, љубављу и жаром у срцу који си ти само могла пружити својој дјечи. Умјесто тога остаје нам празнина и туга, али и понос што смо те такву имали. Твој јединац Нешо, снаха Снежана, унуче Катарина и Клаудија. 0048249

Последњи поздрав

ИЛИНКИ КРЕМЕНИВИЋ

од дјевера Стојана и јетреве Милене. 041061

Тужно сјећање на моју вољену снаху

ДУШАНКУ ТУБОЊИЋ

Вријеме које пролази не може нас помирити са истином да ниси више међу нама, у нашим срцима увијек вољена и никад незаборављена. Твоја зевца Мара, зет Станислав и дјеца. 048249

Тужно сјећање на вољену стрину

ДУШАНКУ ТУБОЊИЋ

Ох проклета судбина, остадох рано без мајке, затим без баки и тетке. Тиси билата која си нас окупљала дочекивала и испричала, а сада је остала само туга за вама вољеним. Твоја Јеца, са Дршком и дјецом. 048249

Дана 2.4.1994. године навршава се тужна година од преране смрти моје једине сестре

ДУШАНКЕ ТУБОЊИЋ

Протекло вријеме није донијело нимало утјехе за изгубљеном једином сестром, нити је умањило бол у мом рањеном срцу. Твоја сестра Милица и зет Вељко. 0048249

Дана 4.4.1994. године навршава се тужна година од преране смрти наше снахе

ДУШАНКЕ ТУБОЊИЋ

Твојим изненадним одласком остаје ненадоднајива празнина у кући и у срцима оних који су те вољели. Дјевер Предраг, Јетрева Зегна и мали Саша. 0048249

Последњи поздрав драгој мајци и баки

ИЛИНКИ КРЕМЕНИВИЋ

од кћерке Миланке, зета Пана, унука Душана и Душице. 041061

Тужно сјећање на вољену ујну

ДУШАНКУ ТУБОЊИЋ

Вријеме које је прошло није ублажило бол и тугу већ је само повећало горку истину да ниси више међу нама. Славојка и Мишо са дјецом. 0048249

Мој вољени сине

ДАДО

2.10.1992 — 2.4.1994.

Најтужнија тачка мога живота уташена је твојим одласком. Неутјешна твоја мајка Миладинка. 048250

Последњи поздрав драгој прији

ИЛИНКИ

од пријатеља Дана и Миље Пајић са породицом. 041062

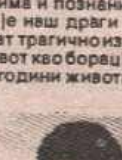
Дана 3. априла 1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти наше драге мајке и баке

СТАКЕ РОГИЋ

Болна је истина да си нас напустила, али ћеш зато у нашим срцима остати заувјек. Твоја кћерка Цицета, зет Глишо и унука Дубравка. 048241

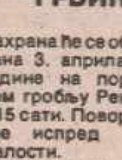
Јављамо тужну вијест свој родбини, пријатељима и познаницима да је наш драги син и брат трагично изгубио живот као борац ВРС у 22 години живота

СПОМЕНКУ ГРБИЋУ

од ујака Николе, браће Миланка и Десимира и сестара Драгице, Мире, Петре, Стојанке и Недељке са породицама. 041061

Последњи поздрав драгом брату

БОЖИ СТРИКИ

Сахрана ће се обавити дана 3. априла 1994. године на породичном гробљу Рекавице у 15 сати. Поворка крече испред куће жалости. Ожалошћени: мајка Босиљка, брат Душко, сестра Слободанка. 041061

Дана 3.4.1994. године навршава се седам дана од смрти нашег драгог супруга, оца сина, брата и дједа

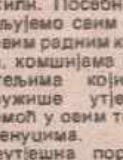

СТОЈАНА ДАКИЋА

У недељу, 3.4.1994. године, у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу, залити је сузама и окитити свијетлом.

Овом приликом желимо да изразимо велику захвалност предузећима „Ауто-превоз“ и „Руди Чајавец“ на свесрдној помоћи коју су нам пружили. Посебно захваљујемо свим Стојановим радним колегама, комшијама и пријатељима који нам пружилише утјеху и помоћ у овим тешким тренуцима. Неутјешна породица Дакић. 041059

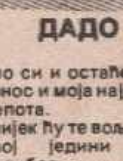
Мој вољени

ДАДО

Претешко је помирити се са болном истином да си нас заувјек напустио. Вријеме донесе промјене, али успомени и сјећање не може нико и ништа да нам одузме. Твој брат Ново, снаха Миломирка и синовац Жељко. 0048248

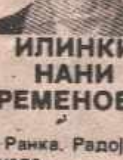
Последњи поздрав драгој мајци и баки

ИЛИНКИ КРЕМЕНИВИЋ

од кћерке Јелене, зета Предрага и унуке Гордане. 041062

Јављамо тужну вијест свој родбини, пријатељима и познаницима да је наша драга супруга, мајка и бака преминула дана 1. априла 1994. године у 52. години живота

ИЛИНКА КРЕМЕНИВИЋ

Сахрана ће се обавити 2. априла у 14 сати у Бистрици код Јошникове воде. Ожалошћени: супруг Ђурађ, синови: Мирко, Винко и Синиша, кћерке: Миланка и Јелена, унучади и остала ожалошћена родбина

Последњи поздрав драгом сестрићу и брату

СПОМЕНКУ ГРБИЋУ

од ујака Николе, браће Миланка и Десимира и сестара Драгице, Мире, Петре, Стојанке и Недељке са породицама. 041061

Последњи поздрав драгом брату

БОЖИ СТРИКИ

Од оца Николе, браће: Манојла, Радована, Бошка и Радана, сестре Винке, снаха и зета. 041061

Дана 3.4.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти наше драге

ЉУБИЦЕ ЧУПЕЉИЋ

Тога дана у 11 часова посјетићемо њену вјечну кућу и положити свијетла на Новом гробљу у Бањој Луци. Ожалошћена породица

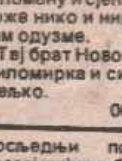
Дана 4. априла 1994. године навршава се година и по од погибије нашег брата, дједера и стрица

ЈОВЕ СТАНИВКОВИЋА

Претешко је помирити се са болном истином да си нас заувјек напустио. Вријеме донесе промјене, али успомени и сјећање не може нико и ништа да нам одузме. Твој брат Ново, снаха Миломирка и синовац Жељко. 0048248

Последњи поздрав драгој мајци и баки

ИЛИНКИ КРЕМЕНИВИЋ

од кћерке Јелене, зета Предрага и унуке Гордане. 041062

Агенција Мира
Бања Лука
КЊИГОВОДСТВЕНЕ УСЛУГЕ за обе врсне предузећа, општообразних радњи и општообразних корпорација
078/89-984 и 47-421

КРАЈИНАГАС д.о.о.
ПРЕДУЗЕЊЕ ЗА ТРГОВИНУ ТЕКУЋИМ ПЛИНОМ, НАГЛОМ И НАГЛОМ ДЕРИВАТИМА
Бања Лука Рамљи бр. 66
ТЕЛЕФОНИ: 078/722-111 39-962
ТЕЛЕФАКС 078/722-226
ПРОДАЈНА МЈЕСТА
Фра Гуте Мартића 66
Марија Држића 66
Милоша Обилића 66
Рамљи бр. 66

ОПТИКА
СЛЪНЧА
Бања Лука
Телефони: Агенција 078/44-080
Кућа 58-119
ОРГАНИЗУЈЕ ШОПИНГ У СУБОТИЦУ
Полазак четвртом у 16 часова
СОФИЈУ
Полазак уторком и петком у 10 часова
Информације, резервације и продаја карата у Агенцији у Бања Луци
тел: 078/44-080 и Градишци, тел: 812-974

Intertrans
Бања Лука,
Младена Стојановића број, 7.
Тел: 078/49-917; 49-951
Телефакс: 078/49-964
Телекс: 45-380

ПП "БИСЕР ТРЕЈД" БАЊА ЛУКА
води вас у:
СУБОТИЦУ,
сваког уторка и петка у 16 часова
РЕЗЕРВАЦИЈА И ПРОДАЈА КАРАТА У АГЕНЦИЈИ НА УЛУ ГРАДСКОГ ПАРКА (преко пута ПАЛАСА)
ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОНЕ: 078/11-892, до 15 часова 47-278 и 57-201 (кућа)

ТРГОВИНСКО - УГОСТИТЕЉСКО ПРЕДУЗЕЊЕ
"ДУЛЧИНЕЛ"
Бања Лука
Касија Херцегова 7
тел. 078/66-608
Комисиона продаја
Опремање ексклузивна продаја
угоднијешких, исцелителских и других услужних радњи
- башњанске памучнице
- резерве влакнасте за сједишње столице
- свибораи
- свибораи
- преслаке за столице
- влакнасте за столице
- чаше, њељаре, стакло, аргонал
- шољке еспресо, чај, калучино
- виски и све од калучине до апарата и уређаја
С ПОВЕЋЕЊЕМ У "ДУЛЧИНЕЛУ"

Самоправна интересна заједница становања Бања Лука
ОБАВЈЕШТАВА
да је објављен оглас о давању у закуп гаража и пословних простора који су на управљању код СИЗ-а становања Бања Лука. Пријаве се примају искључиво препоруком, путем поште, закључно са 8.4.1994. године.
Текст и услови огласа објављени су на огласној плочи СИЗ-а становања Бања Лука, Ул. Марије Бурсаћ, бр. 4.

МП „Завод за изградњу“ Бања Лука
ОБАВЈЕШТАВА
да је објављен оглас о давању у закуп пословног простора:
1. локал у Ул. Веселина Маселеше бр. 66, површине 35 м² (раније продавалина „Елегант“).
2. локал у Ул. Веселина Маселеше бр. 25, површине 71 м² (раније фризерски салон).
Почетна закупнина по 1 м² износи 10,00 н.д. (нових динара).
Остали услови огласа објављени су на огласној плочи МП „Завода за изградњу“, Ул. Марије Бурсаћ бр. 4.

Тужно сјећање на јединог сина и брата

ПРЕДРАГА ВУЈАКОВИЋА

Трећи април, долази црни и тужан дан, то је нашег јединог сина 23. жалосни рођендан. Кома мајка, сине, колече да спрема, када тебе јединог више с нама нема. Кома дарођендан честита тата, како ће сестра твоја без јединог брата. И Пејино срце опасала туга, тешко му је без тебе свог доброг друг. За нас, Предро, сине, више нема среће, кад умјесто поклона за рођендан на гроб ти носимо свијећу и свијеће. Без тебе је, сине, у срцу празнина, у очима сузе, у срцу тишина. Зашто тебе узе проклета судбина, да платимо до гроба без јединог сина. Ниси такве судбине, драги сине, сам, близу тебе лежи млади борац Радован. И његовим родитељима у срцу је празнина, остали су као и ми без јединог сина. Дружимо се сваког дана. Код ваших грובה остали смо без својих јединих синова. Вјечно неш живјети у нашим срцима: отац Симо, мајка Мика, сестра Весна и зет Пеђа. 048095.

Тужно сјећање на драг брата

ПРЕДРАГА

Тешко је схватити да ниси са нама, али ти неш вјечно живјети у срцу сестре Весне и зета Пеђе. 048005

Тужно сјећање на драгог

ПЕЂУ

Сутра, када је твој рођендан једини поклон, букет свијећа, нећеш видјети, али неш вјечно живјети у нашим срцима. Пеђа и Гордана Бурђевић 048095

Дана 2.4.1994. године навршава се година туге и болза за вољеном кћерком

СТОЈАНКОМ

Прође година туге у сузама и биће ми тужна до гроба. Дана 3.4.1994. године обилићемо твој гроб, окитити свијећем и залити сузама. Мајка Савка 04105

Тужно сјећање на сестру

СТОЈАНКУ

2.4.1993 - 2.4.1994. Винка и Драго са дјецом 041055

Тужно сјећање на вољене

ЗОРУ

5.9.1968 - 2.4.1994.

СТОЈАНКУ

2.4.1993 - 2.4.1994. Породица Грбић

ЖЕЉКА

17.11.1992 - 2.4.1994.

СЛАВИШУ

19.7.1993 - 2.4.1994. 041055

Дана 7. априла 1994. године навршава се 6 тужних мјесеци од смрти вољеног

АНБЕЛКА (ДУШАНА) МИЛАНОВИЋА

У недјељу, 3. априла 1994. године у 11 часова посетитићемо његову вјечну кућу и положити свијеће на Ребровачком гробљу. Вјечно ожаловљени: супруга, син, кћерка, зет, снаха и унучад 0048188

Дана 4. априла 1994. године навршава се пуних 20 година од смрти нашег драгог супруга и оца

ДУШАНА ПОЛИПА

Позивам родбину, комшије и пријатеље да дана 3. априла 1994. године посетитићемо његову вјечну кућу и положити свијеће. Драги наш Душане, тешко је схватити и прихватити горку истину да више ниси са нама. Тужни: супруга Ружа, сијови Зоран и Витомир са породицом, кћерка Милена са породицом. 0048111

Дана 22. априла 1994. године навршава се година дана од преране / смрти нашег вољеног

МИЛЕНКА РАТКОВИЋА

Бато, остаћеш вјечно у нашим срцима вољен. Тетке Рада и Смиља, тетак Раде, брат Миладин и сестра Марица 048226

Дана 2.4.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог супруга, оца, дједа, прадједа, свекра и пунца

ЉУБОМИРА РУЖОЈЧИЋА

Тога дана у 11.00 часова у Божицима Д. посетитићемо његов гроб и залити свијеће. Позивамо родбину, пријатеље и комшије да нам се придруже. Ожаловљена породица 048556

Дана 6.4.1994. године навршава се тужна година дана од смрти нашег драгог супруга и оца

ГОЈКА ЧЕРКЕТЕ

27.8.1955 - 6.4.1993. Дана 2. априла 1994. године у 10 часова (субота) одржаће се парастос у цркви у Прњавору, а након парастоса посетитићемо његову вјечну кућу на гробљу у Прњавору. Овом приликом позивамо родбину, пријатеље и комшије и кумове да нам се придруже. Драги наш Гојко, остаћеш вјечно вољен и незаборављен у нашим срцима. С љубављу твоји најмилији: супруга Душица, син Александар и кћерка Маја 0048188

Дана 3.4.1994. године навршава се тужних четрдесет дана од смрти нашег драгог

НИКОЛЕ ШИБАРЕВИЋА

Тога дана у 10 часова даћемо помен на гробљу у Пискавици, те позивамо родбину и пријатеље да заједно посетитићемо његов гроб. Ожаловљена породица 041020

Дана 2.4.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог сина, брата и дјевера

ВЛАДИМИРА НОВАКОВИЋА

Тога дана посетитићемо његову вјечну кућу у 11.00 часова на Српско-православном гробљу у Борнику. Овом приликом захваљујемо породицама које нам помогоше у најтежим тренуцима: Балабан, Џрљеница, Илић, Сиrowина, Фрифер, Бабић и Томић. Ожаловљена породица Новаковић 0048235

Тужно сјећање на саборца

ДРАГАНА ЈОВИЋА

Саборци 4. батаљона 22. пјешадијске бригаде 048227

Јављамо тужну вијест свој родбини, комшијама и пријатељима да је дана 31. марта 1994. године у 23. години као борац Војске Републике Српске изгубио живот наш драги

КАРЛО (ИВЕ) ВАЛЕНТИЋ

Сахрана ће се обавити дана 2. априла 1994. године у 14.00 часова на Српско-православном гробљу Рамачи. Ожаловљени: мајка Драгица, брат Младен, супруга Биљана, бака Љубица, ујак Душан, те оста за родбина и пријатељи.

Последњи поздрав борцу Војске Републике Српске

КАРЛУ ВАЛЕНТИЋУ

Од бораца ВП *333, Бања Лука. 0048230

Последњи поздрав саборцу

КАРЛУ ВАЛЕНТИЋУ

Од саборца 4. чете 0048232

Последњи поздрав

КАРЛУ ВАЛЕНТИЋУ

Од стрица Јосе Валентића, стрине Гордане са дјецом Ивицом и Зорицом 0048229

Дана 2.4.1994. године обљежићемо тужних 40 дана од смрти нашег драгог

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Тога дана у 11.30 часова посетитићемо његову вјечну кућу и положити свијеће на гробљу у Борнику. Том приликом позивамо родбину, комшије, пријатеље и његове саборце да нам се придруже. Ожаловљена супруга Живка, кћери Данијела и Слајана, отац Спасоја, мајка Јованка и брат Никола. 004823

Драги наш тата

МОМЧИЛО

Сувише си рано отишао из загрљаја својих најмилијих. Сваки дан доноси све већи бол и нове сузе. Док смо живи, живићеш са нама. Био си и остао најбољи тата. Вјечно ожаловљене твоје кћери Данијела и Слајана 048223

Тужно сјећање на драгог зета и тетку

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Од шурјака Весе, Миље, Душка и Душке Мајданац 048223

Навршава се тужних 40 дана од преране смрти нашег драгог зета и тетке

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Ожаловљени шурјак Мирко, Божана и Драгиша 048223

Тужно сјећање на драгог

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Породица Маринковић 0048240

Тужно сјећање на драг брата

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Ожаловљена сестра Драгиња, зет Драган, сестрићи Младен и Дејан Суботић 048223

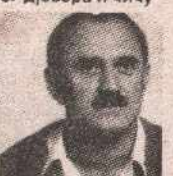
Тужно сјећање на драгог зета и свака

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Од пунце Савке и свастике Душанке 048223

Тужно сјећање на драгог дјевера и чичу

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Од снахе Богдане и синовке Миреле 048223

Тужно сјећање на зета и свака

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Од пунце Савке и свастике Душанке 048223

Тужно сјећање на вољену сестру, заови и тетку

СТОЈАНКУ

Брат Стојан, снаха Душанка и породица Бркић 041055

Дана 2.4.1994. године навршава се тужних 40 дана од преране смрти мог драгог супруга

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Драги мој Momчило, све што бих написала било би премало за оно што си ми пружио у животу. Јутра су тужна, а ноћи дуге и празне без тебе. Ни сузе ни вријеме не може ублажити бол за тобом. Прерано самте изгубила да бих те пребољела, зато док живим ја живићеш и ти. Неутјешна супруга Живка 048223

Тужно сјећање на драгог кума

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Твој племенити лик и доброта остаће вјечно у нашим срцима. Кумови: Владо, Љубица, Војан Стојанка 048223

Тужно сјећање на драгог кума

МОМЧИЛА ГОГИЋА

С љубављу и поштовањем кумови: Саво, Смиља, Горан и Горанка 048223

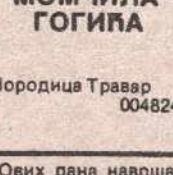
Тужно сјећање на брата

МОМЧИЛА ГОГИЋА

С љубављу и тугом брат Жељко, снаха Радјана и Мишо 048304

Тужно сјећање на пријатеља

МОМЧИЛА ГОГИЋА

Породица Травар 0048246

Ових дана навршава се тужна годишњица од смрти наших драгих

СЛАВКА и МИЛЕНКА РАТКОВИЋ

С љубављу и тугом ваши: стриц Милован, стрина Лазарка, сестре: Душка, Љубица, Мира, брат Пука, са породицама. 0048245

Тужно сјећање на наше драге

МИЛЕНКА РАТКОВИЋА

22.4.1993 - 22.4.1994. Дана 3. априла 1994. године у 11 часова посетитићемо њихову вјечну кућу, открити спомен-плочу и положити свијеће. Овом приликом позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже. Ожаловљени: отац Васкрисија, мајка Станка, брат Раденко и сестра Божана. 0048244

Јављамо тужну вијест свој родбини, комшијама и пријатељима да је дана 31. марта 1994. године у 32. години након дуго болести преминуо наш драги

МИЛОВАН ГУСТОВАРАЦ

Сахрана ће се обавити дана 2. априла 1994. године у 14.00 часова на гробљу у Лајевицима. Ожаловљени: мајка Миља, брат Славо, сестре Миланка и Нада и остала родбина. 0048243

Тужно сјећање на 40 дана од смрти нашег драгог

ДРАГУ ЈАКОВЉЕВИЋА

Вријеме пролази, а туга и бол су вјечни у нашим срцима. Супруга Гордана и кћерке Маја и Сања 0048304

Тужно сјећање на брата

ДРАГУ ЈАКОВЉЕВИЋА

С љубављу и тугом брат Жељко, снаха Радјана и Мишо 048304

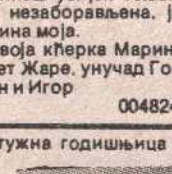
Дана 2. априла 1994. године навршиће се 6 мјесеци од када немам своје миле мајке

ЈАЊЕ ПРАЊИЋ

Мајко, нисам те могла отети од смрти али увијек неш живјети у мом срцу. Бићеш увијек вољена и незаборављена. Једина мајка. Твоја кћерка Марина, зет Жаре, унучад Горан и Игор 0048241

Дана 3. априла 1994. године навршава се 40 дана од смрти наше драге мајке и баке

СТАКЕ РОГИЋ

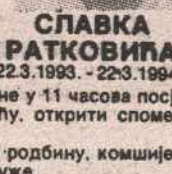
Тога дана у 11 часова посетитићемо вјечну кућу и одати јој дужно поштовање, те позивамо родбину, пријатеље и комшије да нам се придруже. Овом приликом захваљујемо свим комшијама, пријатељима и рођацима који су били уз нас у тим тешким тренуцима. Породица Рогич 048241

СТАКЕ РОГИЋ

За сву љубав и доброту коју си нам пружила бићеш увијек вољена и незаборављена. Твоји: син Жарко, снаха Марина, унучад Горан и Игор 048241

Последњи поздрав драгом пријатељу

ВЛАДИ МАРИЧИЋУ

Од Бранкице и Жељке Јокића 0048237

Тужним срцем јављамо родбини, пријатељима и комшијама да је дана 31.03.1994. године, у 64. години живота након кратке и тешке болести преминула наша драга

САВКА (МИЊЕ) ТЕШАНОВИЋ

Сахрана ће се обавити у суботу 2.4.1994. године у 14.00 часова на Новом гробљу у Бањој Луци.

ОЖАЛОШЕНИ: син Жељко, кћерке: Радојка и Даница, зетови: Никола и Миље, снаха Јагода, унучад: Мирослав и Ђорђе, те остала родбина, пријатељи и комшије 48242

Великом ратном другу и добром пријатељу

СПОМЕНКУ ГРБИЋУ

Последњи поздрав од породице Зрнић-ЗРНА 0048247

Последњи поздрав саборцу

СПОМЕНКУ (ПАНТЕЛИЈЕ) ГРБИЋУ

Од другова из инжињеријске чете Друге крајишке бригаде 048239

ЗАБРИНУТОСТ ВАШИНГТОНА

ОДЛУЧУЈУЋА УЛОГА МОСКВЕ

ВАШИНГТОН, 1. априла (Танјуг) - Непосредно пред истицање ултиматума НАТО-а босанским Србима прошлог фебруара, у Стејт департменту је из америчке амбасаде у Москви стигла алармантна депеша у којој је стајало да ће Русија послати војнике у одбрану Срба уколико НАТО бомбардује српске положаје. Прије него што је Вашингтон овим поводом ступио у контакт са Москвом, Виталиј Чуркин је објавио слање руских војника, али под „плавим шлемовима“ и тек тада је Андреј Козирјев обавијестио америчког државног секретара Борена

Кристофера о руском потезу. Епизода коју данас открива „Вашингтон пост“, ослањајући се на изворе у Стејт департменту, одражава повећану забринутост администрације за оно што се оvdје означава све наглашенијом намјером Москве да на глобалном свијетском плану игра одлучиву улогу независно од америчке политике. Лично, са добрим везама у америчкој влади, истиче да администрација тренутно разматра како да се постави према овом новом курсу и „његовим непредвидивим посљедицама.“

СЛОБОДАН ЈАРЧЕВИЋ:

ГАРАНТ МИРА САД И РУСИЈА

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) — Министар иностраних послова Републике Српске Крајине (РСК) Слободан Јарчевић поздравио је данас усвајање резолуције Савјета безбједности Уједињених нација (УН) којом је мандат Унпрофора продужен за шест мјесеци.

Подносејући да ће због финансијских тешкоћа УН упутити само 3.500 нових војника, Јарчевић је у изјави Радио-Југославији истакао да ће тај недостатак бити недокнађен ауторитетом САД и Русије, јер су „оне гарантовале да мир на граници РСК и Републике Хрватске неће бити нарушен“.

Министар иностраних послова РСК је, такође, поздравио то што ће НАТО, због заштите „плавих шлемова“, надгледати ваздушни простор између РСК и Хрватске.

ДР ЗОРАН ЂИЊИЋ: СРБИ У ПРАВУ

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) - Председник Демократске странке (ДС), др Зоран Ђињић данас је оцијенио да су босански Срби у потпуности у праву што нису пристајали да уђу у хрватско-муслиманску федерацију у Босни и конфедерацију са Хрватском.

„Ми и даље мислимо да та понуда није била сасвим искрена, нити да су аутори те концепције очекивали да би Срби послје двије године опирања пристајали да уђу у ту заједничку државу чије би границе на Дрини биле границе Велике Хрватске“, рекао је Ђињић на конференцији за новинаре.

Он сматра да су, на срећу, међународна заједница и САД посљедњих дана показале да имају слуха за средње рјешење, умјесто да Србима постављају услов или да уђу у федерацију муслимана и Хрвата, или да дају територијалне уступке.

ТЕРИТОРИЈА РС КОНВОЈИ ИДУ НЕСМЕТАНО

ЗВОРНИК, 1. априла (Танјуг) — Иако је у току општа муслиманска офанзива, и данас су преко територије Републике Српске (РС) отпремљене нове количине хуманитарне помоћи на подручја под муслиманском контролом, сазнаје дописник Танјуга у Команди Зворничког гарнизона Војске Републике Српске (ВРС).

Исти извор наводи да је послје контролног прегледа садржаја пошиљке у Зворнику Високи комесаријат Уједињених нација за избјеглице за Тузлу послао 90 тона брашна, а у дио Сарајева под муслиманском контролом преко 130 тона хране и 24 тоне дизел-горива.

Српска страна је и овога пута конвојима обезбједила несметано и сигурно кретање преко територије РС на путу до одређеног, истичу у Команди Зворничког гарнизона ВРС.

УДЕС ХЕЛИКОПТЕРА ПОГИНУЛО ПЕТ НИЈЕМАЦА

ПАЗИЗ, 1. априла — Пет њемачких држављана је погинуло, а шести је задобио тешке опекотине када се данас над Сахаром срушио хеликоптер који је припадао алжирској ваздухопловној компанији „Ер Алжери“, јавља Ројтер, позивајући се на саопштење њемачке амбасаде у Паризу.

Засад се не зна колико се путника налазило у летилици, а страхује се да је погинула и алжирска посада хеликоптера.

Лет је, у циљу промоције алжирског туризма, организовала компанија „Ер Алжери“.

Међу погинулим Нијемцима један је био новинар из Франкфурта, а остали су функционери њемачких туристичких компанија.

БЕОГРАД УМРО НОВИНАР СРЂАН СОКОЛОВИЋ

БЕОГРАД, 1. априла (Танјуг) - Данас је у Београду преминуо Срђан Соколовић (68), новинар у пензији. Један од пионира истраживања јавног мњења у Југославији и аутор већег броја радова из ове области.

Сахрана је у суботу, 2. априла, у 14 часова, на Новом гробљу у Београду.

ВРИЈЕМЕ
Бања Лука, 1. априла - Преслађивало је мало до умјерено облачно, сунчано, топло и вјетровито вријеме. Преглед температуре ваздуха у 14 часова: Петрова Гора 15, Удбина 17, Требиње, Сокоци, Петровац и Мркоњић Град 18, Пале и Плићковица језера 19, Бенковац 20, Кључи и Дрвар 21, Сарајево, Вишеград, Книн, Глина и Оброцат 22, Багн Манастир и Дрнш 23, Бања Лука, Градишка, Приједор и Козарска Дубица 24, Добој, Дервента, Брод и Бијелина 25. Већ током пријеподнева у сјеверозападним, а до краја дана у осталим крајевима земље очекује се јача наоблачења са кишом, а мјестимично и пљусковима са грмљавином. Температура ваздуха биће у сјетном паду.

БИОСКОП ОСКАР
ДАНАС ПРИКАЗУЈЕ
11.00 - „Обучене за узбуђења“ - амерички порно
13.00 - „Човјек без лица“ - Мел Гибсон
15.00 - „Тешка мета“ - Жан-Клод ван Дам
17.00 - „У име оца“ - Цим Шеридан
19.00 - „Византијско плаво“ - Катерина Жутиф, Срђан Тодоровић
21.00 - „КАВИР“ - Холм Хантер

СУБОТА, 2. априла

СРПСКА РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА

Програм емитује Студио Бања Лука и Студио Сарајево

12.00 - Отворени програм Студија Сарајево, 18.53 - Поруке и рекламе (БЛ), 19.00 - Дневник (БЛ), 19.30 - Дневник ТВ Београд, 21.00 - Дневник (Са), 21.40 - СПОРТСКИ МОЗАИК (БЛ), 23.00 „ЧОВЈЕК ПОД ПРЕСИЈОМ“, Француски љубавни филм, послје филма вјести и објаве програма.

СТУДИО КНИН

18.00 - Најава програма, 18.02 - вјести, 18.10 - Музика, 19.00 - Дневник Студија Бања Лука, 19.30 - Дневник ТВ Београд, 20.15 - Музика, 20.20 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Субстом увече, 22.15 - Вјести и одјава програма.

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД

7.20 - Музички спотови, 7.30 - Јутарњи програм, 9.55 - Најава програма, 10.00 - Образовни триптих, 11.30 - 24 часа у свијету, 12.00 - Србија данас, 13.30 - Маркетинг-експрес, 15.30 - Вјести, 15.35 - Кубин биоскоп: НЕСТАО, АМЕРИЧКИ ФИЛМ, 17.30 - Дневник 1, 18.00 - ТВ спорт, 18.05 - Хроника српских крајина, 19.00 - Цртани филм, 19.10 - Лаку ноћ, дјечо, 19.27 - Најава програма, 19.30 - Дневник 2, 20.15 - ТВ спорт, 20.25 - Лото, 20.35 „ПАНЦИР“ БРИТАНСКИ играчки филм, 22.35 - Актуелности, 23.20 - Дневник 3, 23.40 - ТВ спорт, 23.45 „У СИТИЈУ“ серијски филм, 00.35 - Вјести, 00.40 - Одјава програма.

РАДИО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Студио „С“ емитује програм на средњем таласу 13.45 КХз или 240 м и мрежи ултракратких таласа 92.8-92.7 МХз
5.05 - Радио-јутро, 6.00 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 7.10 - Покидана везе, 8.05 - „Мала причаоница“ - образовни програм, 9.00 - На бранику отаџбине, 11.04 - СОС Радија „С“, правни савјети, 12.00 - Подневне новости, 12.30 - Све тај час, 13.05 - Свилен конач, 14.00 - Вјести, 15.00 - Новости, 15.40 - Музички албум, 16.00 - Директна линија, 18.05 - За вешу душу, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Музички предач, 20.00 - Вечерњи програм, 22.00 - Вечерње новости, 22.30 - Ревизијски оркестри, 23.04 - ЕКГ, 00.00 - Преглед дана, 00.10 - Ноћни програм са вјестима у 1.00, 2.00, 3.00 и 4.00.

СРПСКИ РАДИО - КНИН

Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 972 КХз
9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.30 - Јутарњи програм, 11.00 - Вјести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вјести, 11.35 - Рекламно пано, 12.00 - Вјести, 12.15 - Народна музика, 11.30 - Вјести, 11.35 - Рекламно пано, 12.00 - Вјести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вјести, 14.30 - Широ преглед вјести СРК, 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана“, 15.30 - Рекламно пано, 16.00 - Дневник СРК-централна информативна емисија, 16.30 - Аргумент више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 20.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За бранице Крајине, 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СРПСКА РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА - СТУДИО БАЊА ЛУКА ПРВИ ПРОГРАМ НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 92.7 93.5 94.9 МХз и СТ 1071 КХз

ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ - од 6.00 до 6.00, 5.55 Најава програма, 6.00 Јутарњи дневник Радио-Београда (ремитовање), 7.00 ЈУТАРЊА ХРОНИКА, 7.45 и 9.45 Огласи и објављештања, 8.00 Вјести, 8.05 УПОЗНАЈМО СВЕТУ ПРАВОСЛАВНУ ВЈЕРУ, 9.00 - Вјести, 9.00 - 11.00 УВИЈЕК ОТВОРЕНО (вјести у 10.00 и 11.00), 11.05 ИЗ НАРОДНЕ ЛИРЕ, 12.00 Вјести, 12.05 Подневни концерт, 13.00 Вјести, 13.03 ПРОГРАМ ЗА МЛАДЕ, 14.00 Вјести, 14.05 Огласи и

објављештања, 15.00 НОВОСТИ ИЗ СТУДИЈА РАДИО-САРАЈЕВА, 16.00 Вјести, 16.30 Огласи и објављештања, 17.00 Вјести, 19.00 ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК, 19.30 Интермецо, 20.00 ВЕЧЕ УЗ РАДИО, 21.00 Вјести, 22.00 ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА, 23.00 Вјести, Од 00.00 до 06.00 ВИКЕНД-ПРОГРАМ

ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈА 95.3 МХз

17.00 - Најава Другог програма, 18.15 ЛИРИКА НОЛИ, 18.35 ДЈЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК, 20.00 ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК, 23.00 СУВИ ПЕЧАТ, 00.00 Одјава Другог програма

БИГ-РАДИО

6.00 - 8.00 ДОБРО ЈУТРО, БАЊА ЛУКО!, 8.00 - 12.00 БИГОВО ПРИЈЕПОДНЕ, 12.00 - 16.00 - ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА, 16.00 - 17.00 К'О НЕКАД У 16, 17.00 - 19.00 ПОСЛИЈЕПОДНЕВНИ ПРОГРАМ, 19.00 - 20.00 БИГ-ПРЖИОНИЦА, 20.00 - 21.00 МУЗИЧКИ ПРОГРАМ, 21.00 - 1.00 НОЊНИ ПРОГРАМ (ФРУКТОНА ТОП 40), 1.00 - 6.00 БИГОВО ПОНОЊНО ДРУЖЕЊЕ - СА ВАМА ДО ЈУТРА
ВИЈЕСТИ: 7.55, 8.55, 9.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 16.55, 17.55, 18.55 и 19.55.
БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 и 20.30.

СТУДИО „А“

Програм емитује на УКТ-фреквенцијама 102 МХз
6.00 - 9.00 - Јутарњи програм, 9.00 - 12.00 - Забавна музика, 12.00 - 17.00 - Народна музика, 17.00 - 22.00 - Забавна музика, 22.00 - 00.00 - Народна музика, 00.00 - 04.00 - Ноћни програм.

„СИМ“ РАДИО - БИЈЕЉИНА

Програм емитује на ултракратким таласима 89.5, 89.9 МХз и на средњим таласима 1197 килохерца
7.00 - Добро јутро, 7.50 - Бензин-информатор, 8.00 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 8.10 - „Срна јавља“, 9.10 - Недеља СИМ Радија - седмични дневник, 10.10 - СИМ-ЕКО, 11.10 - Забавни мозаик, 12.00 - Подневне вјести, 12.30 - Интервју дана, 13.10 - „Женске приче“, 14.10 - СИМ-ЕКО, 14.30 - Староградски бисери, 15.00 - Новости дана, 15.40 - Мини-концерт, 16.00 - преглед догађаја дана - централне информативна емисија, 16.30 - Радио-репортажа, 17.10 - Актуелности, 18.10 - Покидана везе, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Музика за растанак, 19.55 - Одјава програма.

СРПСКИ РАДИО - БРЧКО

Програм емитује на ултракратким таласима 94.8 МХз и на средњем таласу 1485 КХз
8.00 - Најава програма, 8.15 - Информације са ратишта, 8.30 - Огласи и објављештања, 8.35 - Музички дијалог, 9.00 - Вјести Радија РС (сваких сат времена), 9.05 - КУЛТУРНА БАШТИНА, 9.45 - Вјести Радија-Брчко (11.30, 13.30), 10.00 - ПРОГРАМ РАДИЈА РС, 11.00 - АЗБУКА ПРАВОСЛАВЉА, 12.00 - Поподневне новости Радија РС, 13.00 - ОТВОРЕНИ СТУДИО, 14.00 - „Поруке слушаца“, 15.00 - Новости Радије РС, 16.00 - Дневник Радио-Брчко, 18.45 - Огласи и објављештања, 17.00 - Друго издање емисије „Поруке слушаца“, 18.00 - Одјава програма.

СРПСКИ РАДИО - ГРАДИШКА

Програм емитује на УКТ 98.8 МХз и средњем таласу 1485 КХз
5.55 - Најава јутарњег програма, 6.00 - Дневник, 6.00 - 9.00 - Јутарњи програм, 7.00 - Вјести, 8.15 - Радио-календар, 8.55 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 9.00 - Маркетинг (сваких 60 минута), 9.05 - Православне пјесме, 9.30 - Потрошачки барометар, 10.05 - У авесолом тону, 10.30 - Огласи и објављештања (сваких 60 минута), 11.05 - Музика за викенд, 12.00 - Вјести, 12.10 - Фолк-парада, 15.05 - Од тополе па до Равне горе, 17.00 - Заједнички програм Радија Републике Српске, 19.00 - Одјава програма.

НЕДЈЕЉА, 3. априла

СРПСКА РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА

Програм емитује Студио Бања Лука и Студио Сарајево

12.00 - Отворени програм Студија Сарајево, 18.55 - Информације и рекламе (БЛ), 19.00 - Дневник (БЛ), 19.30 - Дневник ТВ Београд, 21.00 - Дневник (Са), 21.40 - На бранику (БЛ), 22.40 - Филм, послје филма вјести и одјава програма.

СТУДИО КНИН

18.00 - Најава програма, 18.02 - Вјести, 18.10 - Музичка недеља, 18.45 - Буквар православља, 19.00 - Дневник Студија Бања Лука, 19.30 - Дневник ТВ Београд, 20.30 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Недеља на длану, 22.15 - Вјести и одјава програма.

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД

7.30 - Јутарњи програм, 9.55 - Најава програма, 10.00 - Забавна недеља, 10.05 - ФАЗОНИ И ФОРЕ, програм за дјечу, 10.35 - СПОРТ - СПОТ, ПРОГРАМ ЗА ДЈЕЦУ, 12.00 - Вјести, 13.00 - „Далеки архиви“ - серијски филм, 15.45 - ВИЈЕСТИ, 17.00 - Играчки филм, 19.05 - Лото, 19.10 - Лаку ноћ, дјечо, 19.27 - Најава програма, 19.30 - Дневник 2, 20.15 - Те - спорт, 20.25 - Лото-хит, 20.35 - Ми смо срећни људи, домаћа ТВ-серија, 21.30 - ДИРЕКТНО“, Актуелности, 22.05 - Ипак се окреће, 22.50 - Дневник 3, 23.20 - ТВ спорт, 23.30 - Одложени реј, серија, 00.20 - Вјести, 00.20 - Одјава програма.

РАДИО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Студио „С“ емитује програм на средњем таласу 13.45 КХз или 240 м и мрежи ултракратких таласа 92.8, 92.7 МХз
5.05 - Радио-јутро, 6.00 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 7.10 - Покидана везе, 8.05 - „Мала причаоница“ - образовни програм, 9.00 - На бранику отаџбине, 11.05 - СОС Радија „С“, правни савјети, 12.00 - Подневне новости, 12.30 - Све тај час, 13.05 - Свилен конач, 14.00 - Вјести, 15.00 - Новости, 15.40 - Музички албум, 16.00 - Директна линија, 18.05 - За вешу душу, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Музички предач, 20.00 - Вечерњи програм, 22.00 - Вечерње новости, 22.30 - Ревизијски оркестри, 23.05 - ЕКГ, 00.00 - Преглед дана, 00.10 - Ноћни програм са вјестима у 1.00, 2.00, 3.00 и 4.00.

СРПСКИ РАДИО - КНИН

Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 972 КХз
9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.30 - Јутарњи програм, 11.00 - Вјести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вјести, 11.35 - Рекламно пано, 12.00 - Вјести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вјести, 14.30 - Широ преглед вјести СРК, 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана“, 15.30 - Рекламно пано, 16.00 - Дневник СРК - централна информативна емисија, 16.30 - Аргумент више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 20.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За бранице Крајине, 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СРПСКА РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА - СТУДИО БАЊА ЛУКА ПРВИ ПРОГРАМ НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 92.7 93.5 94.9 МХз и СТ 1071 КХз

ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ - од 6.00 до 6.00, 5.55 - Најава програма, 6.00 - ЈУТАРЊА ХРОНИКА, 7.45 - и 9.45 - Огласи и објављештања, 8.00 - Вјести, 9.00 - Вјести, 9.05 - СА БРЧЦИМА КРАЈИНЕ, 10.00 - Вјести, 11.00 - ВИЈЕСТИ, 11.05 - ИЗ НАРОДНЕ ЛИРЕ, 12.00 - Вјести, 12.03 - Подневни концерт, 13.00 - Вјести, 15.05 - СПОРТСКО-ЗАБАВНИ ПРОГРАМ, 14.00 - Вјести, 14.30 - Огласи и објављештања, 15.00 - НОВОСТИ ИЗ СТУДИЈА РАДИО-САРАЈЕВА, 16.00 - Вјести, 16.30 - Огласи и објављештања, 17.00 - Вјести, 18.00 - Вјести, 19.00 - ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК, 19.30 - Интермецо, 20.00 - ВЕЧЕ УЗ РАДИО, 21.00 - Вјести, 22.00 - ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА, 23.00 - Вјести, 23.03 -

Музика за лаку ноћ, 00.400 - Одјава Првог програма

ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ - ФРЕКВЕНЦИЈА 95.3 МХз

17.00 - Најава Другог програма, 18.15 - ЛИРИКА НОЛИ, 18.55 - ДЈЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК, 20.00 - ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК, 23.00 - СУВИ ПЕЧАТ, 00.00 Одјава Другог програма.

БИГ-РАДИО

6.00 - 10.00 - ДОБРО ЈУТРО БАЊА ЛУКО! 10.00 - 12.00 - ПРИЈЕПОДНЕВНИ ПРОГРАМ, 12.00 - 14.00 - УРБАНА ЕКСТРАВАГАНЦА, 14.00 - 15.00 - ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА, 15.00 - 18.00 - НЕКТАР ТОП 30 (ДОМАЋА ТОП ЛИСТА), 17.00 - 19.00 - МУЗИЧКИ ПРОГРАМ, 18.00 - 19.00 - МУЗИЧКЕ ЖЕЉЕ, 19.00 - 20.00 - БИГ - ПРЖИОНИЦА, 20.00 - 21.00 - МУЗИЧКИ ПРОГРАМ, 21.00 - 1.00 - НОЊНИ ПРОГРАМ (ГОВОР ДУШЕ), 1.00 - 6.00 - БИГОВО ПОНОЊНО ДРУЖЕЊЕ - СА ВАМА ДО ЈУТРА
ВИЈЕСТИ: 7.55, 8.55, 9.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 16.55, 17.55, 18.55 и 19.55.
БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 и 20.30.

СТУДИО „А“

Програм емитује на УКТ фреквенцијама 102 МХз
6.00 - 9.00 - Јутарњи програм, 9.00 - 12.00 - Забавна музика, 12.00 - 17.00 - Народна музика, 17.00 - 20.00 - Забавна музика, 22.00 - 00.00 - Народна музика, 00.00 - 04.00 - Ноћни програм.

„СИМ“ РАДИО - БИЈЕЉИНА

Програм емитује на ултракратким таласима 89.5, 89.9 МХз и на средњим таласима 1197 килохерца
7.00 - Добро јутро, 7.50 - Бензин-информатор, 8.00 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 8.10 - „Срна јавља“, 9.10 - Фолк-топ 9.30 - Емисија за село, 10.30 - СИМ-ЕКО, 11.10 - „Недељом“, колаж - програм, 12.30 - Интервју дана, 13.10 - „Зозон“ - забавна емисија за младе, 14.10 - СИМ-ЕКО, 14.30 - Уз недељни ручак - музички блок, 15.00 - Новости дана, 15.40 - Мини-концерт, 16.00 - Преглед догађаја дана, 16.30 - Репортажа, 17.10 - Недељно поподне, 18.10 - Покидана везе, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Споменар-музички блок.

СРПСКИ РАДИО - БРЧКО

Програм емитује на ултракратким таласима 94.8 МХз и на средњем таласу 1485 КХз
8.00 - Најава програма, 8.15 - Информације са ратишта, 8.30 - Огласи и објављештања, 8.35 - Музички дијалог, 9.00 - Вјести Радија РС (сваких сат времена), 9.30 - Вјести Радија-Брчко (11.30, 13.30), 10.00 - Програм радија РС, 12.00 - Поподневне новости Радија РС, 13.05 - Најава програма, 13.00 - Отворени студио, 14.00 - „Поруке слушаца“, 15.00 - Новости Радија РС, 16.00 - Дневник Радио-Брчко, 16.45 - Огласи и објављештања, 17.00 - Друго издање емисије „Поруке слушаца“, 18.00 - Одјава програма.

СРПСКИ РАДИО - ГРАДИШКА

Програм емитује на УКТ 98.8 МХз и средњем таласу 1485 КХз
5.55 - Најава јутарњег програма, 6.00 - Дневник, 6.00 - 9.00 - Недељни јутарњи програм, 7.00 - Вјести, 8.15 - Радио-календар, 8.55 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 9.00 - Маркетин